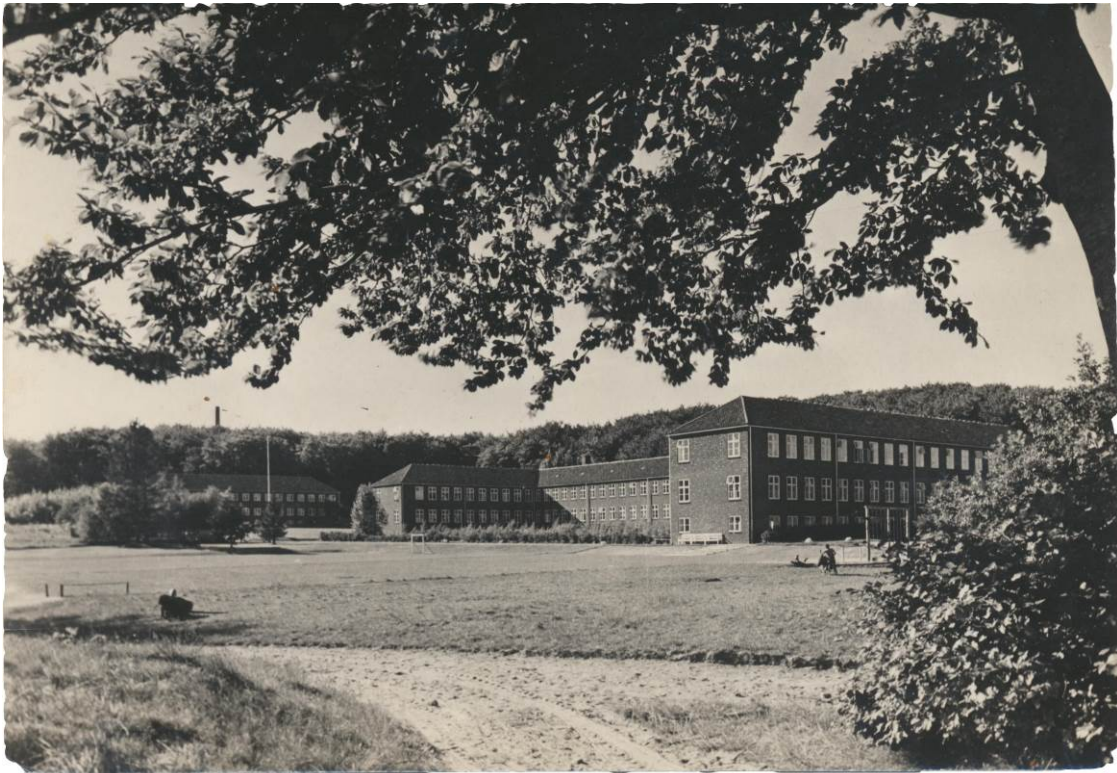

Anbragt i Historien

Institutionsfortegnelse

Oversigt over kildemateriale om institutioner og organisationer inden for socialforsorgen 1945-1980

Skolehjemmet Vodskov

Susanne Lindow, Jesper Vaczy Kragh,
Stine Grønbæk Jensen og Jacob Knage Rasmussen

Svendborg Museum 2014

Indhold

Institutionsfortegnelse.....	3
1. Børne- og ungdomshjem.....	5
2. Institutioner for blinde, døve, fysisk handicappede og andre grupper:	42
3. Arbejdsanstalter/forsorgshjem	52
4. Institutioner under åndssvageforsorgen og psykiatriske institutioner.....	56
Institutioner under åndssvageforsorg	56
Psykiatriske institutioner og hospitaler.....	70
5. Foreninger	78
Foreninger, der drev børnehjem eller havde tilknytning til særforsorg:	78
Foreninger med organisatoriske opgaver og/eller interesseorganisationer for specifikke grupper:..	84
Offentlige myndigheder mv. med ansvar for anbragte børn og unge:	92
Åndssvageforsorgen – særforsorgen:.....	95
Administration og tilsyn med de psykiatriske hospitaler:.....	96
Lægefaglige organisationer med tilknytning til særforsorgsområdet:	97
Udvalgte foreninger og hjemmesider for nuværende og tidligere anbragte børn og unge:	98

Institutionsfortegnelse

Institutionerne på listen er omtalt i den samlede bibliografi til projektet ”Anbragt i historien”. Listen er således ikke en komplet oversigt over alle institutioner fra perioden 1945-1980. Listen over institutionerne kan bruges som supplement til projektets to fortegnelser om henholdsvis arkiverne samt museer og samlinger. I institutionsfortegnelsen kan der søges efter informationer om eksempelvis om et enkelt børnehjem og herunder, hvad der findes af litteratur om stedet, og hvor eventuelle arkivalier om institutionen opbevares. Desuden vil eventuelle link til hjemmesider o.l. være noteret.

Faktuelle oplysninger er desuden hentet fra *Institutioner til værn for børn og unge i Danmark*. Oluf J. Skjerbæk. 6. udg. Kbh.: Gad, 1950” og institutionernes egne hjemmesider, hvortil der kan være link.

Beholdningen af beretninger, årsregnskaber mv. refererer til opslag i Det Kongelige Biblioteks katalog REX og i Bibliotek.dk

Der er med få undtagelser ikke medtaget audiovisuelt materiale (TV- og radioudsendelser, film mv.). Der er udarbejdet en særskilt referenceliste over audiovisuelt materiale.

Der er medtaget link til offentlige arkivoplysninger om de enkelte børnehjem i det omfang det har været muligt at finde disse via internettet:

Rigsarkivet:

http://www.sa.dk/content/dk/om_statens_arkiver/organisation/rigsarkivet/om_rigsarkivet/samlingerne_pa_rigsarkivet

Landsarkivet for Sjælland:

http://www.sa.dk/content/dk/om_statens_arkiver/organisation/landsarkiverne/landsarkivet_for_sjælland_lolland-falster_og_bornholm

(Indeholder materiale fra Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm. Er lagt sammen med Rigsarkivet).

Landsarkivet for Fyn:

http://www.sa.dk/content/dk/om_statens_arkiver/organisation/landsarkiverne/landsarkivet_for_fyn/om_landsarkivet_for_fyn

Landsarkivet for Nørrejylland:

http://www.sa.dk/content/dk/om_statens_arkiver/organisation/landsarkiverne/landsarkivet_for_nørrejylland/om_landsarkivet_for_nørrejylland

Landsarkivet for Sønderjylland:

http://www.sa.dk/content/dk/om_statens_arkiver/organisation/landsarkiverne/landsarkivet_for_sønderjylland/om_landsarkivet_for_sønderjylland

Københavns Stadsarkiv: <http://www.kbharkiv.dk/wiki/B%C3%B8rnehem>

Frederiksberg Stadsarkiv: <http://stadsarkivet.frederiksberg.dk/>

Århus Stadsarkiv: <http://www.aarhus.dk/stadsarkivet>

Listen er opdelt i følgende afsnit:

1) Børne- og ungdomshjem. Denne overskrift dækker over forskellige typer af specialiserede institutioner: optagelses- og iagttagelseshjem, mødre- og svangrehjem, spædbørnehjem, børnehjem, sinke- og fredeshjem, skolehjem, ungdomshjem og oplæringshjem/ungdomspensioner.

2) Hjem for blinde, døve, fysisk handicappede og andre grupper (ikke åndssvage og psykiatri).

3) Arbejdsanstalter/forsorgshjem

4) Åndssvageforsorgen og psykiatriske institutioner

5) Foreninger, der dækker over forskellige typer af foreninger, som drev børneinstitutioner, offentlige myndigheder og interesseorganisationer inden for socialforsorgen.

1. Børne- og ungdomshjem

Aggersholms Minde/Børnehjemmet Søndbjerggård. Hvidbjerg. Se: Søndbjerg Børnehjem.

Anneberg Børnehjem.

Oprettet 1924 med navnet Vesterled Børnehjem.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=4534711&ngnid=4534719&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: http://odswiki.bibod.dk/index.php/Anneberg_B%C3%B8rnehem

Allerupgård, Børnehjem. Holbæk.

Oprettet 1944.

Bagsværd Observationshjem og Søskendehjemmet Haraldslund. Bagsværd.

Tidligere Bagsværd Spædbørnehjem oprettet 1930, og Børnehjemmet Ove Hohlenbergs Minde oprettet 1878.

<http://www.bagsvaerdobservationshjem.dk/>

Christensen, Grete, L. Gotfredsen: Søskendehjemmet Haraldslund, Nøjsomhed, Talitha Kumi, Ove Hohlenbergs Minde, Haraldslund, 100 år. Gentofte: Haraldslund, 1978. 47 s.

Bravo, Charlotte B., Eva Molin: Identitet, børn og børnehjem, Bagsværd Observationshjem og Søskendehjemmet Haraldslund. Gladsaxe: Gladsaxe Kommune Byarkivet, 2005. 36 s. – Netdokument, pdf-fil.

Bakken, Børnehjem. Hjørring.

Oprettet 1936 som privat spædbørnehjem. 1948 overdraget til Baptistsamfundet.

<http://vhm.ziteman.com/archive/leksikon/hjleksikonshjs.htm>

Jacobi, Kjeld: Bakken gennem 25 år, 1951 – 4. maj – 1976, jubilæumsskrift for Børnehjemmet Bakken i Hjørring. Hjørring, 1976. 9 s.

Baunegården. Værløse.

Oprettet 1954 af Direktoratet for Børn- og Ungdomsinstitutioner.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1483>

Krogh, Inge og Mogens: Tulinius-sagaen.
Netdokument om deres ansættelser på flere børnehjem i perioden 1954-1988:
http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=223

Bethesda, Familieinstitution. Århus.

Bethesda, mødre og spædbørnehjem oprettet 1894. 1901 overtaget af Magdalenehjemmet

(Skovtoftehjemmene).

[http://aarhuswiki.dk/wiki/Bethesda_\(institution\)](http://aarhuswiki.dk/wiki/Bethesda_(institution))

Familieinstitutionen Bethesda gennem 100 år 1897-1997, udgivet i anledning af institutionens 100 års jubilæum den 21. oktober. Århus: Familieinstitutionen Bethesda, 1997. 42 s.

Bethlehem Børnehjem. Holte.

1. afdeling oprettet 1883 i Bjelkes Allé i København. 2. afdeling oprettet 1917 i Brønshøj. 1920 flyttet sammen i Søllerød. Drevet af Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=4236>

Beretning fra bestyrelsen for Børnehjemmet ”Bethlehem”. 1883/84 – 1963/64.

Broderbåndet, medlemsblad for voksne sønner udgået fra børnehjemmet ”Bethlehem”. Kbh. 1947-1949.

Korsgaard, Jens: Børnehjemmet nærmer sig 100 år, interview med Sigvard Jensen. – *I: Børn i tiden*. 1981; 76, s. 110-112.

Markvardt Pedersen, Elisa: Børnehjemmet ”Bethlehem” 100 år, 1883-1983. Holte, 1983. 37 s.

Billesborg skolehjem. Køge.

Oprettet 1959.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=billesborg+skolehjem&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=806120&ngnid=806123&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Taler ved indvielsen af Billesborg Skolehjem 2. juni 1959. 8 s.

Billesborg Skole- og behandlingshjem 1959 – 2. juni - 1984. Køge, 1984. 1 bd.

Birkebakken. Brabrand.

Oprettet 1951 som Ventetidshjem af Jysk Børneforsorg/Fredehjem.

<http://www.birkebakken.eu/om-birkebakken/>

<http://www.jyskborneforsorg.dk/institutioner/birkebakken/>

Søndergaard, Annelise: Og tiden går – Birkebakken i 50 år, elevbørnehjem Birkebakken, Skovbakkevej, Birkebo og Hobitten. Brabrand, 2002. 30 s.

Netdokument:

http://www.jyskborneforsorg.dk/fileadmin/files/Billeder/Jubil%C3%A6umsskripter/Birkebakken_50_%C3%A5rs_jubil%C3%A6um_-_folder.pdf

Boeslunde Børnehjem. Skælskør.

Oprettet 1929 under navnet Stigsnæs Børnehjem. Fra 1939 Boeslunde Børnehjem.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rne hjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=4534878&ngid=4534884&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Fotografier: http://www.erikpetersen.be/boeslunde/boeslunde_bornehjem1.htm

Bramminge Børne- og Optagelseshjem. Ribe Amt.

Oprettet 1913 af Plejehjemsforeningen for Ribe Amt.

Elevskrift. Årg. 1928 – 2003.

Bak, Ole: Børnehjemmet i Bramming 1913-1975. – *I: Fra Ribe Amt.* 1999; 28(1), s. 19-22.

Engkebølle, Jørgen: Bramminge Efterskole 1897-1997, jubilæumsskrift. Bramminge, 1997. 118 s.

Bredballe Børnehjem/Skolehjem. Vejle

Oprettet 1900 af en kreds af Indre Missions Venner.

Meddelelser fra Indre Missions børnehjem ved Vejle Fjord og Århus, 1909/10 – 1918/19.

Driftsregnskab for børnehjemmet ved Vejle Fjord, 1942/43 – 1945/46.

Indre Missions børnehjem ved Vejle Fjord og Århus 1900 – 1925. Vejle, 1925. 24 s.

Odgaard, Ulrich: 100 år med barnet i centrum, Bredballe Børnehjem/Skolehjemmet ved Vejle Fjord 1900-2000. Vejle: Skolehjemmet ved Vejle Fjord, 2000. 92 s.

Simonsen, K.: 100 år med barnet i Centrum, Bredballe Børnehjem/Skolehjem ved Vejle Fjord. – *I: Vejlebogen.* 2000, s. 45-81.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 214-216.

Hansen, Jørgen Otto: Fortællinger og tegninger fra børnehjem.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=218

Brummersvej Børne- og Ungdomspension. Vejle.

Oprettet 1950.

<http://www.brummersvej.dk/>

Juhler Hansen, John: Rammer og nærvær gennem 50 år, fra børnehjem til Børne- og Ungdomspensionen Brummersvej, 1950-2000. Vejle, 2000. 75 s.

Bråskovgård, Statsungdomshjem. Hornsyld.

Oprettet i henhold til Lov af 14. april 1905 som statsopdragelsesanstalt. Åbnet 1908. 1914 oprettes en lukket afdeling til midlertidig anbringelse af specielt vanskelige elever. Specielt reglement fastsat af Socialministeriet 12. november 1937 med ændring af 5. februar 1945.

Arkiv: <http://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/0000010638615907/dbid/C58277482>

Beretning for tidsrummet 1. april 1933 – 31. marts 1938.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 225-227.

Buchholtzminde Spædbørnshjem / Spædbørnehjemmet Overlæge Buchholz' Minde. Vejle.

Oprettet 1946 af Jysk Børneforsorg/Kvindehjælpen i Århus.

<http://familiebo.dk/index.php?page=historien>

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1952251&ngnid=1952253&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Juhler Hansen, John: Jysk Børneforsorg i Vejle – gennem et halvt århundrede, Buchholtzminde fra spædbørnshjem til socialpædagogisk opholdssted i dag. – *I: Vejlebogen*. 1999, s. 5-22.

Bustrup Optagelseshjem, Ungdomshjem. Skive.

Oprettet 1943 af Staten. 1946 overtaget af Direktoratet for Børneforsorgen. Midt i 1970-erne købt af Tvinds lærergruppe. Selvejende institution fra 2013.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=bustrup+optagelseshjem&d=1&e=2014

Bøgildgård Statsungdomshjem - Den Fellenbergske Opdragelsesanstalt. Kjellerup.

Oprettet af Staten 1830 som Det Fellenbergske Institut.

Se også Oustruplund døgninstitution.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnesagens+f%C3%A6llesr%C3%A5d&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=8570040&henid=8570040&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

<http://www.udgiverselskabet.dk/Dalby.htm>

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/bogildgard.html>

Dalby, Louise: Retledte drenge? filantropi og opdragelse på Opdragelsesanstalten Bøgildgård 1830-1900. Viborg: Landsarkivet for Nørrejylland, 2002. 180 s.

Højgaard, Line, Peder Hjort Jensen, Hans Kruse: Med arbejdet som rettesnor, fra fattigopdragelsesanstalten Bøgildgård til døgninstitutionen Oustruplund 1830-2005. Kjellerup: Amtscentret Oustruplund, 2005. 251 s.

Resume: <http://www.historie-online.dk/nyt/bogfeature/oustruplund.htm>

Lund, Gudmund: Bøgildgård, 1885-1900. – *I: Årsskrift for Blicheregnsens museumsforening*. 1987; 8, s. 26-34.

Lund, Gudmund: Statsungdomshjemmet Bøgildgård. – *I: Brudstykker fra Blicheregnsen*. 1998; 19, s. 28-31.

Madsen, Gunnar: Fordi vi svigtede, roman. Vejle: Midtjysk Forlag, 1947. 396 s.
Note: Om en dreng, der bliver anbragt. Bogen indeholder breve, som er skrevet af tidligere elever på Bøgildgård til forstanderen.

Willumsen, Flemming: Ansat i en positiv brydningstid, en ansats beretning.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=133

Børnehjemmet af 1870. København.

Oprettet 1870 af Frk. Rosalie Petersen.

<http://www.kvinfo.dk/side/597/bio/1742/>

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805450&ngnid=805452&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning og driftsregnskab, 1872/73 – 1960/61.

Rasmussen, Jan William: Børnehjemmet af 1870, 1870-1970. Kbh., 1970. 23 s.

Børnely Optagelseshjem, Villa Kokkedal. Kokkedal.

Oprettet 1914 af ”Samfundet og Hjemmet for Vanføre”. 1941 overtaget af Københavns Kommune.

Corvinus Lund, Katrine: Villa Kokkedal, fra børnesanatorium til behandlingshjem 1914-2014, 100 års jubilæumsbog. Kbh.: Kommunen, 2014.

Netadgang: <http://csp.kk.dk/sites/csp.kk.dk/files/uploaded-files/web%20%20Villa%20Kokkedal%201914-2014.pdf>

Krogh, Inge og Mogens: Tulinius-sagaen.

Netdokument om deres ansættelser på flere børnehjem i perioden 1954-1988:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=223

C. Knaps Minde, Silkeborg Børnehjem. Silkeborg.

Oprettet 1887 af købmand Knap og hustru.

[http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/C. Knaps Minde](http://www.wikisilkeborg.dk/index.php/C._Knaps_Minde)

<http://c-knaps-minde.silkeborgkommune.dk/>

Beretning fra børnehjemmet "C. Knaps Minde" 1903.

Dalsgaard Larsen, Keld: C. Knaps Minde, et børnehjem og dets børn 1887-1987. Silkeborg: C. Knaps Minde, 1987. 62 s.

Marianne Rasmussens fortælling om sit ophold på børnehjemmet 1962-1967.

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=440

C.M. Schuberts Minde. Ringkøbing.

Oprettet 1950 af Ringkøbing Amts Plejehjemsforening bl.a. ved hjælp fra C.M. Schuberts børnehjemslegat.

<http://schubertsminde.dk/indhold.asp?id=14&m=4>

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805450&ngnid=805452&heid=14353862&henid=14353862&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Erindringer: <http://vidnesbyrdet.blog.com/>

Børnehjemmet C.M. Schuberts Minde, Ringkøbing 1951 – 4. august – 1976.
Ringkøbing, 1976. 17 s.

TV-indslag: <http://www.dr.dk/tv/se/kaeft-trit-og-flere-knus/kaeft-trit-og-flere-knus-5-6/>

Flere afsnit <http://flimmeren.dk/dokumentar/kaeft-trit-og-knus/#>

Dalhoffsminde Optagelseshjem. Hoptrup.

Oprettet 1929 af Landsforeningen Arbejde Adler, som forsorgsinstitution.

<http://www.dalhoffsminde.dk/index.php?id=4>

Dansk Røde Kors børnehjem. Godthåb/Nuuk.

Oprettet 1952 af Dansk Røde Kors

Bugge, G.N.: Dansk Røde Kors børnehjem i Godthåb. – *I: Tidsskrift for Dansk Røde Kors*. 1952; 7. s. 203-205

Orientering om Dansk Røde Kors børnehjem i Grønland. – *I: Vort Røde Kors*. 1954. 6.

Det Kongelige Opfostringshus og den Thorupske Stiftelse – Skorpeskolen. Hellebæk.

Oprettet 1753 ved fundats underskrevet af Kong Frederik V.

http://da.wikipedia.org/wiki/Det_Kongelige_Opfostringshus

Program og beretning. Det Kongelige Opfostringshus og Den Thorupske Stiftelse, 19?? – 1978.

Høy, A.T.: Det Kongelige Opfostringshus gennem halvandet hundrede år, 1753 – 1903. Kbh.: Det Nordiske Forlag, 1903. 416 s.

Det Kongelige Opfostringshus og Den Thorupske Stiftelse før og nu, 1753-1953. Kbh., 1953. 63 s.

Det Kongelige Opfostringshus og Den Thorupske Stiftelse 1753-1978, jubilæumsskrift. Kbh., 1978. 39 s.

Det Kongelige Opfostringshus og Den Thorupske Stiftelse 250 år, 1753-2003 Kbh., 2003. 16 s.

Johansen, Finn, Kjeld Simon Villadsen, Hans-Henrik Siig: Skorpeskolen – på den yderste pynt, Det Kongelige Opfostringshus og Den Thorupske Stiftelse gennem 250 år. Frederiksberg: Opfostringshusforeningen af 1872, 2004. 142 s.

Kürstein, Poul: Skorper, otte kapitler om Det Kongelige Opfostringshus 1930-1934. 2. udg. Århus, 1965. 70 s.

Kløvedal, Troels: Den tynde hud, erindringer om en barndom og opvækst. Kbh.: Gyldendal, 1994. 257 s.

Note: Bl.a. erindringer om Skorpeskolen.

Starlit, Kurt: Dagbog fra DKO (Skorpeskolen).

Note: Baseret på dagbogsnotater fra årene 1959-65.

Netdokument: <http://www.cykelkurt.com/hist/dko.html>

Dahlin, Ulrik: Om at rode i fortiden, når de ansvarlige er døde. – *I: Information*. 2011; 18. oktober.

Artikel om et muligt seksuelt overgreb på nogle elever i slutningen af 1970'erne. – *I: Information*. 2012; 11. januar.

Det Kongelige Vajsenhus. København.

Stiftet 1727 af Frederik IV.

<http://www.vajsenhuset.dk/>

http://www.vajsenhuset.dk/vajsenhusets_historie

Det Kongelige Vajsenhus 1727 – 2002. Kbh., 2002. 1 bd.

Skov Jensen, Sv.: Nogle kapitler af Vajsenhusets historie. Kbh., 1952. 84 s.

Det Struckske Børnehjem. Tønder.

Oprettet da Ålykkegården i Odense flyttede til Tønder. Overtog bygningen fra det oprindelige Vajsenhus.

Dohns Minde / Øresundshøj. Ordrup.

Oprettet 1888 af Foreningen af 23. april 1882.

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1561&laes_mere=ja

Årsberetning fra Foreningen af 23. april 1882 med børnehjemmet Dohns Minde og Øresundshøj 1882 – 1953/54.

Jensen, Aggi: Baggårdsbørn har også drømme. Kbh.: Høst, 2002. 158 s.
Note: Om forfatterens opvækst på Nørrebro og på Dohns Minde i Ordrup i 1930'erne og 1940'erne.

Dommergården. Bjerre pr. Bråskov.

Oprettet 1942 af bestyrelsen for Børnehjemmene ved Vejle Fjord og Nazareth, Århus.

Arkiv: <http://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/0000018498615937/dbid/C58112484>

Driftsregnskab for børnehjemmet Dommergården i Bjerre, 1944/45 – 1945/46.

Dommergården, 50 år. Vejle, 1992. 27 s.

Drejens Optagelseshjem. Kolding.

Oprettet 1906 af Vejle Amt, Plejehjemsforening og Børnenes Vel i Fredericia, Kolding og Vejle.

Drejens Optagelseshjem ved Kolding Fjord 1907 – 27. september – 1947.
Kolding, 1947. 31 s.

Dahlin, Ulrik: "Hele mit liv er bygget op med skyld og skam" – *I: Information*.
2011; 25. oktober.

Note: Om Erling Betnass' anbringelse på bl.a. Drejens Optagelseshjem.

Dybbøl Optagelses- og Gartnerhjem. Sønderborg.

Oprettet 1937. Drevet af foreningen Ungdommens Vel.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1554>

Egelundshuset. Jægerspris.

Oprettet 1943.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1544>

Egevang Iagttagelseshjem, Optagelseshjem/Skolehjem. Nærum.

Oprettet 1943. Drevet af Kristelig Forening for Børneforsorg indtil 31.12.1949. Herefter en selvejende institution

Esbjerg Børnehjem. Esbjerg.

Oprettet 1892 af Selskabet ”Børnenes Vel”.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=615248&ngnid=615250&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=615248&ngnid=615250&heid=11847640&henid=11847640&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning og regnskab for spædbørnehjemmet og optagelseshjemmet. Selskabet ”Børnenes Vel”, 1902/03 – 1964/64.

Esbjerg Børnehjem 75 år. Esbjerg, 1967. 47 s.

Holst, Jesper, Gotfred Vittrup, Flemming Willumsen: Fra børnehjem til familieinstitution, socialpædagogiske strømninger gennem 100 år med udgangspunkt i Esbjerg Børnehjem, udgivet i anledningen af et 100 års jubilæum. Ribe: Ribe Amt, 1994. 99 s.

Johansen, Orla S.: Glimt fra et bakspejl, udpluk fra et livsbillede. Upubliceret, 96 s.

Willumsen, Flemming: Ansat i en positiv brydningstid, en ansats beretning. Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=133

Fjordhøj, Kollektiv. Ølsted.

Oprettet 1970.

http://www.fjordhoj.dk/om_fjordhj

Bendsen, P., K.V. Mortensen: Kollektivet Fjordhøj og dets muligheder / Louise Højlund. – *I: Samspilsramte børn*. Kbh.: Gyldendal, 1974. s. 244-259.

Notes: Beskrivelse af arbejdet og holdningerne bag en såkaldt ”anti-institution”

Flakkebjerg Ungdomshjem. Slagelse.

Oprettet 1836 af Komiteen til Moralsk Fordærvede Personer, især den Opvoksende Ungdoms Forbedring.

Foto:

http://abm.arbejdermuseet.dk/ABAV/main/Hits.php?full=1&tgtId=10006&tgtPos=3&LokNo=M20080822045&Hits=5&qe=lem%3D%22Hash%C3%B8j+kommune%22&UsrSort=0&Fuzzy=0&RankResults=0&Truncate=0&ColSearch=node0_0&List=0&ListId=0&Term=0&OffLetter=&SD=a

Beretning om driften af Flakkebjerg ungdomshjem, ungdomshjemmet Vitskøl Kloster og Statsungdomshjemmet Skibbyhøj. Afgivet af de af Folketinget valgte statsrevisorer. Kbh., 1972. 20 s.

Frederiksberg Lærningehjem / Frederiksberg Skole- og Behandlingshjem.

Frederiksberg

Oprettet 1933

Arkiv: http://www.starbas.net/arkiv.php?arkiv_id=8127

Frederikshøj, Skolehjem, Københavns Kommunes Børnehjem. København.

Oprettet 1908 af de københavnske værgeråd.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1493>

Dreibøl, Per: Frederikshøj – en institution med skiftende formål, beskrevet af forhenværende og nuværende medarbejdere, elever og en historiker. Kbh.: Frederikshøj, 2008. 96 s.

Note: Udgivet i forbindelse med Frederikshøjs 100 års jubilæum den 1. december 2008

Frøken Josephine Schneiders børnehjem. Frederiksberg, Bagsværd, Charlottenlund, Hellerup.

Oprettet 1897.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805780&ngnid=805782&heid=11847640&henid=11847640&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805780&ngnid=805782&heid=9072921&henid=9072921&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

<http://www.j-schneider.dk/jsh/historie.html>

<http://www.j-schneider.dk/jsb/sider/Historie.html>

Beretning fra Frøken Josephine Schneiders Børnehjem, 1905 – 1964/65.

Beretning. Fonden Josephine Schneiders Børnehjem, 1976 – 1999.

Frøken Josephine Schneiders Børnehjem, 1874 – 1924, samt årsberetning for året 1923. Frederiksberg, 1924. 29 s.

Frøken Josephine Schneiders Børnehjem, 1874- 1949. Frederiksberg, 1949. 16 s.

Jakobsen, Ellinor: Frøken Josephine Schneiders børnehjem – børnehjemmet på Vodroffsvej, en beretning i anledning af børnehjemmets 100 år fødselsdag den 1. december 1974. Maribo: Lollands-Potens Bogtrykkeri, 1976. 31 s.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 194-196.

Sloth, Rikke Bjerregård: Børnehjemmet på Vodroffsvej og Magdalenehjemmet, en undersøgelse af de to velgørende hjemms virksomhed i perioden fra 1870'erne til 1905 med udgangspunkt i Staffan Rörhammars analytiske model for bestemmelse af filantropiske foreningers virksomhed. Århus: Universitet, 2004. Utrykt speciale.

Frøken Varelius' Børnehjem for spæde børn. København.

Årsberetning for Foreningen Frk. Valerius' Børnehjem for Spæde Børn, 1916 – 1944/45.

Gelsted Ungdomshjem. Gelsted.

Oprettet 1868 som drengeshjem. Fra 1904 drevet af De Danske Plejehjemsforeninger. Selvejende institution fra 1910.

Beretning om Gelsted Ungdomshjem 1904 – juli – 1929 og 1. april 1928 – 31. marts 1931. S.l.,1932. 32 s.

Seeberg, Niels: Opdragelsens fallit. – *I: Socialpædagogen*. 1994; 51(1), s. 20-23.

Gertrud Rasks Minde. Lichtenau, Grønland

Indviet 1937 i Fiskerø. 1948 flyttet til Lichtenau.

Bugge, G.N.: Jens Chemnitz og hans børnehjem "Gertrud Rasks Minde" ved Lichtenau. – *I: Børnesagens tidende*. 1967; 62, s. 187-190.

Chemnitz, R.: Børnehjemmet Gertrud Rasks Minde. – *I: Grønland*. 1974; 22(1), s. 18-20.

Godhavn Drengeshjem og Lærlingehjem. Tisvilde.

Oprettet 1893 af Axel Chr. Frydensberg.

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/godhavn.html>

Beretning. Opdragelsesanstalten og plejehjemmet "Godhavn", august 1894 – januar 1897.

Beretning, 1900/01 – 1948.

Note: Indeholder jubilæumsskrifterne Femogtyveårsskrift 1918, Fyrretyveårsskrift 1933 og Halvtredsårsskrift 1943.

Godhavns 25 års-fest den 22. maj 1918. S.l.,1918.1 bd.

Ebstrup, Erik: Skolehjemmet "Godhavn", de første 50 år. – *I: Vejby-Tibirke årbog*. 1967-68, s. 9-25.

Skolehjemmet Godhavn, Tisvilde, 75 års virke 1893-1968, med forord af Lis Groes. Hillerød, 1968. 52 s.

Borup, Eskild: Godhavn 100 år 1893-1993, træk af en opdragelsesanstalts historie. Tisvildeleje: Godhavn, 1993. 102 s.

Ostenfeld, Ib.: Det psykiatriske tilsyn 1960-1968. – *I: Godhavn 100 år 1893-1993, træk af en opdragelsesanstalts historie*. Tisvildeleje: Godhavn, 1993.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten, en undersøgelse af klager over overgreb og medicinske forsøg på Dreng- og Skolehjemmet Godhavn samt 18 andre børnehjem i perioden 1945-1976. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. 257 s.

Godthåb Børnehjem. Frederiksberg.

Stiftet 1876 af grossererne Martinsen og Andersen. Bestod af fire hjem åbnet i perioden 1878-1892. Selvejende institution.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805639&ngnid=5205683&heid=14353862&henid=14353862&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805639&ngnid=805642&heid=14353862&henid=14353862&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning fra bestyrelsen for børnehjemmet ”Godthåb”, 1876/77 – 1966/67.

Børnehjemmet Godthaab 1876-1976. Frederiksberg, 1976. 31 s.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 210-212.

Gundslev Fredehjem. Gundslev.

Oprettet 1894.

Gundslev Fredehjem jubilæumsskrift 1894 – 12. august - 1954. S.l., 1954. 32 s.

Hammerum Børnehjem Toften. Herning.

Oprettet 1887 af Ane Marie Berthelsen.

<http://familiebehandlingen.herning.dk/toften/om-os/toftens-historie>

Bendixsen, Mogens: Historien om et børnehjem, Hammerum Herreds børnehjem, Børnehjemmet Toften 1887-1987. Herning, 1987. 59 s.

Hammerumhus. Herning.

Oprettet 1891 af Kristelig Forening for den Indre Mission i Danmark.

Driftsregnskab og status for børnehjemmet "Gamle Minder" Hammerum, 1929-1956.

Børnehjemmet Hammerumhus – Gamle minder, 1891 – 5. marts – 1966.
Herning, 1966. 39 s.

Hebron Pige hjem, Handbjerg, Fredehjem. Struer

Oprettet 1900 af Edle Bransholm. 1927 blev stedet til et fredehjem.

<http://handbjerghus.mono.net/skolens-historie>

Julehilsen fra Handbjerg, 1965 – 1969.

Lundø, Thorben: Ungdomsskostskolen Handbjerghus 25 år, et jubilæumsskrift.
Kolding, 1998. 64 s.

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger, Bestyrelsen for Fredehjems
oprettelse og virke 1906-1984. Risskov: Forlaget Oligo, 2012. 205 s.

Varmer, Hjørdis: Børnenes ven - en roman bygget over virkelige hændelser i
Peter Sabroes liv. Randers: Thode, 1986. 133 s.

Varmer, Hjørdis: Den grå heks - en roman bygget over virkelige hændelser på
Pige hjemmet Hebron, hvor sult og undertrykkelse hører til dagens orden.
Randers: Thode, 1986. 137 s.

Varmer, Hjørdis: Peter Sabroe og Pige hjemmet Hebron. Gentofte: Vadis, 1999.
74 s.

Hedebocentret. Herning.

Oprettet 1964 af Socialministeriet.

http://www.hedebocentret.dk/side.php?p_id=222

Helsehjemmet. Haderslev.

Oprettet 1920

<http://www.helsehjemmet.dk/historie.htm>

Pors, J.: Børnenes Helsehjem 60 år. Haderslev, 1980. 12 s.

Rønne, Bent Vedsted: Fra feriekoloni til behandlingshjem, Helsehjemmets
første 90 år. Haderslev: Historisk Arkiv for Haderslev, 2012. 133 s.

Herlev Optagelseshjem. Herlev.

Oprettet af Kristelig Forening for Børne- og Ungdomsforsorg.

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/0000036308805756>

Himmelbjerggården, Skolehjem. Ry.

Oprettet 1897 af L. Budde.

Historie: <http://www.sbu.rm.dk/om+os/om+himmelbjergg%C3%A5rden/historie>

Historie: <http://www.skanderborgleksikon.dk/index.php/Himmelbjergg%C3%A5rden>

Årsskrift. Himmelbjerggården, 1897 – 2000.

Skolehjemmet Himmelbjerggården 1897 – 1947. S.l., 1947. 47 s.

Himmelbjerggården 1897 – 1997, udgivet i forbindelse med institutionens 100 års jubilæum den 1. juni 1997. Ry: Behandlingshjemmet, 1997. 159 s.

Jensen, Orla: Skolehjemmet Himmelbjerggården. Silkeborg, 1955. 29 s.

Torpe, Jørgen: Himmelbjerggården som behandlingshjem 1961-66. S.l., 1966.
Note: Upubliceret.

Torpe, Jørgen: Hvilke opgaver har ”Himmelbjerggården” inden for døgninstitutionsområdet. S.l., 1975. 14 bl. (multigraferet).

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011, s. 212-214.

Krogh, Inge og Mogens: Tulinius-sagaen.

Netdokument om deres ansættelser på flere børnehjem i perioden 1954-1988:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=223

Himmerland Børnecenter, William S. Knudsens Børnehjem. Skørping.

Oprettet 1951 af foreningen ”Red Barnet”.

Christensen, Inger Marie: Børnecenter Himmerland, William S. Knudsens Børnehjem – 60 års jubilæum 2011. Skørping: Børnecenter Himmerland, 2011. 48 s.

Hjortebjerg Skole, Børnehjem. Karleby.

Oprettet 1860 af Det Classenske Fideikommiss. 1932 overtaget af Foreningen af 1837 til Forsømte Børns Frelse.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=806336&ngnid=&heid=4085728&henid=4085728&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=806336&ngnid=806340&heid=14353862&henid=14353862&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Hjortebjerg børne- og ungdomscenter. Karleby, 1979. 1 bd.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 181-189

Hjortholm Skolehjem, Holsteinsminde. Fuglebjerg ved Næstved.

Oprettet 1833 som del af det "Fuirendalske Institut".

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/holsteinsminde-31.html>

Torm, Helge: Hjortholm Kostskole 1833 – 4. maj – 1983. Fuglebjerg: Hjortholm Kostskole, 1983. 95 s.

Holmstrupgård, Fredehjem. Brabrand.

Oprettet 1928 af Foreningen Fredehjem.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=fredehjem&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1511813&ngnid=1511819&heid=11928869&henid=11928869&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkivmateriale findes også på Erhvervsarkivet Århus:
Fredehjemmet Holmstrupgård. Elevjournaler 1930-79. Korrespondance. Stam-, vagt-, lære- og kassebøger. Breve fra gamle elever etc.
På stedet: Hustugtboøger 1934-62, 1962-75. Protokol, statistik til 1937-79. Toni Hübschmanns manuskript 1984. Fotos etc.

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger, Bestyrelsen for Fredehjems oprettelse og virke 1906-1984. Risskov: Forlaget Oligo, 2012. 205 s.

Holt Bjerg Drengeshjem/Ungdomshjem. Dronninglund.

Oprettet som børnehjem 1916. Selvejende institution fra 1.10.1936. Fra 1950 Fredehjem.

Holt Bjerg Børnehjem, 1922.

Note: Beretning

Wolffhechel, O.: Holt Bjerg drengeshjem. S.l., 1934. 1 bd.

Horsens Børneasyl. Horsens.

Oprettet 1840 på initiativ af Peter C.J. Rasmussen.

Arkiv: [http://www.byarkivet-](http://www.byarkivet-horsens.dk/Historie/Skole%20og%20b%C3%B8rn/Horsens%20B%C3%B8rneasyl.aspx)

[horsens.dk/Historie/Skole%20og%20b%C3%B8rn/Horsens%20B%C3%B8rneasyl.aspx](http://www.byarkivet-horsens.dk/Historie/Skole%20og%20b%C3%B8rn/Horsens%20B%C3%B8rneasyl.aspx)

Løgager Nielsen, Niels: Med åbne hjerter og runde hænder, Horsens Børneasyl i hundrede år fra 1840 til 1940. Åbyhøj, 1990. 73 s.

Note: Udgivet i anledning af Horsens Børneasyls 150 års jubilæum den 14. november 1990

Horsens Plejehjemsforening og foreningens spædbørnehjem. Horsens.

Oprettet 1893 på initiativ af Chr. Jensen.

Arkivsag fra 1941-1960 findes på Byarkivet i Horsens.

Regnskab og årsberetning, 1893-1960.

Hostruphøj Optagelseshjem. Hobro.

Oprettet 1954 som fortsættelse af Ærø Iagttagelseshjem. Drevet af Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 229-231.

Hvidborg Optagelseshjem/Skolehjem/Ungdomshjem. Hvidovre.

Oprettet 1930 af Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge.

<http://www.hvidborg.dk/historie>

Bøgager, Knud: Myter om døgninstitutioner, forældres erfaringer med den omsorg deres børn har modtaget på Hvidborg Skole- og Behandlingshjem. – *I: Børn i tiden*. 1985; 80, s. 319-323.

Hylleholt Fredehjem, Husholdningsskole. Fakse Ladeplads.

Oprettet 1929. Fra 1942 selvejende institution.

<http://www.hylleholthusgerningsskole.dk/>

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger. Risskov: Forlaget Oligo, 2012, s. 76

Høng Børnehjem. Høng.

Oprettet 1903.

<http://www.hoeng-erhvervsskole.dk/index.php/om-skolen/historie>

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/hong-bornehjem.html>

http://www.boernehjem.nu/index.php?option=com_content&view=article&id=108&Itemid=81

Bøgager, Knud: Velmente ord ... - *I: Børn i tiden*. 1983; 78, s. 506-508.
Note: ved Høng Børne- og Ungdomspensions 80-års jubilæum.

Frandsen, Bent: Folkets børn, 100 år med Høng Børnehjem og Høng Erhvervsskole. Høng, 2003. 76 s.

Note: Udgivet i forbindelse med Høng Erhvervsskoles 100-års jubilæum

Indre Missions Børnehjem. Sæby.

Beretning om Sæby Børnehjem for året 1893. Sæby, 1894. 8 s.

Regnskab for Indre Missions Børnehjem i Sæby, 1901/02 – 1964/65.

Jacob Michaelsens Minde, Københavns Kommunes Børnehjem. Skodsborg.

Åbnet 1921 i Villaen ”Aggershvile” som var skænket af direktør Jacob Michaelsen.

Børnehjemmet Jacob Michaelsens Minde 1921 – 5. april – 1946. Kbh., 1946. 27 s.

Jacob Michelsens Minde, Københavns Kommunes Børnehjem 1921 – 5. april – 1961. Skodsborg, 1961. 27 s.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 224-225.

Hvad nærhed angår, blev vi svigtet, beretning.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=217

Hjemmeside for børn fra børnehjemmet:

<http://www.jacobmichaelsensminde.dk/>

Josephine Schneiders Børnehjem. København. Se: Frøken Josephine Schneiders Børnehjem.

Kastaniegården, Skole- og Behandlingshjem. Vordingborg.

Åbnet 1920 som kystsankatorium for børn fra Københavns Kommune med tuberkulose.

http://go2kastaniegaarden.dk/?page_id=30

Kathrinebjerg Ungdomshjem. Århus.

Oprettet 1914 af ”Kvindehjælpen”, Århus

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/00000469541955794/dbid/C59826206>

Årsberetning 1932 – 1935.

Kildebjerget drengeshjem. Stouby.

Oprettet 1926 som privat børnehjem. 1950 købt af Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge.

Personlig beretning med lidt historie: <http://www.sorenwollesen-egnedigte.dk/31011292>

Ejlertsen, Steff: Børnehjemsdreng 1951-1961. Odense: Mellemgård, 2010. 114 s.

Note: Om forfatterens ophold på børnehjemmet Kildebjerget.

Ejlertsen, Steff: Herman, en børnehjemsdreng. Them: Kahrius.dk, 2011. 70 s.

Note: Om forfatterens bror og deres ophold på børnehjemmet Kildebjerget.

Kildevang Børne- og Optagelseshjem. København.

Oprettet 1918 af Københavns Kommune.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1460>

Københavns Kommunes optagelseshjem Kildevang med filialer. Kbh., 1929. 31 s.

Klintebjerg Børnehjem. Otterup.

Oprettet 1934.

Billede: <http://www.nordfynsk.dk/Programmer/nordfynskhistorie/klintebjerg/legetoj-klintebjerg-bornehjem.pdf>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6955?page=46&showperpage=36>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6953?page=93&showperpage=18>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6954?&page=93&showperpage=18#ia>

Askegård, Erik: Klintenbjerg Tidende. Otterup, 1947-1971.

Biografi: <http://www.klintebjerg-bornehjem.webbyen.dk/>

Biografi: <http://www.daijane.dk/klinte.html>

Kokkedal Behandlingshjem. Kokkedal.

Oprettet 1941 af Københavns Kommune, Magistratens 3. afdeling

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1471>

Kokkedal Drengeshjem. Brovst.

Oprettet 1950 af Socialministeriet.

Kokkedalposten. Kokkedal Drengeshjem, 1965-1986

Hansen, J. S.: Efterundersøgelse af udskrevne elever. S.l., 1967.

Note: Årsopgave fra børneforsorgens fortsættelsesseminarium.

Efterundersøgelsen omfatter 61 elever fra skolehjemmet Kokkedal, udskrevet i årene 1957/65. Upubliceret.

Kolding Kommunes Optagelsehjem, Tinghøj- Fuglehøj. Kolding.

Oprettet 1888 (Tinghøj), 1950 (Fuglehøj).

Andersen, Kirsten, Anne-Marie Birkelund, Lissie Nielsen: Fuglehøj gennem 50 år, fra 1950-2000. Kolding, 2000. 74 s.

Dedenroth-Schou, Birgitte: Kolding Børne- og Ungdomspension 1888-1988, Tinghøj – Fuglehøj. Kolding, 1988. 29 s.

Birkelund, Anne-Marie: Døgninstitutionen Fuglehøj 1950 – 2011, omskifteligt har det været. – *I: Koldingbogen*. 2012; 40, s. 17-33.

Note: Fra spædbørnehjem og uddannelsessted til observations- og behandlingsinstitution.

Andersen, Poul Erik: Kolding Børne- og Ungdomspension.

Netdokument: <http://www.kolding.dk/pdf/20091110130558.pdf>

Helium, Knud Erik: Erindringer fra Kolding Børnehjem.

Netdokument: <http://www.kolding.dk/pdf/20091113111453.pdf>

Koldingfjord julemærkehjem. Kolding.

Oprettet 1911.

Hansen, Jørgen: Fra julemærkehjem til internationalt hotel, Koldingfjord 100 år, 1911-2011. Kolding: Hotel Kolding Fjord, 2010. 140 s.

<http://www.koldingfjord.dk/fileadmin/Arkiv/Dokumenter/koldingfjord/Jubilaeumsbog.pdf>

Kong Chr. d. IX's børnehjem. Århus.

Oprettet 1909 efter reglerne i Børneloven af 1905. Drevet af Kristelig Forening til Bistand for Unge.

http://aarhuswiki.dk/wiki/Kong_Christian_IX_b%C3%B8rnehjem

<http://www.trojborg.dk/index.php/studiekredsens-artikler/189-artikler.html>

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=615046&ngnid=615048&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=12940335&ngnid=12940342&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=11815774&henid=11815774&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=11815869&henid=11815869&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Årsberegning og Regnskab, 1913 – 1954/55.

Kong Chr. d. IX's børnehjems 40 års jubilæum 1909-1949. Århus, 1949. 20 s.

Kong Chr. IX's børnehjem, udgivet i anledning af børnehjemmets 75 års jubilæum. Århus, 1984. 46 s.

Kong Chr. d. IX's børnehjem gennem 100 år, 1909-2009, jubilæumsskrift. Århus: Døgncentret for Børn og Familier, 2009. 41 s.

Kong Frederik den 7. stiftelse på Jægerspris for hjælpeløse og forladte piger.

Jægerspris.

Oprettet 1874.

<http://www.kongfrederik.dk/main.asp?sc=16>

Beretning om Kong Frederik VII's Stiftelse på Jægerspris oprettet af Louise Christine, Lehmsgrevinde af Danner, 1875 – 1981.

Beretning om Kong Frederik VII's Stiftelse på Jægerspris, oprettet af Louise Christine, Lehmsgrevinde. Jægerspris, 1982. 69 s.

Fundats for Kong Frederik VII's Stiftelse på Jægerspris. Kbh., 1982. 20 s.
Note: Fundats for Kong Frederik den Syvendes Stiftelse for hjælpeløse og forladte pigebørn, især af almuen, oprettet af Louise Christine, Lensgrevinde af Danner. Kgl. Konfirmeret 23. maj 1874 med tillæg ... kgl. konfirmeret 22. marts 1979.

Ussing, Conrad Vilhelm: Om Frederik VII's Stiftelse på Jægerspris, Kbh., 1906. 1 bd.

Prytz, Signe: Skolen på Jægerspris i historisk perspektiv. - *I: Fra Frederiksborg Amt*. 1962, s. 141-159.

Skovmand, Roar: Jægerspris Slot og Kong Frederik den Syvendes stiftelse. Jægerspris: Stiftelsen, 1974. 472 s.
Note: Ved 100 års jubilæet.

Sættem, Nils: Kong Frederik den Syvendes Stiftelse 125 år. Jægerspris: Stiftelsen, 1999. 130 s.

Petersen, Lis: Stiftelsestøser – kongebørn. Kbh., 1987. 407 s.
Note: Erindringer fra nogle af de kvinder, der tilbragte deres barndom på børnehjemmet i årene 1874-1970, samt en undersøgelse af dagligdag, opdragelse og skolegang, samt børnenes baggrund og senere skæbne.

Petersen, Lis: Piger til tjeneste, formålet for børnehjemmet i Jægerspris var at uddanne dygtige tjenestepiger, men det lykkedes ikke. - *I: Socialpædagogen*. 1988; 45(8), s. 216-220.

Pedersen, Lis: Grevinde Danners børnehjem i Jægerspris, 1900 – 1970. . - *I: Ohrlander, K.: Barnhus – Områddningsanstalter, barnhem, idiotanstalter, oppfostringsanstalter i Norden från 1700-talet till våra dagar*. Kristianstad: Allmänna Barnhuset, 1991. 245 s.

Rasmussen, H.C.: Har vi en børnesag? Jægerspris, 1989. 84 s.

Iskov, Sonja, Ulla Boje Rasmussen, Jens Engberg: Der var altid rift om os, Grevinde Danner og hendes tjenestepiger. Kbh.: Rhodos, 1982. 152 s.

Jacobsen, Johanne (1912-1998): Et rigt liv med mange gode oplevelser, glæder og minder. 9 s.

Note: Gengivelse af håndskrevet manuskript, forfatter i 1994, ved Thorkild Hansen 1998. Forfatteren var en årrække ansat på Stiftelsen.

[http://www.cafedanner.frederikssund.dk/media\(31387,1030\)/Et_rigt_liv.pdf](http://www.cafedanner.frederikssund.dk/media(31387,1030)/Et_rigt_liv.pdf)

Wine, Maria: Man har skudt en løve. Kbh.: 1951. 158 s.

Note: Barndomserindringer fra børnehjemmet på Kong Frederik VII's stiftelse i Jægerspris.

Kystsanatoriet - Den Sønderjydske Fonds Børnehjem. Augustenborg.

Oprettet 1899 af Frk. Agnes Hyniken. Senere omdannet til tuberkulosesanatorium.

Kristensen, Eli: Lidt løst og fast omkring Kystsanatoriet.

Netdokument: <http://www.kystsanatoriet.dk/10093144>

Landerupgård Skolehjem, Behandlingshjem. Taulov.

Åbnede 1897 som filial af Flakkenbjerg Drengehjem. Anerkendt 1923 som skolehjem.

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/landerupgard.html>

Biografi:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=125

Landerupgårds glade drenge, 1930 – 1964.

Valnet, Sisse: Landerupgård 1867-2007, fragmenter og glimt fra 140 år.

Kolding: Landerupgaard, 2007. 108 s.

Landerupgård julen 1945. Kolding, 1945. 1 bd.

En hilsen fra Skolehjemmet Landerupgård. Taulov, 1971. 9 s.

Jacobsen, Johanne (1912-1998): Et rigt liv med mange gode oplevelser, glæder og minder. 9 s.

Note: Gengivelse af håndskrevet manuskript, forfatter i 1994, ved Thorkild Hansen 1998

[http://www.cafedanner.frederikssund.dk/media\(31387,1030\)/Et_rigt_liv.pdf](http://www.cafedanner.frederikssund.dk/media(31387,1030)/Et_rigt_liv.pdf)

Hedegaard, Troels (m.fl.): Seksuelt misbrug af børn – en anklage mod forstander Bøje Rasmussen. Odense: Syddansk Universitet, 2006. 1 bd.

Note: Bacheloropgave i historie

Rytter, Marie: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 219-224.

Krogh, Inge og Mogens: Tulinius-sagaen.

Netdokument om deres ansættelser på flere børnehjem i perioden 1954-1988:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=223

Lemvig Børnehjem - Pastor F.A. Nielsen og Hustrus Børnehjem. Lemvig.

Oprettet 1906.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2011&f=&g=&h=&ngid=8597132&ngnid=8597140&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Ekstrakt-regnskab over indtægter og udgifter, 1914 – 1957/58.

Lykkesholm Børnehjem, Spædbørnehjem. Gentofte

Oprettet 1923 af Kristelig Forening for Børneforsorg.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2011&f=&g=&h=&ngid=805835&ngnid=805839&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Lyng Optagelseshjem. Stakroge.

Oprettet 1904 som optagelseshjem og senere pension under Kriminalforsorgen.

Arkiv: http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?heid=5228020

Borgsmidt Hansen, K.: Optagelseshjemmet Lyng 1904 – 1. maj – 1954. S.l., 1954. 17 s.

Lauritzen, Erik: Arbejdshuset blev mit liv, artikel om Børge Bollesen i Lokalbladet Lyngposten.

Note: Børge Bollesen var ansat på Lyngholm Optagelseshjem 1958-1990.

<http://www.lyngposten.dk/arbejdshuset-blev-mit-liv>

Lyshøj Børnehjem. Sønderborg.

Oprettet 1920 af Sønderborg Amt.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=730260&ngnid=2457348&heid=2886897&henid=2886897&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Lærlinge-plejehjemmet Nørre Søgade 11. København.

Beretning om Lærlinge-plejehjemmet Nørre Søgade 11 København 1882 – 17. november – 1932. Kbh. 1932. 18 s.

Magdalenehjemmet, institution for moralsk fordærvede piger. Lyngby.

Oprettet 1877 på initiativ af Kirkelig Forening for Indre Mission i København.

Forstanderinde Thora Esche. 1896 flyttet til Skovtofte i Lyngby. Blev til Skovtoftehjemmene.

Beretning om Magdalenehjemmets virksomhed, Fra arbejdet på Magdalenehjemmet, 1881 – 1934/35.

Fortsættes som: Fra arbejdet på Skovtoftehjemmene

Fra Magdalenehjemmet - udgivet af Magdalenehjemmet ”Skovtofte”, 1932 – 1936.

Magdalenehjemmet. Lyngby, 1910. 8 s.

Magdalenehjemmet. Lyngby, 1914. 9 s.

Magdalenehjemmet. Lyngby, 1921. 4 s.

Hansen, Chr.: Hilsen fra Magdalenehjemmet. Kbh., 1923. 15 s.

Paulli, J., P. Krag: For Magdalenehjemmet, ved årsfesten i Bethesda den 15. november 1883. Kbh., 1883. 30 s.

Krag, P.: Vidnesbyrd fra og om Magdalenehjemmet. Kbh., 1888. 28 s.

Rasmussen, Marie: Magdalenehjemmet – lidt om hjemmets oprindelse og formål. Lyngby, 1920. – 19 s.

Blume, P.E.: Magdalenehjemmet i 25 år. Kbh., 1902. 40 s.

Rasmussen, Marie: Magdalenehjemmet gennem 50 år, 15. november 1877 – 15. november 1927. Kbh., 1927. 4. s.

Gaver til Magdalenehjemmet, Gavefortegnelse for Skovtoftehjemmene, 1917/18 – 1945/46.

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger. Risskov: Forlaget Oligo, 2012, s. 35-45.

Note: Om Thora Esche og Magdalenehjemmet.

Barfoed, Niels Aage: Spurveskjul, roman om Thora Esche. Kbh., 1952. 128 s.

Sloth, Rikke Bjerregård: Børnehjemmet på Vodroffsvej og Magdalenehjemmet, en undersøgelse af de to velgørende hjemms virksomhed i perioden fra 1870'erne til 1905 med udgangspunkt i Staffan Rörhammars analytiske model for bestemmelse af filantropiske foreningers virksomhed. Århus: Universitet, 2004. Utrykt speciale

Maribo Amts Optagelseshjem. Nysted.

Oprettet 1921.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=806370&ngnid=806373&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/0000059641806359/dbid/C61284120>

Regnskab, 1938-1951/52.

Møltrup Optagelseshjem. Vildbjerg.

Oprettet 1912 af fængselspræsten fra Vridsløselille Johannes Munck.

Meddelelser fra Møltrup Optagelseshjem, 1912 – 2012

Møltrup Optagelseshjem 1912 – 1937, jubilæumsskrift. Vildbjerg, 1937.

Fabricius, Lis, Johannes Munck Jepsen: Møltrup Optagelseshjem, fra tanke til virkelighed, 1912-1987. Vibbjerg, 1987. 108 s.

Madsen, Kristen, Svend Aage Madsen: Møltrup Optagelseshjem gennem 100 år, 1912-2012. Vibbjerg, 2012. 240 s.

Norges Minde. Københavns Kommunes optagelseshjem. København.

Oprettet 1913 af Frøken Anna Rieper som hjem for mødre med spædbørn. 1933 overgået til Københavns Kommune.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1465>

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011, s. 190-193.

Nærumgård (Adashøj og Hartmannshus). Nærum.

Oprettet 1886 af Nærumgård Børnehjems Legat stiftet af D.B. Adler. 1908 overtaget af Københavns Kommune.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1459>

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1459&laes_mere=ja

Forslag til Børnehjemmet Nærumgårds budget, 1910/11 – 1933.

Nærumgård'eren. 4.årg. Nærum, 1939.

Børnehjemmet Nærumgård 1908 – 21. juni – 1948, Københavns Kommunes Børnehjem. Kbh., 1948. 22 s.

Nærumgård, København Kommune Børnehjem 1908 – 21. juni – 1958. Kbh., 1958. 27 s.

Adler, P.M.: Nærumgård, et tilbageblik. S.l., udateret. 5 bl. (maskinskrevet).

Gustavsens, Lone: Indsigt i børnehjem. Holte: Flachs, 1998. 48 s.

Larsen, Bent: Et institutionsmiljø under forandring, Nærumgård. – *I: Socialpædagogien*. 1973, 30(8). s. 198-204.

Lehmann, Johannes: Da Nærumgård blev børnehjem i 1908. Nærum, 1958. 19 s.

Hegland, Tore J.: Et institutionsmiljø under forandring. S.l., 1972.

Note: Observationer fra børnehjemmet Nærumgård under et aktionspræget forskningsarbejde 1970-72. Upubliceret.

Nørre Aaby Børnehjem. Nørre Åby.

Oprettet 1918 af Johanne Andersen og hendes mand.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=7620316&ngnid=7620324&heid=&henid=&epid=&faid=

[&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=](#)

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=5270913&ngnid=5272377&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/00000662457620316>

Brandborg Larsen, Gorm, Vagn Skovbølling Hansen, Poul Agergaard: Nr. Aaby Efterskole 1897 – 1997, jubilæumsskrift. Nørre Åby, 1936.

Ollerup Børnehjem. ”Brandts minde”. Ollerup pr. Svendborg.

Oprettet 1874.

Historie: <http://www.fynhistorie.dk/node/855>

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehem/brandtsminde-33.html>

Nielsen, C.: Ollerup Børnehjem ”Brandts minde” gennem 75 år. Svendborg: Ollerup Børnehjem, 1949. 43 s.

Hansen, N., Jens B. Lauridsen: Brandts Minde gennem 100 år. Svendborg, 1974. 47 s.

Ormslev Børnehjem. Århus.

Oprettet 1881.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1955919&ngnid=1955921&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=13638663&ngnid=13638668&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=13638691&ngnid=13638694&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=13011047&ngnid=13011053&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning og regnskab, 1881/82 – 1972/73.

Beretning om Ormslev Børnehjems 25-årige virksomhed 1905. Århus, 1906. 16 s.

Hulemose, Hartvig: Erindringer fra Ormslev Børnehjem 1944-61. Hasselager: Støtteforeningen for Lokalhistorisk Samling i Ormslev-Kolt, 2001. 24 s.

Kaae, Peer: Karl Stegger, en biografi. 2. udg. Kbh.: People's Press, 2014. 233 s.

Orøstrand, Skole- og Behandlingshjem. Orø.

Oprettet 1901 af Kristelig Forening for Offentlig Tiltalte og Straffede Børns Redning.

Historie: <http://www.orostrand.dk/orostrand/orostrands-historie/>

Billeder: <http://www.orostrand.dk/orostrand/orostrands-historie/historiske-billeder/>

Lauritsen, Johnny, Søren Hegstrup: Dynamisk socialpædagogik, Orøstrand 1901-2001. Fuglebjerg: Lindholm Socialpædagogiske Seminarium, 2001. 177 s.
Note: Om det socialpædagogiske arbejde på Orøstrand gennem 100 år, et skole- og behandlingshjem for børn, samt om en af børneforsorgens store pionerer fra første halvdel af det 20. århundrede, Ludvig Beck.

Oles beretning om sit ophold i 1960'erne:

<http://www.orostrand.dk/orostrand/orostrands-historie/tre-ar-pa-orostrand-i-1960erne-3/>

Oustruplund. Kjellerup.

Oprettet 1830 som Børgildgaard Institut, se mere under dette.

http://www.regionmidtjylland.dk/files/Psykiatri%20og%20Social/Institutioner/Oustruplund/Downloads/Kastanjeblad_special_2011_web.pdf

Ove Hohlenbergs Minde Børnehjem (Søskendehjemmet Haraldslund). Hellerup.

Oprettet 1878 af en privat kreds med pastor Ove Hohlenberg som formand.

<http://www.bagsvaerobservationshjem.dk/6storage/743/identitetbrnogbrnehjem.pdf>

Beretning for årene 1898 – 1936: <http://www.kb.dk/e-mat/dod/130020899027.pdf>

Regnskab. Børnehjemmet "Ove Hohlenbergs Minde", 1954/55 – 1971/72.

Vedtægter for Ove Hohlenbergs minde Børnehjem. Hellerup, 1954. 9 s.

Pallisbjerg Skolehjem. Ulfborg.

Oprettet 1940 af staten.

Plougmand, Oskar: Pallisbjerg - en døgninstitution. Kbh.: Gyldendal, 1979. 119 s.

Poul Sabroes Børnehjem. Skive.

Oprettet 1920. Opkaldt efter Peter Sabroe.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1659253&ngnid=1659256&heid=&henid=&epid=&faid=

[&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=](#)

Historie: http://da.wikipedia.org/wiki/Peter_Sabroes_B%C3%B8rnehjem

Kjems, Rud, Niels Mortensen: Et almindeligt hjem – bare større, P. Sabroes børnehjem i Skive 1920-1991. Skive: Sabroegården, 1991. 84 s.

Rebekka-Søstrenes Optagelseshjem. Roskilde.

Oprettet 1881 af Foreningen af 1837 til Forsømte Børns Frelse.

Billede: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/rebkkasostrenes-spaedbornshjem.html>

Beretning og regnskab, 1914/15-1959/60.

Roskilde Hvile, Optagelseshjem. Roskilde

Oprettet 1902 af Foreningen af 1837 til forsømte børns frelse. 1923 anerkendt som optagelses- og iagttagelseshjem.

Arkiv: <http://www.landsarkivetkbh.dk/hovedst/txt/kilder/hjemfor.htm>

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 216-218.

Biografi: <http://www.historie-online.dk/nyt/forsorgsmus-hest.htm>

Rønshoved Børnehjem. Rønshoved.

Oprettet 1913/1919 af Fru Charlotte Rosendahl Plum. Åbnede 1950 som selvejende institution da det tidligere børnehjem Solhøj flyttede fra Haderslev til Rise ved Rødekre.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=730186&ngnid=730189&heid=4041575&henid=4041575&epi d=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: <http://www.ronshoved-skolehjem.dk/om+r%c3%b8nshoved+skolehjem>

Historie: <http://www.nordslesvigskekvindeforening.dk/roenshoved-skolehjem.htm>

Den Nordslesvigske Kvindeforenings børnehjem i Rønshoved, 1919 – 1944. Åbenrå, 1944. 28 s.

Rønshoved Skolehjem, Rønshoved Børnehjem – Rønshoved Skolehjem 1919-1969. Gråsten, 1969. 32 s.

Jakobsen, Villy: Rønshoved Skolehjem, 75 års jubilæum 1919-1994. Gråsten: Skolehjemmet, 1994. 37 s.

Levring Madsen, Jens Jacob: Rønshoved Skolehjem 90 års jubilæum, 1919-2009. Gråsten: Rønshoved Skolehjem, 2009. 104 s.

Note: Samlet, udvidet udgave af Rønshoved Børnehjem, Rønshoved Skolehjem

En hverdag på Rønshoved Børnehjem i 1960 - filmklip på YouTube:

<http://www.youtube.com/watch?v=Be69PC4-UwQ>

Råens Minde, Optagelseshjem. Ålborg

Oprettet 1907 af Kristelig Forening for Børneforsorg. Opkaldt efter fabrikant Sophus Adolf Jensen Raaen.

Rågelund Dreng- og Lærlingehjem. Marslev v. Odense.

Oprettet 1882 af Hans Hansen og hustru som børnehjem for søskende.

Historie: <http://aasumby.dk/lokalhistoriskarkiv/index.php/ragelund-efterskole>

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/ragelund-dreng-hjem.html>

Klip fra TV2/Fyn: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6960?page=94&showperpage=18>

Erindringer: <http://vidnesbyrddet.blog.com/2012/03/20/onkels-erindringer-af-svend-nielsen/>

Jubilæumsskrift Rågelund Skolehjem 1882 – 100 år – 1982. Odense: Rågelund Skolehjem, 1982. 50 s.

Sommer, K.: Rågelund skolehjem, 100 år. – *I: Børn i tiden*. 1983; 78, s. 325-331.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 196-200.

En hilsen fra Rågelund børnehjem og lærlingehjem i billeder og tekst. S.l., udat. 1 bd.

Nilsson, Leif Vilhelm, Erik Smidt: De gamle drenge fra Rågelund – Vi var ikke bøller. – *I: Kertemind ugeavis*. 2006, 28. november.

Note: Interview med to tidligere beboere på Rågelund børnehjem.

Sankt Hedvigs Søstrenes Børnehjem. Odense.

Oprettet 1910 af den katolske søsterorden.

Historie:

<http://www.historienshus.dk/topmenu/topmenu%202/om%20odense/institutioner%20og%20foreninger/skt%20hedvig%20soestrenes%20boernehjem>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6949?&page=93&showperpage=18#ia>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6950?page=93&showperpage=18#ia>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6951?page=93&showperpage=18#ia>

Billede: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6952?page=93&showperpage=18#ia>

Sankt Knudsgården. Ringsted.

Oprettet 1945 under navnet Ringsted Børnehjem.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=knudsg%C3%A5rden&d=1&e=2015&f=&g=&h=&ngid=806229&ngnid=2767109&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=1&sort=3&dir=a&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Petersen, Annie: Mit liv på institution, børnehjemmet Sct. Knudsgården fra 1945. – *I: Ringsted bogen*. 2012, s. 29-39.

Note: Forfatterens erindringer om sin tid som ansat på børnehjemmet Sct. Knudsgården fra 1975 – 2008.

Saustrup Drengeshjem. Holstebro.

Oprettet 1918 som drengeshjem. Fra 1953 hjem for udviklingshæmmede, nu under Region Midtjylland.

Årsberetning, 1922-1935.

Saustrup Drengeshjem 1918-1943. Holstebro, 1943. 41 s.

Schepelernhus, Optagelseshjem. Brabrand.

Oprindeligt oprettet 1907/10 af Kvindehjælpen/Jysk Børneforsorg, Fredehjem. Opkaldt efter Ellen og Frederik Schepelern.

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/00000779491956119/dbid/C63834034>

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 232-233.

Seden Enggård og Lærlingehjem. Seden, Odense.

Oprettet 1908 af Foreningen Ungdommens Vel.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1555>

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/bornehjem/seden-enggard.html>

Jørstad, Kim: Seden Enggård 1908-2008, med omsorg som den røde tråd. Odense: Seden Enggård, 2008. 125 s.

Larsen, H. L.: Mindeblade fra Seden Enggårds første år. Kbh., 1914. 1 bd.

Skibelund Skolehjem. Vejen.

Oprettet 1874 som friskole for børn af danske forældre syd for kongedænen.

Historie: <http://historievejen.inst.vejen.dk/anekdoter/skibelund-krat/skibelund-efterskole-kampen-for-det-danske>

Historie: <http://www.s-g-i.dk/om-os/historie/>

La Cour Pedersen, Kristian: Minder fra Skolehjemmet Skibelund, et hundredårsminde om Georgia la Cour og Knud Hansen Pedersen. Kbh., 1946. 161 s.

Skodsborg Observations- og Behandlingshjem. Skodsborg.

Oprettet 1955 af Mødrehjælpen i København.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&

[e=2013&f=&g=&h=&ngid=730186&ngnid=730189&heid=2666160&henid=2666160&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=](http://www.skovbjergparken.ikast-brande.dk/om-skovbjergparken/historie)

Thormann, Inger, Ellen Boesen, Karen Nielsen: Børn i krise, en efterundersøgelse af børn fra Skodsborg Observations- og Behandlingshjem. Skodsborg, 1990. 85 s.

Skovbjergparken. Ikast.

Oprettet 1979 i en del af Ikast Erhvervsskole primært som hjem for autistiske voksne.

Historie: <http://www.skovbjergparken.ikast-brande.dk/om-skovbjergparken/historie>

Skovgården Skolehjem. Fuglebjerg.

Oprettet 1890, men har sit udspring i 1833 fra det "Fuirendaler Institut" på Holsteinminde.

Historie: <http://www.skolehjemmet-skovgaarden.dk/Historie.asp>

Beretning om skolehjemmet "Skovgården", 1943/1944.

Jensen, Jens E.: En institutionspædagogik bliver til, blade af en dagbog. Malling: Tommeliden, 1983. 74 s.

Note: Skildring af forfatterens arbejde som leder af pighjemmet "Skovgården", og den vejledning han gav personalet, og de pædagogiske tanker og mål, som man arbejdede med.

Skovly Skolehjem. Vedbæk.

Oprettet 1908 af Thora Esche.

Durup, Roland: Skolehjemmet Skovly, en introduktion til skolehjemmet Skovly, organisation, værdier, praksis og teori, en beskrivelse af Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, KFBU's skolehjem "Skovly". Vedbæk, 2010. 85 s.

Skovtoftehjemmene. Lyngby.

Oprettet 1896 af Thora Esche som del af Magdalenehjemmet. Drevet af Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge.

Arkiv: http://www.grifo.dk/slaegt_db.php?id=908

Gavefortegnelse for Skovtoftehjemmene, Gaver til Magdalenehjemmet. 1917/18 – 1945/46.

Fra arbejdet på Skovtoftehjemmene, beretning og regnskab, 1935/36 - 1952
Fortsættelse af: Beretning om Magdalenehjemmets virksomhed

Snepsgård, Fredehjem. Seem.

Oprettet 1948.

Arkiv:

[http://www.rigsarkivet.dk/media\(3017,1030\)/Landsarkivet_for_S%C3%B8nderjylland_en_ar_kivoversigt.pdf](http://www.rigsarkivet.dk/media(3017,1030)/Landsarkivet_for_S%C3%B8nderjylland_en_ar_kivoversigt.pdf)

Solbakken, Københavns Kommunes Børnehjem. Valby.

Oprettet 1948 af Magistratens 3. afdeling.

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1479&laes_mere=ja

Arkiv: http://www.grifo.dk/slaegt_db.php?id=923

Aagard, Søren, Helene Kjær Jensen: Beretning om Solbakken, 1978 – 1982.
Kbh.: Social- og Sundhedsforvaltningen, 1983. 1 bd.

Elstrup Rasmussen, Ole: Solbakken – en institution i konstant udvikling,
interview med Karsten Torst Pedersen. – *I: Handicaphistorie*. 1991, s. 9-24.

Solgården. Tarm.

Oprettet 1949.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2011&f=&g=&h=&ngid=615807&ngnid=615809&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Sørensen, Grethe: Barndommens dal. Thisted: Powerhouse, 2006. 110 s.
Note: Om forfatterens ophold på Solgården ved Tarm, og hendes fattige opvækst og senere liv.

Solhjem, Iagttagelseshjem. Haslev.

Oprettet 1908 af foreningen Ungdommens Vel.

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1569&laes_mere=ja

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011.
s.227-229.

Solhøj. Haderslev.

Oprettet 1930 af Chresten Madsen Jensen.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=730207&ngnid=730210&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Meddelelser fra Børnehjemmet Solhøj i Haderslev, 1930/32 – 1935/45.

Spanager, Skole- og behandlingshjem, Københavns Kommunes Børnehjem. Lille Skensved.

Oprettet 1921 af Københavns kommune på Hvidegård ved Birkerød. 1923 flyttet til Spanager ved Køge.

Arkiv, Københavns Stadsarkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1467>

Børnehjemmet Spanager 1923 – 9. marts – 1948, Københavns Kommunes Børnehjem. Kbh., 1948. 25 s.

Spanager, Københavns Kommunes Børnehjem 1923 – 9. marts – 1963. Kbh., 1963. 19 s.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 233-235.

Strandgården, Skolehjem. Genner.

Oprettet 1967 af Jysk Børneforsorg.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1553>

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/000008084911925444/dbid/C64124666>

Salomonsen, Marie: 50 år med børn og unge, Skolehjemmet ”Strandgården” Genner. Aabenraa, 1971. 28 s.

Willumsen, Flemming: Ansat i en positiv brydningstid, en ansats beretning. Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=133

Struer Skolehjem/Optagelseshjem. Struer.

Oprettet 1906.

Historie: <http://www.struer-skolehjem.dk/webtop/site.aspx?p=25609>

Julehilsen - Optagelseshjemmet i Struer, 1943-1965.

Årsskrift - Struer Skolehjem, 1943-1998.

Kjær, Chr.: Struer Skolehjems 100 års jubilæum. Struer, 2006. 96 s.

Sølund, Fredehjem (1919-1967), Forsorgscentret for Midtjylland. Gødvad pr. Silkeborg

Oprettet 1919 af Jysk Børneforsorg/Fredehjem.

<http://www.europeana.eu/portal/record/2020901/21ED12E2A913BC1CD7C179ED3DCB06EB1EAD2341.html>

<http://www.forsorgshistorien.dk/9160/Sølund>

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger. Risskov: Forlaget Oligo, 2012. 205 s.

Søndbjerg Børnehjem, Søndbjerggård Børnehjem. Hvidbjerg.

Oprettet 1917 af etatsråd S.P. Aggersholm. Selvejende stiftelse.

I perioden 1956 – 1976 med navnet Aggersholms Minde.

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1572&laes_mere=ja

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=805450&ngnid=805452&heid=14353862&henid=14353862&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Berthelsen, A.C.D.: Aggersholm Minde, Sønderbjerg Børnehjem 1917 – 17. november – 1967. Struer, 1967. 25 s.

Ilkjær, Johs.: Et hjemms historie. – *I: Egnhistorisk Forening, Thyholm og Jegindø*. 1984; 11, s. 15-20.

Sønderborg Fredehjem. Sønderborg.

Oprettet 1943. Selvejende institution.

Sønderby, Børnehjem. Sønderby v. Skibby.

Oprettet 1914.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2011&f=&g=&h=&ngid=806032&ngnid=806035&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arentoft, Jørgen: Min barndom og ungdom på Sønderby Børnehjem. Tranbjerg: Arentoft, 2006. 191 s.

Thorslunde Fredehjem. Tåstrup.

Oprettet 1920 af Kristelig Forening for Børneforsorg.

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger. Risskov: Forlaget Oligo, 2012, s. 76.

Toftegård Dregehjem. Ringe.

Oprettet 1920 af forstanderen. Lukket midt i 1960'erne. Sidst i 1960'erne genåbnet for odenseanske skolebørn med indlæringsvanskeligheder.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=886640&ngnid=886643&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 204-210.

Toftlund Børnehjem. Toftlund.

Oprettet 1920.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=730289&ngnid=730292&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/0000091162730289/dbid/C64677838>

Historie: <http://www.toftlund.nu/index.php/nyheder-vejr/nyheder/290-toftlund-bornehjem>

Udby Behandlingshjem. Nr. Åby.

Oprettet 1968.

Lasson, Steen Mogens: Udby Behandlingshjem 25 år, 1968-1993. Nr. Åby, Behandlingshjemmet, 1993. 36 s.

Lasson, Steen Mogens: Neurotiske børn, behandling på Udby Behandlingshjem. – *I*: Socialpædagogen. 1972; 29(12), s. 380-384.

Undløse Drengeshjem. Stenlille, Tølløse.

Oprettet 1918.

Boje, A.: Undløse Drengeshjem 1918 – 15. september – 1943. – *I*: *Børnesagens tidende*. 1943, 38 s.

Hansen, Elisabeth: Undløse Drengeshjem 1918 - 1943. Holbæk, 1943. 32 s.

Skolehjemmet Undløse 1918 - 1968. Undløse, 1968. 19 s.

Skolehjemmet Undløse 1918 – 1988. Undløse, 1988. 1 bd.

Juel Jensen, Margit, Grethe Juhl: Skolehjemmet Undløse, 1918 - 1993, skrevet af personalet ved skolehjemmet. Undløse: Skolehjemmet, 1998. 41 s.

Hansen, Elisabeth: En pioners indsats, et liv blandt handicappede børn og unge. Kbh.: Hernov, 1969. 143 s.

Note: Om Danmarks første skolehjem for svagt begavede og udviklingshæmmede drenge og om Jeppe Hansen, der stiftede Undløse Drengeshjem.

Unnerupgård Ungdomshjem. Vejby.

Oprettet 1926 af Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1570>

Vejlefjord Børnehjem/Skolehjem. Bredballe. Se Bredballe Børnehjem.

Vejstrup Pigeheim/Skolehjem. Svendborg.

Oprettet 1908 som Statsungdomshjem.

Arkiv: http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?heid=7620325

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/00000966235057443/dbid/C65503344>

Historie:

http://www.svendborghistorie.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=233:fra-vejstrup-pigeheim-til-oure-idraetsskoles-gymnasieafdeling&catid=11:skoler&Itemid=20

Beretning, Statsungdomshjemmet Vejstrup Pigeheim, 1908-1945.

Svensson, Margrethe: Brudstykker af statsopdragelsesanstalten Vejstrup pigeheims historie. S.l., 2006. 1 bd.

Viskinge Børnehjem. Viskinge.

Oprettet 1950 af Staten. Organiseret som selvejende institution. Fra 1980 en afdeling under Orøstrand, Skole- og Behandlingshjem.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1552>

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 200-203.

Vitskøl Kloster, Ungdomshjem. Løgstør.

Oprettet 1943 af staten. 1946 overtaget af Børneforsorgen.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1547>

Værebros Drengeshjem. Ølstykke.

Oprettet 1932 af Foreningen af 1837 til forsømte børns frelse.

Værebros – nuancering fra en ansat (1960). Anonym forfatter. Netdokument: http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=238

Olsen, Edvard: Beretning om Værebros, et værested for børn. – *I: Årsskrift. Egnshistorisk Forening i Gundsø*. 1997, s. 48-57.

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2001. s. 246-248.

Historien om ”en hest”: <http://www.historie-online.dk/nyt/forsorgsmus-hest.htm>

Ærø Iagttagelsehjem, Helvegsminde. Ærøskøbing.

Oprettet 1901 af Kristelig Forening for Offentligt Tiltalte og Straffede Børns Redning (Kristelig Forening for Børneforsorg).

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehjem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=730207&ngnid=730210&heid=921564&henid=921567&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Rytter, Maria: Godhavnsrapporten. Odense: Syddansk Universitetsforlag, 2011. s. 235-238.

Interview med en arbejderdreng - Arbejdermuseet:

http://www.industrimuseet.dk/app/doc/materiale_34710329.pdf

Østergård, Fredeshjem, Forsorgscentret for Nordsjælland. Lille Karleby pr. Roskilde

Oprettet 1913 af bestyrelsen for Fredeshjem for på kristelig grund at redde og værne ikke fuldt normale, ulykkeligt stillede kvinder.

Historie: <http://www.aktivitetscentre.dk/?pageid=821>

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger. Risskov: Forlaget Oligo, 2012. 205 s.

Aalborg Drengeshjem. Ålborg.

Oprettet 1908.

Bergh, Ole, Knud Andersen: Et hus i Aalborg, Annebergvej 71 gennem 90 år.
Aalborg: Aalborg Universitetsforlag, 1997. 152 s.

Note: Beretninger fra ansatte og anbragte.

Olsen, John Erik: Aalborg før & nu. – *I: Omegnsavisen*. 2013; 16. december.

Radio Godhavn: Ålborg Drengeshjem 1947, DR udsendelse med filmklip:

http://radiogodhavn.dk/forum/music_page.php?song_id=57&sid=03cc4a3c1b087ad9e191301394847d1f

Åløkkegården, Børnehjem. Odense.

Oprettet 1899 af Metodistsamfundet. Flyttede til Tønder som Det Struckske Børnehjem.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnebjerg&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=886727&ngnid=2519671&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Billeder: <http://www.fynskebilleder.dk/billede/6958?&page=93&showperpage=18#ia>

Krogh, Inge og Mogens: Tulinius-sagaen.

Netdokument om deres ansættelser på flere børnehjem i perioden 1954-1988:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=223

Aas Optagelseshjem/Skolehjem. Thisted.

Oprettet 1917 af Thisted Amts Plejehjemsforening.

Arkivside:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnebjerg&d=1&e=2011&f=&g=&h=&ngid=614985&ngnid=&heid=11877919&henid=11877919&epid=11877919&faid=11&meid=&m2rid=&side=1&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnebjerg&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=614985&ngnid=614987&heid=2886897&henid=2886897&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8rnebjerg&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=11877170&ngnid=11877183&heid=2886897&henid=2886897&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: <http://www.boformaas.rm.dk/HvemErVi/Historie/>

Nielsen, Johs.: Aas Børnehjem 1917 – 27. juni – 1967. Nykøbing M., 1967. 29 s.

Skjødt, Anders: Aas optagelseshjem, børnehjem, ungdomsgård - en oase for børn og unge i Thy 1917-1992. Viborg: Viborg Amts Plejehjemsforening, 1992. 42 s.

2. Institutioner for blinde, døve, fysisk handicappede og andre grupper

Det Kongelige Blindeinstitut. København.

Selskabet Kjæden begyndte 1811 undervisningen af blinde børn. 1858 blev instituttet på Kastelvej indviet og overdraget til Staten.

Afdelingen på Refsnæs oprettes 1898. Blev selvstændig institution 1918. – Se: Refsnæsskolen.

Arkiv: Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1424&laes_mere=ja

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=blindeinstitu&b=&c=&d=1&e=2011&ngid=806564&ngnid=806568&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=1&sort=1&dir=a&gsc=&int

Strandsbjerg, Niels: Blindeinstitutioner i Danmark ca. 1858-1970, arkivregistratur. Kbh.: Blindeinstitutionerne i København og Refsnæs, 1992. 110 s.

Årsberetning om Det Kongelige Blindeinstitut og dets forskole for skoleåret 1904-1905, med tilføjelser for første halvdel af det følgende skoleår, samt et foredrag om blindes opdragelse, holdt i Stockholm 1903 af J. Moldenhawer. Kbh., 1903. 69 s.

Moldenhawer, Johannes: Det Kongelige Blindeinstituts historie, samt meddelelser om blindesagens begyndelse og dens udvikling i Danmark. Kbh., 1905. 308 s.

Rützou, L.: Historisk oversigt over Den Kgl. Blindeforskoles 25-årige beståen og årsberetning 1919-23. Kbh., 1923. 63 s.

Statens Institut for Blinde og Svagsynede i København 1858 – 5. november – 1958. Kbh., 1958. 223 s.

Johansen, Folke: Sådan fik danske blinde et skriftsprog, en historisk oversigt. Hellerup: Institut for Blinde og Svagsynede, 1986. 239 s.

Note: Udgivet i forbindelse med 125 års jubilæet november 1983.

Høg S., Rene Ruby Larsen: Livet på instituttet før og nu - og faget kend din by. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s.79-85.

Note: Udgivet i anledning af instituttet for Blinde og Svagsynedes 150 års jubilæum.

Fohlmann, Allan: Blindeinstitutionen - noget af en øjenåbner. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 12-19.

Note: I anledning af Institut for Blinde og Svagsynedes 150 års jubilæum

Kirkebæk, Birgit: Rundt om et institut, erindringer skrevet i anledning af Institutet for Blinde og Svagsynedes 150 års jubilæum 5. november 2008. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20. s.1-104.

Nørr, Erik: Finsk vurdering af dansk blindeundervisning. – *I: Handicap & samfund*. 1997; 9, s. 115-134.

Note: Om Frieda Grahns besøg og beskrivelse af dansk blindevæsens forhold belyst udefra i 1878 med bl.a. beskrivelse af dagligdagen for beboerne.
Foredrag

Mejer, Cecilie: Synliggørelse af de ikke-seende, fotografering på Det Kgl. Blindeinstituts øjenklinik i København 1880-1930. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2005; 15, s. 89-120.

Kirkebæk, Birgit: Det var nogle af de muligheder, vi havde på Blindeinstituttet den gang det sociale system i Danmark blomstrede, samtale med Thomas Rosenberg, en dedikeret fagperson. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2013; 30. s. 30-46.

Kirkebæk, Birgit: Samtale med Kirsten Jansbøl, forstander på Institut for Blinde og Svagsynede 1970-1995. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2013; 30, s. 73-90.
Note: Om den generelle udvikling inden for svagsynsområdet med fokus på instituttets uddannelsesmæssige tilbud til de blinde og svagsynede.

Ruby Larsen, Rene: Den overvågede seksualitet, Det Kongelige Blindeinstitut i perioden 1858 til ca. 1940. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2003; 9, s. 59-76.
Note: Om overvågning af blindes seksualitet og drifter på institutionen.
Synshandicappede.

Andersen, Elisabeth Balle: Åh frihed. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 40-43.
Note: Om skolegang på instituttet i 1960'erne.

Barfod, Birgit: Senblindeelev på Blindeinstituttet. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s.69-79.

Bjarnhof, Karl: Det gode lys. Kbh.: Gyldendal, 1957. 280 s.
Note: Erindringer omkring forfatterens ophold på Blindeinstituttet 1912-1916.

Christensen, Bent: 10 år som elev og revalidend på institutterne. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 53-68.
Note: Erindringer om kampen for at få et regulært arbejde og om de uddannelsesmuligheder instituttet udbød i 1970'erne.

Eriksen, Henning: Tutelev i halvtredserne. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s.35-40.

Eriksen, Henning: Goallball i tresserne. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 47-52.

Note: Erindringer om fritidstilbud ved instituttet i 1960'erne.

Eriksen, Henning: Edb-skolens første hold – jeg bliver interesseret i at blive programmør. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 87-95.

Note: Erindringer om uddannelsen til programmør ved instituttet i slutningen af 1960'erne.

Hansen, Peter: Instituttet omkring 1968-70. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 44-46.

Note: Om skolegang på instituttet i slutningen af 1960'erne.

Jansbøl, Kirsten: Samtale med Anna Johansen om hendes erindringer fra det gamle institut, Statens Institut for Blinde og Svagsynede i København i perioden 1958 – 1968. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2009; 22, s. 19-27.

Note: Interview med en ansat, der beskriver de forskellige daglige scenarier.

Jansbøl, Kirsten: Mine tre første møder med Instituttet for Blinde Svagsynede. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2009; 22, s. 28-30.

Note: Forfatterens erindringer fra sin tid som forstander.

Jansen, Linda: Læse-synsklinikken på Institut for Blinde og Svagsynede i Hellerup. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2013; 30, s. 65-72.

Note: Om klinikken og om udviklingen af tilbud til blinde og svagseende inden for læsning og uddannelse, særlig i perioden 1975-1990'erne, hvor forfatteren var ansat på instituttet.

Nielsen, Kurt, Valdemar Paaske: Den gamle "Tut" i hverdag og fest, minder fra omkring 1960. - *I: Handicap & samfund*. 1995; 6, s. 51-58.

Pedersen, Karen Marie, Rita Cecilie Varmby: Om negative oplevelser på Instituttet for Blinde og Svagsynede. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 26-28.

Note: Debatindlæg. Korrespondance mellem de to personer.

Rosenberg, Thomas: Statens øjenklinik, et tilbageblik. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2013; 30, s. 9-29.

Note: Om oprettelsen af Statens øjenklinik og de år der fulgte. Artiklen er baseret på et foredrag, som forfatteren holdt på Institut for Blinde og Svagsynede 5. november 2012, og bygger på forfatterens egne erfaringer og erindringer.

Sparre, Anne: Glade dage på Tutten. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 29-30.

Note: Erindringer om musikuddannelsen på instituttet i 1970'erne.

Thorlacius-Ussing, Søren: En blind håndværker, erhvervs- og beskæftigelsesforhold for blinde i perioden 1811 til 1911. - *I: Handicaphistorie*. 1990; 4, s.65-78.

Note: Om blindes mulighed for at ernære sig ved et erhverv. Med fokus på Det Kongelige Blindeinstitut.

Varmby, Rita Cecilie: En svær tid. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 19-25.

Note: Erindringer om ensomhed og udstødelse og om tiden på instituttet i 1960'erne og 1970'erne.

Vinter, Birgit, Marie Vesterlund: Vort ophold på instituttet i København. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 20, s. 31-34.

Note: Erindringer om et prøveophold på instituttet i 1974. De to forfattere kom fra Refsnæsskolen.

Wingender, Nete Balslev: Methea Hoffmanns "biografiske leksikon" – *I: Handicaphistoriske tekster*. 1996; 2, s.149-162.

Note: Optegnelser om lærere og personale på Blindeinstitutet.

Bjarnhof, Karl: Men hver sin vej. Kbh.: 1932. 136 s.

Note: Noveller om unge, blandt andet på Blindeinstitutet

Kaimer, Gerhard: Blind ungdom. Kbh.: Sommer & Sørensen, 1984. 111 s.

Note: Roman om Viggo der er på Blindeinstitutet i København for at få en organistuddannelse.

Refsnæsskolen, Statens Kostskole for Blinde og Svagsynede. Kalundborg.

Oprettet som selvstændig institution i 1898. Tidligere del af Det Kongelige Blindeinstitut i København.

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1424&laes_mere=ja

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1659253&ngnid=1659256&heid=4041575&henid=4041575&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Strandsbjerg, Niels: Blindeinstitutioner i Danmark ca. 1858-1970, arkivregistratur. Kbh.: Blindeinstitutterne i København og Refsnæs, 1992. 110 s.

Refsnæsskolen - ugeskema. Udateret. Pjece

Refsnæsskolen. – Udateret. Pjece

Refsnæsskolen 1966-69. Kalundborg, 1969. 125 s.

Refsnæsskolen 1969-72. Kalundborg, 1972. 159 s.

Refsnæsskolen 1978. Kalundborg, 1978. 142 s.

Refsnæsskolen, Sommerskole 1967 – 1992, 25 år. Kalundborg, 1992. 19 s. + bilag

Refsnæsbladet, jubilæumsnummer, 1898 november 1948. Kalundborg, 1948. 21. bl.

Bøgh Christiansen, W.: Det Kgl. Blindeinstitut på Refsnæs, 1898 – 1. november – 1948, i anledning af 50 årsdagen for dets oprettelse. Kbh.: Egmont H. Petersen, 1948. 105 s.

Strandsbjerg, Niels: Refsnæsskolen - Institut for Blinde og Svagsynede Børn og Unge i Danmark, 100 års jubilæum. Kalundborg, 1998. 112 s.

Kristensen, Kurt: Refsnæsskolen 1966-69, Statens kostskole for blinde og svagsynede. Kalundborg, 1973. 125 s.

Refsnæsskolen - Institut for Blinde og Svagsynede Børn og Unge i Danmark. 2. udg. Kalundborg, 1981. 21 s.

Bruun Olsen, Palle: De første år – om Det kgl. Blindeinstituts forskole på Refsnæs. – *I: Jul i Kalundborg og omegn*. 1983; 46, s. 20-21

Ellebæk, Elise: Sansetræning. – *I: Handicaphistorie*. 1989; 3, s. 113-124.
Note: Sansetræning og undervisning af blinde i perioden 1811-1960'erne, med hovedvægt på Blindeinstituttet på Refsnæs.

Koch, Leon, Villy Hald: Børn i en fremmed verden. Refsnæs: Lokalhistorisk Arkiv, 2000. 50 s.

Note: Om Kysthospitalet og Blindeskolen Refsnæs.

Aaris Hansen, Else: Biografi

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=244

Jørgensen, Elise: Blindeundervisnings historie 1784-1985 i korte træk. Erindringer fra Refsnæsskolen i sidste halvdel af 1900-tallet. Jyderup, 2010.

Netdokument:

<http://www.blindehistorie.dk/Dokumentarkiv/elise%20blindeundervisning.htm>

Døveskolen. København, Fredericia, Nyborg, Ålborg

1807 oprettede P.A. Castberg Det Kongelige Døvstumme-Institut i København. 1856 oprettede Johan Keller en privat døveskole, som blev overtaget af staten og flyttet til Nyborg 1891. 1881 oprettes Det Kongelige Døvstummeinstitut i Fredericia. 1950 oprettes skolen i Ålborg.

[http://www.denstoredanske.dk/Krop, psyke og sundhed/Sundhedsvidenskab/%C3%98re-n%C3%A6se-hals-sygdomme/d%C3%B8vhed/d%C3%B8vhed_\(Undervisning_og_forsorg\)](http://www.denstoredanske.dk/Krop,_psyke_og_sundhed/Sundhedsvidenskab/%C3%98re-n%C3%A6se-hals-sygdomme/d%C3%B8vhed/d%C3%B8vhed_(Undervisning_og_forsorg))

Goos, C.: Det kongelige Døvstummeinstitut i København 17. april 1807 – 17. april 1907. Kbh., 1907. 436 s.

Andersen, Eva Helena: Er der plads til mig? En fortælling om døve børn anno 1807 – 2007. Kbh., 2007. 95 s.

Note: Udgivet i forbindelse med Skolen på Kastelsvejs 200 års jubilæum.

Löfvall, R.L., T. Bruun Larsen: Skolen på Kastelsvej, fra specialskole til kompetencecenter, jubilæum og baggrund – *I: Nordisk tidskrift för hörsel- och dövundervisning*. 2007; 2, s. 4-8.

Vestberg, Palle: Døve børns undervisning, 200 års jubilæum – og – uenighed. – *I: Dansk audiologopædi*. 2007; 43 (3), s. 17-20.

Note: Døveinstituttet på Kastelsvejs 200 års jubilæum.

Steffensen, Kjeld: Erindringer fra skolegang på Kastelsvej 1946-1957. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2003; 10, s. 67-76.

Note: Forfatterens erindringer og om at være født døv.

Gudman, Sven, Jan William Rasmussen: Fru Kampps skole. Kbh., 1987. 34 s.

Note: Udgivet i anledning af Ebba Kampps 80 års dag. Ebba Kampp oprettede en privatskole for svært tunghøre og døvblevne børn i Søborg (Kbh.). 1957 overtog staten skolen, som fik navnet Statens Skole for Tunghøre Børn.

Døvehuset i 50 år fortalt med tekst og billeder, 1950-2000. Fredericia, Fredericia Døveforening, 2000. 23 s.

Note: Døvehusets historie fra indvielsen den 15. oktober 1950

Forchhammer, E.: Statens kostskole for døve i Fredericia 1880 – 22. marts - 1955, beretning. Fredericia, 1955. 126 s.

Rasmussen, Martin: Vilhelm Larsens børnehaven for døve, et 50 års minde. – *I: Effata*. 1962; 69, s. 88-80.

Vognsen, Sv.: Statens Høreinstitut i Fredericia, 1892 – 1. september – 1967. Fredericia, 1967. 37 s.

Salvig, Tyge: En skole i et tidsskrift, Fredericiaskolen og Nordisk tidskrift för dövundervisningen bliver 100 år, et kalejdoskopisk billede af arbejdet og livet på skolen i de hundrede år belyst med klip fra artikler i NTD. Lund, 1980. 80 s. (Nordisk tidskrift för dövundervisning; 1980 nr. 2).

Note: Også med titlen: Fredericiaskolen gennem 100 år

Friche, Lisbeth: Alle tiders døve børn, fra Det Kongelige Døvstummeinstitut til Fredericiaskolen. Aalborg: Døveskolernes Materialecenter, 2005. 116 s.

Note: Udgivet i forbindelse med Fredericiaskolens 125 års jubilæum

Fredericiaskolen 125 år, et blik ind i en skoles dagligdag. Fredericia, 2005. 1 dvd-video.

Fihl, Annette: Det var et kulturchok at begynde at gå i skole på Statens Kostskole for Døve i Fredericia. – *I: Handicaphistoriske tekster*. 1996; 2, s. 71-85. (Livshistorien).

Årsberetning. Statens Fortsættelsesskole for Tunghøre og Døve Nyborg, 1962 – 1973.

Rasmussen, Jan William: Den Kongelige Døvstummeskole i Nyborg, 1891-1991. Kbh.: Døvehistorisk Selskab, 1992. 124 s.

Knudsen, Erik R.: Aalborgskolen i 25 år og skolens opgaver i dag. Ålborg, 1977. 32 s.

Bergh, Ole, Bent Wenstrup: Undervisning på Aalborgskolen gennem 50 år, interview. Aalborg: Døveskolernes Materialecenter, 2002. 108 s.

Note: Også med titlen: Aalborgskolen gennem 50 år

Egmont Højskolen, højskole for handicappede. Hou ved Odder.

Oprettet 1956 på initiativ af Oluf Lauth under navnet Holsathia Højskole. I starten var det både en højskole og en efterskole for ”invalidere” eller ”vanføre”, som var datidens betegnelse for handicappede.

<http://egmonths.dk/om-skolen/historie>

Geelsgårdsskolen. Virum.

Oprettet 1877 af ”Samfundet og Hjemmet for Vanføre” som kostskole for elever med bevægevanskeligheder, primært forårsaget af polio.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=samfundet+vanf%C3%B8re&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=806707&ngnid=806709&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=
<http://www.densocialevirksomhed.dk/geelsgaardskolen/menu/Om+os/>

Geelsgård Kostskole 40 år. Kbh., 1995. 1 bd.

Lauth, Ole: Geelsgårdsskolen, ungdomsoplevelser på Geelsgård i 1969.

Netdokument: <http://egmonths.dk/om-skolen/forstander/artikler-af-ole/158-geelsgaardskolen>

Kolonien Filadelfia. Dianalund.

Oprettet 1897 som et hjem for epileptikere. Grundlagt af Adolph Sell.

<http://www.filadelfia.dk/OMOSORGANISATION/Historie/tabid/637/Default.aspx>

Lægelig årsberetning fra Kolonien Filadelfia, 1948/49

Hamre, Bjørn: Syge må plejes med kærlighed, Kolonien Filadelfia 1897-1997, om Kolonien Filadelfia, hospital for epileptikere og sindslidende, skabt på et kristent grundlag af pioneren Adolph Sell. Dianalund, 1997. 192 s.

Olsen, Johs.: Kolonien Filadelfia, historiske glimt fra 1966-1997. Dianalund, 1997. 45 s.

Aggebo, Anker, Aage Rehfeld: H.I. Schou, en mand og hans værk - mindebog. Kbh.: Gad, 1954. 131 s.

Note: Om Kolonien Filadelfia.

Hamre, Bjørn: Den syge skal kunne lugte kaffen i huset! – om privat forsorg for epileptikere og sindssyge i Danmark i begyndelsen af 1900-tallet. – *I: Handicap & samfund*. 1997; 9, s. 154-171.

Note: Om Kolonien Filadelfia i perioden ca. 1896 til 1930'erne. Foredrag holdt på den 3. Nordiske handicaphistoriske konference, Helsingfors 1996.

Hamre, Bjørn: Disse samfundets stedbørn, fra månesyge og djævlbesættelser til social forsorg og antiepileptika. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2001; 6, s. 82-101.

Note: Om opfattelsen af epilepsi og epileptikere gennem historien op til 1800-tallet hvor epilepsi bliver gjort til en sygdom, med fokus på Kolonien Filadelfia.

Hamre, Bjørn: Organismetanken, et socialpædagogisk pionerarbejde anno 1897. – *I: Vera*. 2001; 14, s. 14-27.

Note: Om Kolonien Filadelfia, der skulle forbedre forholdene for mennesker med epilepsi og psykisk syge.

Refstrup, Jeannette: Stormly Filadelfia – Ruths historie. Juelsminde, 2012. 19 s.

Note: Om Ruth der bor på Epilepsihospitalet Stormly.

Lindersvold. Faxe.

Oprettet som julemærkehjem i 1927. 1971 overdraget til børne- og ungdomsforsorgen.

Samarbejder med Den rejsende Højskole.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=lindersvold&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=806413&ngnid=806415&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=
<http://www.opholdsstedet-lindersvold.dk/index.php/stedet.html>

Billgren, Poul: Lindersvold gennem 30 år. – *I: Børnesagens tidende*. 1958; 11, s. 402-405.

Refsnæs, Kysthospital. Kalundborg.

Oprettet 1874-1875.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=kysthospitalet+refsn%C3%A6s&d=1&e=2013

Historie: http://da.wikipedia.org/wiki/Kysthospitalet_p%C3%A5_Refsn%C3%A6s

Harvest, Dorthe E.: Historien om Kysthospitalet. – *I: Socialpædagogen*. 1998; 55(26), s. 8-10.

Heinild, Svend: Sygdomsmønstrets ændring gennem 100 år, Kysthospitalet på Refsnæs. Refsnæs: Kysthospitalet, 1975. 31 s.

Heinild, Svend: Kysthospitalet på Refsnæs. – *I: Medicinsk forum*. 1982; 35(5), s. 152-158.

Heinild, Svend: En efterundersøgelse af et klientel fra Kysthospitalet på Refsnæs, bliver adfærdsvanskelige børn kriminelle? – *I: Bibliotek for læger*. 1986; 178(1), s. 3-34.

Patient på Kysthospitalet for 50 år siden. – *I: Jul i Kalundborg og omegn*. 1984; 47, s. 24-26.

Heinild, Svend: Sangen om Visse, - Kbh.: Gyldendal, 1987. 276 s.
Note: Forfatterens erindringer om bl.a. uddannelsestiden og perioden på Kysthospitalet på Refsnæs.

Solbakken. Århus

Oprettet 1940 som institution for fysisk handicappede børn og unge.

Møller Madsen, Leif: Solbakken 1940 -1990. Århus, 1990. 56 s.

Elstrup Rasmussen, Ole: Solbakken - en institution i konstant udvikling, interview med Karsten Torst Pedersen. - *I: Handicaphistorie*. 1991; 5, s. 9-24.
Note: Interview med forstanderen på Solbakken.

Hansen, Palle: Et værdigt liv, erindringer. Kbh.: Gyldendal, 2010. 264 s.

Statens Institutter for Talelidende. København og Århus m.fl.

Oprettet 1898 i Hellerup og 1937 i Århus.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=+taleinstitut&d=1&e=2014

Statens Institut for Talelidende, 1895-1931. Kbh., 1931.

Liisberg, H. Bering: Statens Institut for Talelidende 1898-1948. – *I: Nordisk tidsskrift for tale og stemme*. 1948; 10, s. 75-107.

Rasmussen, Knud: Taleinstituttet i Århus 1937 – 50 år – 1987. Århus: Århus Amtskommune, 1987. 91 s.

Bagger, Mette Rønfeldt: 40 års jubilæum, Taleinstituttet i Ålborg 1964 – 2004. Ålborg: Taleinstituttet, 2004. 59 s.

Fibiger, Steen: Revselse på Statens Institut for Talelidende i årene indtil 1915. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2001; 4, s. 78-90.

Fibiger, Steen: Mine 60 år sammen med taleforsorgen. – *I: Dansk audiologopædi*. 2011; 47(1), s. 11-22.

3. Arbejdsanstalter/forsorgshjem

Forsørgelses- og Tvangsarbejdsanstalten i Ålborg.

Oprettet 1893.

Greve Hansen, Mette: Forsørgelses- og Tvangsarbejdsanstalten i Ålborg 1893-1963, fra genopdragelse til resocialisering. Århus: Aarhus Universitet, 2002. 108 s.

Note: Speciale, Aarhus Universitet ca. 2002.

Netdokument:

http://dendigitalebyport.byhistorie.dk/bibliografi/dokumenter/speciale_pdf.pdf

Nordjyllands forsorgshjem. Ålborg.

Oprettet som fattiggård i 1912.

<http://huset.dk/forside/om-huset/1911-1933-fattiggaard/>

Namensen, B.: Knap 300 års arbejde med nordjysk forsorg, Nordjyllands Forsorgshjem fejrer jubilæum – og skifter navn – *I: Ålborg Stiftstidende*. 1983 13. september.

Odense Tugt- og Manufacturhus. Odense.

Oprettet 1752.

Historie:

<http://www.historienhus.dk/topmenu/topmenu%202/om%20 odense/institutioner%20og%20 foreninger/odense%20tugt%20og%20manufakturhus>

Pålsson, Aage Holch: Odense Tugt- og Manufacturhus 1752-1949, fra tugthus til forsorgshjem. Odense: Odense Kommunes Ældre- og Handicapforvaltning, 2002. 354 s.

Saxenhøj Forsorgshjem. Sakskøbing

Oprettet 1866 af Maribo Amt som tvangsarbejds-, arbejds- og dåreanstalt. I dag forsorgshjem.

Brandt, Palle: Fra Anstalten til Saxenhøj, træk fra livet på en institution fra 1865 til 1992, udvidet med træk fra perioden 1992-2006. 2. udg. Sakskøbing: Saxenhøj, 2006. 136 s.

Bertelsen, John, René Larsen: Anstaltsbilleder. Sakskøbing: Støvmiderne, 2013. 130 s.

Bertelsen, John, Birgit Kirkebæk: Uønsket i Danmark, bortsendt til Amerika - historien om anbragte, der udstyret med enkeltbillet blev sendt fra anstalten ved Sakskøbing til Amerika i perioden 1867 – 1930. Kbh.: SFAH, 2014. 253 s.

Note: Om udvikling af den forvaltningsmæssige praksis, som den udfoldede sig

på en dansk arbejdsanstalt i årene 1867 – 1930, og om de 26 indsatte, der blev udsendt til Amerika i samme periode.

Gerner Nielsen, Thor: Inspektøren er den største her hos os. S.l.,1995.

Note: Privat publikation. Upubliceret.

Gerner Nielsen, Thor: Fortsættelse om den sidste inspektør på Saxenhøj. S.l.,1998.

Note: Privat publikation. Upubliceret.

Skansegården, Frederiksborg Amts Forsorgshjem. Hillerød.

Oprettet 1935

Arkiv: http://www.starbas.net/bestillingsenhed.php?bestillingsenhed_id=524022

Regnskabsberetning / Frederiksborg Arbejdsanstalt ”Skansegården”, 1950-1960.

Regnskabsberetning / Frederiksborg Amts Forsorgshjem ”Skansegården”, 1960-1976.

Skovvang. Holstebro.

Oprettet 1865 som fattighus. 1933-1960 arbejdsanstalt, derefter forsorgshjem.

<http://www.skovvang.dk/Lidt-historie-6861.aspx>

Gade, Børge Gjøderum: Skovvang 1865-1985, fra fattiggård til forsorgshjem. Holstebro: Forsorgshjemmet Skovvang, 1985. 68 s.

Sundholm. København.

Oprettet 1908 som tvangsarbejdsanstalt. Fra 1960 forsorgshjem.

Arkiv: http://www.starbas.net/gruppe.php?gruppe_id=607

Festskrift i anledning af Sundholms 75 års jubilæum den 5. april 1983. Kbh., 1983. 12 s.

Beldring, Aksel, Kåre Olsen: Over Ladegården til Sundholm. 2. udg. Kbh.: Projekt UDENFOR, 2000. 97 s.

Note: udgivet i anledning af Sundholms 90-års fødselsdag 8.4.1998 og med ny efterskrift i anledning af Sundholms lukning 31.12.1999

Grouleff Poulsen, Pernille: De fattige forbrydere på Sundholm. – *I: Historiske meddelelser om København, årbog.* 2003, s. 91-109.

Grønning, Mogens G.: Min tid på Sundholm 1979-1993, før og efter. Kbh.: 2007. 15 s.

Note: Arbejdsanstalten Sundholm.

Svenstrupgård, Forsorgshjem. Svendstrup v. Ålborg.

Historie: <http://huset.dk/forside/om-huset/1960-1973-forsorgshjem/>

Biering, David: Svenstrupgård, forsorgshjemmet i historisk sammenhæng og Svenstrupgård 1983. Skørping: Skørping bogtryk, 1983. 30 s.

Hansen, Ingemann: Kvartermesterens beretning, ved Svenstrupgårds 15 års jubilæum. Ålborg: 1988. 28 s.

Note: Forfatterens beretning om livet på Sct. Jørgensgård efter 2. verdenskrig, indtil den nye institution Svenstrupgård blev oprettet i 1973.

Sønderskovhjemmet. Toreby.

Oprettet 1918 af Fru Bodil Neergaard som forsorgshjem for mænd.

Historie: http://www.flintinge.dk/SSH_WEB/00_00_hjemmet.php

Historie: <http://sonderskovhjemmet.123hjemmeside.dk/306387393>

Historie: [http://historiskatlas.dk/S%C3%B8nderskovhjemmet_\(8017\)](http://historiskatlas.dk/S%C3%B8nderskovhjemmet_(8017))

Andersen, Johannes: Sønderskovhjemmet 70 år, 14. maj 1918-14. maj 1988. Nykøbing F.: Sønderskovhjemmet, 1993. 31 s.

Viborg Amts Forsorgshjem. Viborg.

Oprettet 1882.

Regnskabsberetning, Viborg Amts Forsorgshjem, 19?? – 1970.

Årsberetning, Viborg Amts Forsorgshjem, 1979 – 1980.

Løgstrup, Birgit: Fra tvang til forsorg, Viborg Amts Forsorgshjem 1882-1982. Viborg, 1984. 126 s.

Viebæltegård, Fattiggård, Forsorgshjem. Svendborg

Oprettet 1872.

Historie:

http://www.svendborghistorie.dk/index.php?option=com_content&view=article&id=277:viebæltegard-i-svendborg-en-moderne-fattiggard&catid=17:ejendoms historier&Itemid=15

Billeder: <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/billeder/andet/viebæltegard.html>

Mathiasen, Rasmus: Fattigfabrikken, industrialismens udstødte i Svendborg fra 1850-1974. – *I: Svendborg Museum årbog*. 2007, s. 56-72.

Østervang Forsorgshjem. Tranbjerg ved Århus.

Oprettet 1972 da Århus Fattiggård/Forsorgshjem lukkede.

Østervang 1972-1997, 25 år ved mosen, et års- og jubilæumsskrift om forsorgshjemmet Østervang. Tranbjerg: Forsorgshjemmet, 1998. 39 s.

Århus Fattiggård/Forsorgshjem, Vester Allé. Århus.

Oprettet 1867. Flyttede 1972 til Tranbjerg med navnet Østervang Forsorgshjem.

Historie: <http://aarhuswiki.dk/wiki/Fattigg%C3%A5rden>

Lauridsen, Finn H.: Fra fattiggård og arbejdsanstalt til forsorgshjem. – **I**:
Årbog, Århus. 1973, s. 131-135.

4. Institutioner under åndssvageforsorgen og psykiatriske institutioner

Institutionerne på liste er omtalt i den samlede bibliografi til projektet ”Anbragt i historien”.

Mange af de faktuelle oplysninger vedr. åndssvageforsorgens institutioner er hentet fra ”Betænkning nr. 204: Betænkning om åndssvageforsorgen. Kbh. 1958”, samt fra internettet.

Institutioner under åndssvageforsorg

Andersvænge. Slagelse.

Åbnet 1940. Østifternes Åndssvagestalt.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=andersv%C3%A6nge&d=1&e=2014

Historie: <http://www.forsorghistorien.dk/8951/Andersvænge>

Grønbæk Jensen, Stine: Egned til Andersvænge. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2011; 26, s. 82-94.

Note: Om anbringelsen af åndssvage, grønlandske børn på institutionen i 1960'erne, og om de lægefaglige vurderinger og samfundsmæssige ændringer, der lå til grund for nedsendelserne.

Gudman, Sven, Ole Elstrup Rasmussen: Gartner og forbundsmand, interview med Viggo Marker. - *I: Handicaphistorie*. 1991; 5, s. 63-72.

Note: Interview med Viggo Marker, som var gartner på Andersvænge fra 1940 og senere forbundsformand for Åndssvageforsorgen. Interviewet er udformet som en historisk artikel med et institutionelt sigte.

Olsen, Jesper, Henrik David Mikkelsen: Andersvænge, nybrud i behandlingen af åndssvage fra 1959. Kbh., 2009. 1 bd.

Note: Historieprojekt, Københavns Universitet.

Hansen, Margit: Minder fra elevtiden på Andersvænge. - *I: Handicaphistorie*. 1991; 5, s. 73-78.

Note: Forfatteren beskriver sin elevtid på Andersvænge, som hun kom til i 1940.

Ipsen, Dorte: Andersvænge genoplevet i erindringen. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2013; 29, s. 38-55.

Note: Forfatterens brors historie som anbragt på Andersvænge i 1954 pga. Downs syndrom.

Rønsbro, Eva D.: Erindringer fra starten af min elevtid på Centralinstitutionen Andersvænge v/Slagelse. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2006; 16, s. 41-45.
Note: Institutionskulturen på Andersvænge oplevet af en 17-årig omsorgsassistentelev i 1961.

Vaaben, L, Eva D. Rønsbro: Her lades alt håb ude, Eva Rønsbro's beretning om da hun i 1961 blev ansat på en af de store centralinstitutioner under Statens Åndssvageforsorg (Andersvænge). - *I: Kristeligt dagblad* 3. september 2010.

Anneberg Optagelses- og iagttagelseshjem. Nykøbing Sjælland

Oprettet 1943 - 1945 for vanskeligt afsporede unge piger. Fra 1955 plejehjem under Østifternes Åndssvageforsorg.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=b%C3%B8nehjem&d=1&e=2011&f=&g=&h=&ngid=4534711&ngnid=4534719&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: http://odswiki.bibod.dk/index.php/Anneberg_B%C3%B8nehjem

Brejning/Den Kellerske Åndssvageanstalt. Brejning ved Vejle.

Den Kellerske Åndssvageanstalt blev oprettet i København 1865 af Johan Keller. 1898 vedtog Rigsdagen at yde Den Kellerske Anstalt et lån til anlæg af en ny anstalt i Brejning ved Vejle Fjord. Anstalten blev indviet 1899. Den optog fortrinsvis åndssvage fra Jylland.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=kellerske+anstalt&d=1&e=2014

Der er arkivsager hos Museet Kellers Minde, Brejning. Der er desuden arkivalier på landsarkivet i Viborg:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=kellerske+brejning&d=1&e=2015&f=&g=&h=&ngid=615378&ngnid=615380&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning om den Kellerske Åndssvageanstalt i Brejning, 1895 - 1929.

Wildenskov, H.O.: Den Kellerske Anstalt i Brejning 1899 - 1949. Brejning, 1949. 60 s.

Kirkebæk, Birgit: Staten og den åndssvage 1870 - 1935, fra filantropi til kontrol. – *I: Handicaphistorie*. 1987; 1, s. 45-56.

Note: Bygger bl.a. på materiale fra Brejnings arkiv.

Kirkebæk, Birgit: Da de åndssvage blev farlige. Holte: Forlaget SocPol, 1993. 400 s.

Note: Disputats, Danmarks Pædagogiske Universitet.

Duedahl, Poul: Billeder fra en anden verden, Den Kellerske Anstalt i Brejning 1899 - 1999. Brejning: Museet Kellers Minde, 1999. 128 s.

Kirkebæk, Birgit: Forsorgscentret Brejning, historiske træk fra "Anstaltens" første år. S.l., udat. 4 s.

Indhold: De Kellerske Anstalters historie - oprettelsen i København 1856 - 1865, flytningen til Brejning 1898 - 1899 og generelt omkring datidens forsorg.

Bertelsen, Kristian: Liv og arbejde på Den Kellerske Institution DKI i Brejning, fortalt af ansatte. S.l., 2008. 88 s.

Note: Interviews med tidligere plejere, undervisere, håndværkere og administrativt personale, ansat fra 1920'erne til 2000'erne.

Herlev, Lars: Brejningrødder, om livet på en åndssvageanstalt. Vejle: Voksenskolen, 1997. 71 s.

Note: Beretninger, der spænder over 70 år, om tidligere beboere på åndssvageanstalten i Brejning, og en kort historisk gennemgang af institutionens udvikling.

Møller Nielsen, Rita: Med liv og sjæl. Assens: Udvikling, 2007. 128 s.

Note: I dagbogsform skildres udviklingen inden for arbejdet med udviklingshæmmede fra 1961 til 2004 på Ebberødgård og Brejning.

Rønn, Edith M.: Marie Kirstine, en patienthistorie fra 1890erne. - *I: Vends.* 2000, s. 55-63.

Note: Om den psykisk udviklingshæmmede Marie Kirstine Hansen, som var anbragt på Middelfart Sindssygeanstalt i 1891, og senere på De Kellerske Anstalter og Åndssvageanstalten i Ribe.

Varming, Johan L.: Professor Christian Kellers 100-års dag. - *I: Nordisk tidsskrift for åndssvageforsorg.* 1958; 60, s.64-67.

Heiken, Aage: Den Kellerske slægtsbog. Lyngby: Dansk Historisk Håndbogsforlag, 1991. 96 s.

Ebberødgård Åndssvageanstalt. Birkerød.

Oprettet af Gamle Bakkehus som arbejds hjem i 1892. Østifternes Åndssvageanstalt.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=ebber%C3%B8dg%C3%A5rd&d=1&e=2014

Hvam, Torben: Hjem for velstillede åndssvage. - *I: Handicaphistorie.* 1991; 5, s. 98-106.

Hvam, Torben: Ebberødgårds historie, i medgang og modgang. Birkerød: Birkerød Lokahistoriske Arkiv og Museum, 1991. 150 s.

Note: Udgivet i anledning af institutionens 100 års jubilæum 1992

Elvekjær, Ove: Svaneparkens historie. Birkerød, 2001. 47 s.

Hessel, Tormod: Fra ebberødder til ællinger. – *I: Folk og minder fra Nordsjælland*. 2001; 56, s. 35-41.

Note: Ebberødgårds historie.

Elvekjær, Ove: Ebberøds historie. Kbh.: Actum Forlag, 2006. 50 s.

Note: Opdateret udgave af ”Svaneparkens historie”.

http://www.ebberoed.dk/6storage/524/2/ove_elvekjaer_ebberoeds_historie.pdf

Nogle fortællinger fra Ebberødgård, idyl eller? Birkerød: Ebberødgård, 1993. 41 s.

Hansen, Helle: Calle er åndssvag og bor på Ebberødgård. Kbh.: Vinten, 1976. 94 s.

Herbst, Grete: Om ”disciplin”, med relation til Statens Åndssvageforsorg, september 1963 – januar 1967. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2008; 21, s. 56-57.

Note: Forfatterens erindringer af forholdet til disciplin på Ebberødgård i midten af 1960’erne.

Kirkebæk, Birgit: Ansat på Paulmanns væverier i gennem 34 år. - *I: Handicaphistorie*. 1990; 4, s. 45-51.

Note: Om Leo Henry Olsen, født 1918, som var ansat på væveriet 1954 - 1988, og om hans ophold på Ebberødgård.

Møller Nielsen, Rita: Med liv og sjæl. Assens: Udvikling, 2007. 128 s.

Note: I dagbogsform skildres udviklingen inden for arbejdet med udviklingshæmmede fra 1961 til 2004 på Ebberødgård og Brejning.

Wagner, Helle, Ethel Østergaard: Hold op hvor fik vi plukfisk. Kbh.: DR, Båndværkstedet, 1997. 1 DVD, 30 min.

Note: Programmet ser på Ebberødgårds historie og fortæller om livet inden for åndssvageforsorgen før og nu.

Ellegårdsskolen. Gentofte.

Oprettet 1960 af Gentofte Børnevenner som specialskole til særlig svagt begavede børn.

Ellegårdsskolen 1960 – 1985. Gentofte, 1985. 23 s.

Gamle Bakkehus, Frederiksberg.

Den første åndssvageanstalt i Danmark oprettet 1855 efter at der fra en komité gennem dagbladene var indsamlet bidrag til køb af et hus. Østifternes Åndssvageanstalt.

Rolsted, E.V.: Åndssvageanstalten på Gamle Bakkehus 1855 - 1905, et tilbageblik på foranledning af anstaltens bestyrelse. Kbh., 1905. 173 s.

Skolehjemmet Gamle Bakkehus 1855 - 1955. Kbh.: Østifternes Åndssvageanstalt, 1955. 21 s.

Floris, E.: Gl. Bakkehus gennem 100 år. – *I: Nordisk tidsskrift for åndssvageforsorg*. 1955; 57, s. 110-154.

Egekvist, Halvor: Fra Gamle Bakkehus til grønne skoler, historiske artikler og kildekrifter om åndssvageskolens 125-årige historie og dens forhistorie. Kbh.: S.Å.-Materialer, 1982. 361 s.

Wingender, Nete B.: De fysiske rammer som pædagogisk instrument, åndssvageanstalten Gamle Bakkehus. – *I: Handicaphistorie*. 1987; 1, s. 57-72.
Note: Om oprettelsen og indretningen af Gamle Bakkehus i perioden 1855 - 1860'erne.

Wingender, Nete B.: Drivhuset for den sygnende plante ... Børn og opdragelse i åndssvageanstalten Gl. Bakkehus 1855 – 1902. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag, 1992. 392 s.

Note: Lettere bearbejdet udgave af licentiatopgave fra Danmarks Lærerhøjskole.

Wingender, Nete B.: "... et præg af venlig alvor..." Åndssvageanstalten Gl. Bakkehus. – *I: Fortid og Nutid*. 1990; 40, s. 1-14.

Friis, Birthe E.: Gamle Bakkehus-elever gennem en årrække, en efterundersøgelse af elever udskrevet fra Skolehjemmet på Gamle Bakkehus i årene 1937 - 1946. Statistisk bistand ved Kirsten Rudfeld. Kbh., 1963. 157 s.

Nørr, Erik: Nordiske elever på Gamle Bakkehus 1860 - 80. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2001; 4, s. 173-196.

Note: Om hvordan Gamle Bakkehus i perioden modtog handicappede børn for nordiske familier, og kom til at agere forbillede for de nordiske landes institutioner.

Kirkebæk, Birgit: God til at holde disciplin. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2009; 21, s. 49-55.

Kirkebæk, Birgit: Indsat - Finn Frandsen fortæller om Gl. Bakkehus. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2009; 21, s.58-72.

Olsen, Aksel, E. Floris: Jens Rasmussen Hübertz, Dr.med., den danske åndssvageforsorgs grundlægger. Gamle Bakkehus 1855 - 1955. Kbh., 1955. 88 s.

Olsen, Aksel: 5 års udskrivning fra Gl. Bakkehus. – *I: Nordisk tidsskrift for åndssvageforsorg*. 1958; 60, s. 67-73.
Åndssvageforsorg

Varming, Johan L., Peer Linnet: Forstander Erik Floris in memoriam. - *I: Nordisk tidsskrift for åndssvageforsorg*. 1956; 58, s.45-48.

Gammelmosehus. Vangede.

Oprindeligt oprettet 1891 som arbejdshjem under Den Kellerske Anstalt i København.

Overdraget 1902 til Gamle Bakkehus. Østifternes Åndssvageanstalt.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=gammelmosehus&d=1&e=2014

Himmelev Børnehjem. Behandlingshjem for børn med psykiske lidelser. Roskilde.

1924 grundlagt af Sofie Madsen i hendes eget hjem. Blev i 1947 en selvejende institution.

Beretning, Himmelev Børnehjem, 1959/60.

Madsen, Sofie: Hvad børnene lærte mig - med forord af G.K. Stürup. Kbh.: Dansk videnskabs forlag, 1956. 238 s.

Note: Om arbejdet på Himmelev og de tanker, der ligger bag.

Madsen, Sofie: Børn med indlæringsvanskeligheder. – *I: Nordisk tidsskrift for specialpædagogik*. 1980; 58, s. 58-76.

Bitsch-Larsen, Stine: Sofie Madsen, en pioner i de anderledes børns verden. Kbh.: Dansk Psykologisk Forlag, 1997. 176 s.

Note: Om Sofie Madsen (1897-1982), der som en af de første kom på sporet af autismens gåde, hendes arbejde med børnene og oprettelsen af Himmelev Børnehjem

Karens Minde. København

Oprettet 1880 af Johan Keller efter en bevilling fra Rigsdagen til oprettelse af et asyl for uhelbredelige åndssvage. Da Den Kellerske Anstalt flyttede til Brejning, blev Karens Minde overdraget til anstalten Gamle Bakkehus-Ebberødgård (1899). Østifternes Åndssvageforsorg.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=karens+minde&d=1&e=2014

Kirkebæk, Birgit: Asylplacering og differentieret omsorg. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2007; 17, s. 9-21.

Kirkebæk, Birgit: Uduelig og ubrugelig, Åndssvageasylet Karens Minde 1880 - 1987. Holte: Scopol, 2007. 304 s.

Kirkebæk, Birgit: Uduelig og ubrugelig, åndssvageasylet Karens Minde 1880 - 1987. – *I: Udvikling – tidsskrift om udviklingshæmmede*. 2008; 1, s. 14-16.

Arkivfond Sundbyvang: 20 små film, amatøroptagelser, fra 1960'erne og 1970'erne om livet på Karens Minde:

Danse- Gymnastikopvisning (Susanne og Lise). Karens Minde, fra værksteder (Lotte og Else). FA? danseopvisning og fastelavnsfest. Lejre, udflugt. "De smås" sommerlejr 1974. Stella Polaris, Torremolinas, en ferie i Spanien for nogle beboere. Spisning i have. DANS, om en almindelig dag. DANS, om jul

og nytår. Italien, kvindelige beboere som turister. Sommerlejr 74 for ”de store”. ”De smås” sommerlejr 1973 og Knuthenborg Park 1973. Knuthenborg Park 1974. Fødselsdag og børn på gynge. Afd. C., Karens Minde, med nogle der sover og en fødselsdagsfest. Sommerlejr 1975. Oktober 1975. Fødselsdag afd. C. En tur i Tivoli. Afdansningsbal 1, Afd. C. Afdansningsbal 2, Afd. C.

Kofoedsminde. – Se: Rødbygård Åndssvageanstalt

Koldingfjord. Kolding.

Oprettet 1904 som julemærkehjem. Senere sanatorium for tuberkuloseramte børn. 1960 overtaget af Åndssvageforsorgen i Vejle Amt, og indrettet til behandlingssted for psykisk handicappede børn.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=kellerske+anstalt&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=11741167&ngnid=11741171&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Hansen, Jørgen: Fra julemærkehjem til internationalt hotel, Koldingfjord 100 år, 1911 – 2011. Kolding: Hotel Kolding Fjord, 2010. 140 s.

<http://www.koldingfjord.dk/fileadmin/Arkiv/Dokumenter/koldingfjord/Jubilaeumsbog.pdf>

Korsevad Åndssvagehjem. Ringsted.

Oprettet 1923 af Bodil Bloch. Blev senere underlagt Andersvænge, Østifternes Åndssvageanstalt. Skiftede 1980 navn til Ådalsskolen.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=korsevad&d=1&e=2014

Historie: <http://wiki.ringstedhistorie.dk/index.php/Korsevad>

Lillemosegård. Vangede.

Oprindelig oprettet 1883-1886 som arbejdshjem under Den Kellerske Anstalt. Overdraget 1902 til Gamle Bakkehus. Østifternes Åndssvageanstalt.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=lillemoseg%C3%A5rd&d=1&e=2014

Indvielsen af Lillemosegård og Børnehospitalet i Vangede den 1. september 1966. S.I. 1966. 1 bd.

Martinussen, Carl Ingemann: Åndssvageforsorgens Personaleforbund, Lillemosegård afdeling. Nørresundby, 1969. 32 s.

Note: Udgivet i anledning af afdelingens 50 års jubilæum 30. januar 1969.

Friis, Birthe Elisabeth: Lillemosegård 100 år 1886 - 1985, jubilæumsskrift. Gladsaxe Kommune, 1986. 61 s.

Mit arbejdsliv inden for åndssvageforsorgen 1968 - 1973.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=320

Note: Anonym beretning fra en ansat på Vangede Børnehospital, Lillemosegård m.fl.

Livø - Den Kellerske Åndssvageanstalt. Livø

Oprettet 1911 som filial af Den Kellerske Åndssvageanstalt. De Jyske Åndssvageanstalter.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=liv%C3%B8&d=1&e=2014

Kirkebæk, Birgit: Defekt og deporteret, ø-anstalten Livø 1911 - 1961. Kbh.: SocPol, 1997. 268 s.

Kirkebæk, Birgit: Livø, kriminalasyl for åndssvage mænd 1911 - 1960. – *I: Handicap & samfund*. 1997; 9, s. 141-153.

Kirkebæk, Birgit: Flaskepost fra Livø, socialpædagogik og mennesker med handicaps. – *I: Tidsskrift for socialpædagogik*. 1998; 1, s. 12-23.

Note: Foredrag ved årsmøde i Dansk Forening for Socialpædagogik 1998.

Kirkebæk, Birgit: Flaskepost fra Livø, socialpædagogik, specialpædagogik og mennesker med funktionsnedsættelse, nutidig refleksion og historisk perspektivering. – *I: Kognition og pædagogik*. 1999; 9(33), s. 12-24.

Hagstrup, Arnold: En ø hørende til Himmerland. - *I: Andreassen Sv. Å.: Barn af Himmerland; bd. 7*. Arden: Lions Clubber i Himmerland, 1992. s. 49-58.

Løgumgård, Åndssvageanstalt. Løgumkloster

Oprettet 1929 i en tidligere efterskole som filial til Åndssvageanstalten i Ribe, Ribelund. De Jyske Åndssvageanstalter.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=l%C3%B8gum%C3%A5rd&d=1&e=2014

Maglemosen, Ungdomsuddannelsescenter. Ballerup

Oprettet 1968 af Statens Åndssvageforsorg som en af de 'Grønne Skoler'.

Historie: <http://www.maglemosen.dk/info/historien.aspx>

Federspiel, Søren: Maglemosen, fra grøn skole til ungdomsuddannelsescenter 1968 - 2008. Ballerup, 2008. 37 s.

<http://www.maglemosen.dk/media/5916/maglemosen%20pdf.pdf>

Ny Allerødgård.

Selvejende bo- og arbejdskollektiv for unge, som har været autistiske fra den tidligste barndom.

Kristoffersen, Gugu, Ernst Kristoffersen: Status på Gården, et hjem for unge med autisme. Ny Allerødgård 1982 – 1994. Allerød, 1996. 181 s.

Andersen, Mogens: Helhedstilbuddet Den Selvejende Institution Ny Allerød, et bo- og arbejdskollektiv for unge, som har været autistiske fra den tidligste barndom. Allerød, 1990.

Ribelund, Åndssvageanstalten ved Ribe.

Oprettet i henhold til Lov af 10. maj 1905 af Staten, indviet 1907. De Jyske Åndssvageanstalter.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=ribelund&d=1&e=2014

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/00000737634828654/dbid/C62461659>

Historie: <http://www.forsorghistorien.dk/8979/Ribelund>

Vedtægter for ledelsen af åndssvageanstalten ved Ribe i henhold til Lov af 10. maj 1905. Kbh., 1906.

Instruks for forstanderen ved åndssvageanstalten ved Ribe af 5. december 1906.

Instruks for Lægen ved åndssvageanstalten ved Ribe af 5. december 1906.

Instruks for overopsynsdamerne, tillægsbestemmelser for overopsynsdamen ved børneafdelingen ved åndssvageanstalten ved Ribe af 25. juni 1907.

Instrukser for assistenter ved overopsynet, maskinisten, oldfruen, opsynspigerne, overkokkepigen, overvadskepigen, plejersker, tjenestefolkene, økonoma, tillægsinstruks for nattevagter ved åndssvageanstalten ved Ribe af 8. juli 1907.

Underretning for dem, der søger tjeneste ved åndssvageanstalten ved Ribe 1907.

Husorden for åndssvageanstalten ved Ribe af 1. oktober 1907.

Beretning for tidsrummet 1.oktober 1907 – 31. marts 1926.

Marthinsen, Reidar: Åndssvaghed og åndssvageforsorg, udgivet i anledning af Åndssvageanstalten i Ribes 50 års dag. Ribe: 1957. 142 s.

Note: Indeholder afsnit om den generelle åndssvageforsorgs historie og forhold i 1957.

Ribelund 100 års jubilæumsskrift. Ribe, 2007.

Netdokument: <http://ribelundmuseum.esbjergkommune.dk/ribelund-100-aar/100-aars-jubilaeumsskrift.aspx>

Ovnbøl, Anker: De første ti års børn på Åndssvageanstalten i Ribe. En oversigt med nogle tal. – *I: Fra Ribe Amt*. 1990; 25(1), s. 68-77.

Rønn, Edith M.: Åndssvageanstalten i Ribe i 1930'erne, plejepersonalet og anstaltens ånd. – *I: Mark og montre*. 1991; 27, s. 41-47.

Rønn, Edith M.: Institution under afvikling, en etnologisk undersøgelse af Ribelund. Ribe: 1991. 104 s.

Note: Ribelund i perioden 1907 - 1984.

Rønn, Edith M.: De fattige i ånden, essays om kultur, normalitet og ufornuft - en etnologisk undersøgelse af praksis inden for dansk åndssvagevæsen og -forsorg ca. 1840-1990 med eksempelmateriale fra den tidligere åndssvageanstalt i Ribe. Kbh.: Museum Tusulanums Forlag, 1996. 432 s.
Note: Ph.d. afhandling, Københavns Universitet.

Rønn, Edith M.: Den befriende død, døden på anstalt 1907 - 1963. – *I: Folk og kultur*. 1997, s. 14-31.

Note: Om alumnens død og begravelse på Åndssvageanstalten i Ribe.

Rønn, Edith M.: Marie Kirstine, en patienthistorie fra 1890'erne. – *I: Vends*. 2000, s. 55-63.

Note: Om den psykisk udviklingshæmmede Marie Kirstine Hansen, som var anbragt på Middelfart Sindssygeanstalt i 1891, og senere på De Kellerske Anstalter og Åndssvageanstalten i Ribe.

Da skyggerne lærte at danse, et egnsspil om åndssvageanstalten Ribelunds historie. – *I: Nord nyt*. 1993; 51, s. 96-100.

Rødbygård Åndssvageanstalt, Kofoedsminde. Rødbyhavn

Oprettet 1929 på initiativ af Kristian Hansen Kofoed, formand for Østifternes Åndssvageanstalt. 1933 overtaget af staten.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=r%C3%B8dby%C3%A5rd&d=1&e=2014

Historie: <http://www.forsorghistorien.dk/9201/Rødbygård>

Historie: <http://da.wikipedia.org/wiki/Kofoedsminde#R.C3.B8dbyg.C3.A5rd>

Bentsen, Hans Chr.: Rødbygård, et 75 års minde. – *I: Lokalhistorisk årsskrift*. 2004; 25, s. 11-15.

Bertelsen, Hans Christian: Rødbygård. – *I: Udvikling*. 2010; 3, s. 19-21.

Note: Om historien bag institutionen.

Netdokument: <http://www.forsorghistorien.dk/upl/9204/Rdbygrd.pdf>

Hellgren Larsen, Anne Marie: Min tid under forsorgen, uddrag af samtale med Kurt Wulff. – *I: Lokalthistorisk årsskrift*. 1993; 14, s.10-13.

Larsen, Anne-Marie H.: Helge Larsen, tidligere ansat på Rødbygård. - *I: Lokalthistorisk årsskrift*. 1999; 20, s.8-14.

Note: Samtale med Helge Larsen, elev, plejer og afdelingsleder på Rødbygård fra 1/6 1935 til 31/8 1977.

Kjeldsen, Kjeld, Henning Larsen, Per Høngaard: Rødbygård-snak, samtale med Anne-Marie Hellgren Larsen. – *I: Lokalthistorisk årsskrift*. 2004; 25, s. 11-15.

Note: Om historien og arbejdsforholdene. Genoptrykt i *Udvikling*, 2010; 3.

Kirkebæk, Birgit: Man må tage en dag ad gangen, samtale med Birger Christensen på Kofoedsminde. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2010; 24, s.30-39.

Note: Birger Christensen er anbragt på en sikret afdeling på Kofoedsminde.

Lauritsen, Oda: Spurvedans & Kofoedsmindes historie. Assens: Forlaget Udvikling, 2010. 127 s.

Note: Forskellige personlige historie om udviklingshæmmede.

Skolen på Ingemannsvej, Frederiksberg

Oprettet 1953. Skole for vidtgående specialundervisning af psykisk udviklingshæmmede.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=ingemannsvej&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=806589&ngnid=806591&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Øckenholt, Dorte: Skolen på Ingemannsvej 1953 - 1988. Frederiksberg, 1988. 80 s.

Boss, Hanne: Skolen på Ingemannsvej 1953 – 2003, jubilæumsskrift. Frederiksberg, 2003. 50 s.

Sofieskolen. Bagsværd

Oprettet 1964 af Else Hansen men inspireret af Sofie Madsens arbejde. Skolen er den første specialskole i Europa for børn med autisme.

Kristensen, Axel: Sofieskolen. Bagsværd, 1968. 27 s.

Haracopos, Demetrius: Sofieskolen 25 år. Bagsværd, 1989. 39 s.

Sorgenfriskolen. Lyngby

Oprettet 1949 som specialskole for børn med indlæringsvanskeligheder bl.a. autisme.

Hjemmeside:

<https://www.sorgenfriskolen.dk/Infoweb/Designskabelon9/Rammeside.asp?Action=&Side=&Klasse=&Id=&Startside=&ForumID=>

Sorgenfriskolen 1949 – 1974. Lyngby, 1974. 11 s.

Sprogø Pige hjem. Sprogø

Oprettet 1923 som filial af Den Kellerske Åndssvageanstalt. De Jyske Åndssvageanstalter.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=sprog%C3%B8&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=11741054&ngnid=11741056&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=sprog%C3%B8&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=3952238&henid=3952238&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=sprog%C3%B8&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=11739741&henid=11739741&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=sprog%C3%B8&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=10658033&henid=10658033&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Roos, Naja, Mette Krogh, Dorte Andersen: Erotisk abnorm? - et projekt om Sprogø Kvinde hjem. Roskilde: RUC; 1996. 93 s.

Note: Projekt - Historie, 2. modul, Roskilde Universitets Center.

Wingender, Nete B.: ... en knugende længsel efter frihed, Sprogø-piger i 1920'erne og 1930'erne. – *I: Hjorth, Karen, Grethe Ilsøe, Mina Kragelund: Bur, kan, kan ikke - vil, vil ikke, kvindeliv i perspektiv*. Kbh.: Arki-Varia, 1996.

Wingender, Nete B.: ”Kvindernes ø”, fra idé til realitet. – *I: Handicap & samfund*. 1998; 10, s. 45-53.

Note: Festskrift til Birgit Kirkebæk.

Bak, Maria Winnie: Steriliseringssager fra Sprogø Kvinde hjem.

Note: Bacheloropgave 2000.

Kirkebæk, Birgit: Pigerne på Sprogø og den professionelle vurdering af deres seksualitet. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2003; 9, s. 77-93.

Kirkebæk, Birgit: Konstruktion af ”Sprogø-pigen”. – *I: Social kritik*. 2003; 15(87), s. 88-96.

Kirkebæk, Birgit: Letfærdig og løst sagtig, Kvindeanstalten Sprogø 1923-1961. Holte: Forlaget SocPol, 2004. 324 s.

Kirkebæk, Birgit: Det utilsigtede onde, om kvindeanstalten på Sprogø 1923 - 1961. – *I: Månedsskrift for praktisk lægegerning*. 2005; 83(5), s.389-395.

Kirkebæk, Birgit: Kvindeanstalten på Sprogø, depot for de ”letfærdige og løstgængende”. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2005; 11, s. 114-125.

Kirkebæk, Birgit: Samfundsmæssigt ubehag og lægelig diagnostik, kvindeanstalten på Sprogø 1923 - 1961. – *I: Bibliotek for læger*. 2006; 198(1), s. 58-79.

Kruse, Laura A.: Åndssvage tyskerpiger, en undersøgelse af tyskerpigernes ophold på Sprogø Kvindehjem. Kbh., 2009.

Note: Cand. mag. speciale individuelt. Bedømt 28.10.2009 – Klausuleret ”Ikke til udlån”.

Kirkebæk, Birgit: Det forbudte moderskab, kvinder på Sprogø, fødsler og fratagelse. – *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2010; 23, s.33-45.

Adler-Olsen, Jussi: Journal 64 - krimithriller. Kbh.: Politiken, 2010. 461 s.

Note: Kriminalroman baseret på forholdene ved kvindehjemmet på Sprogø.

Nielsen, Andreas P.: Cicerone, en pige på Sprogø - historisk fortælling.

Fredericia: Lohse, 1995. 168 s.

Note: Gennem Cicerone, som er gravid efter godsejerens voldtægt, fortælles de dårlige stillede kvinders historie.

Nielsen, Andreas P.: Cicerones datter, arven fra Sprogø. Odense: GPO, 2006. 168 s.

Note: Giver en beskrivelse af hvilken betydning et ophold på Sprogø kan få efterfølgende.

Sundbyvang bocenter, Irlandsvej, København.

Oprettet 1977. Tilknyttet Andersvænge.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=sundbyvang&d=1&e=2014

Hald, Jon [et al.]: Irlandsvej – og hvad så? Fra dehumanisering til ligeværdighed. Kbh.: Informations Forlag, 1976. 96 s.

Note: Debatbog med udgangspunkt i Irlandsvej-diskussionen om de store åndssvageinstitutioner.

Sødisbakke – Åndssvageanstalten i Mariager

Oprindeligt oprettet 1866 som Tvangs- og arbejdsanstalt. 1940 ændret til Åndssvageanstalten Sødisbakke, filial under Vodskov Åndssvageanstalt. De Jyske Åndssvageanstalter.

Historie: <http://sodisbakke.m.dk/Om-Soedisbakke/Historie>

<http://www.forsorghistorien.dk/9140/Sødisbakke>

Paarmann, Diana: Sødisbakke, fra åndssvageanstalt til socialpædagogisk institution.

Mariager: Sødisbakke, 2002. 40 s.

Note: Skrevet i samspil mellem beboere, medarbejdere og ledelse gennem en række interviews og historiefortællinger.

Vangede Børnehospital. Gentofte

Oprettet 1960-1966 med egen ledelse under Statens Åndssvageforsorg. Oprindeligt oprettet 1892 af Den Kellerske Anstalt som Gammelmosehus. 1902 overdraget til De Sjællandske Åndssvageanstalter, Østifternes Åndssvageanstalt. – Se også Lillemosegård.

Arkiv: <https://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/0000095627806748/dbid/C65108598>

Indvielsen af Lillemosegård og Børnehospitalet i Vangede den 1. september 1966. S.l. 1966. 1 bd.

Mit arbejdsliv inden for åndssvageforsorgen 1968 - 1973.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=320

Gade, Ellen Aarlit: Beboerne på centralinstitutionerne blev passet på værdig vis. – *I: Kristeligt dagblad*. 2010 30. september.

Note: Uddannet på centralinstitutionerne i Vodskov og på børnehospitalet i Vangede i sidste halvdel af 1960'erne.

Vodskov, Åndssvageanstalt Hammer Bakker. Vodskov

Oprettet i henhold til Lov af 10. maj 1915, indviet i 1916. De Jyske Åndssvageanstalter.

Historie: <http://www.forsorghistorien.dk/upl/8992/museetihammerbakker3.pdf>

Wad, G.: Statens Åndssvageforsorg, Centralinstitutionen Vodskov 1916 - 1966, et tilbageblik og lidt betragtninger ved institutionens 50 års jubilæum. Nørresundby, 1966. 15 s.

Birn, E.: Jubilæumsskrift i anledning af institutionerne i Hammer Bakkers 75 års jubilæum. S.l., 1980.

Note: Upubliceret.

Skou Kristensen, Allan: Vodskov Åndssvageanstalts historie 1915 - 1940. Ålborg, 2014.

Note: Speciale i historie, Aalborg Universitet.

Christiansen, Ellen I.: Erindringer fra min barndom/ungdom i Vodskov. - *I: Horsens-Hammer årbog*. 2011, s.15-19.

Gade, Ellen Aarlit: Beboerne på centralinstitutionerne blev passet på værdig vis. – *I: Kristeligt dagblad*. 2010 30. september.

Note: Uddannet på centralinstitutionerne i Vodskov og på børnehospitalet i Vangede i sidste halvdel af 1960'erne.

Holmgaard Jørgensen, Lars: Dansemusen. Assens: Udvikling, 2008. 94 s.

Note: Roman med baggrund i faktiske forhold på Åndssvageforsorgens Center V i Hammer Bakker ved Vodskov i 1960'erne.

Psykiatriske institutioner og hospitaler

Augustenborg Sindssygehospital. Augustenborg.

Slottet blev 1920 overtaget af den danske stat. Indviet 1932 som sindssygehospital.

Petersen, Egon: Sindssygehospitalet i Augustenborg, undersøgelser, erindringer, refleksioner. – *I: Rønn, Edith M.: Det forrykte menneske, den psykisk syge i historien.*

Ebeltoft: Skipperhoved, 2006. s. 185-216.

Bispebjerg Hospital, Psykiatrisk afdeling E. København.

Oprettet 1938.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=851>

Bispebjerg hospital 100 år, mosaikker af et hospitals liv. Kbh., 2013, s. 178-184.

Dalstrup, Plejehjem. Djursland.

Bygget 1881 som fattiggård og arbejdsanstalt for mænd. Fra 1903 plejeanstalt for kronisk sindssyge mænd.

Arkiv: <http://www.archivesportaleurope.net/ead-display/-/ead/pl/aicode/DK-00000001865/type/fa/id/000001515012044706/dbid/C58439156>

Beyer Petersen, Verner: De psykiatriske plejeanstalter på Djursland - Dalstrup, Råmosegård og familieplejen. Århus: Overtaci Fonden, 2003. 126 s.

Olsen, Lars: Psykiatrisk plejehjem, Dalstrup.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=237

Note: Forfatteren har været ansat som plejer på Dalstrup plejehjem.

Sørensen, Svend Egon: Fra fattiggård til psykiatrisk plejehjem.

Netdokument:

http://www.anbragtihistorien.dk/fortael/fortaellinger.html?view=storycontent&story_id=258

Note: Forfatteren har været anbragt på Dalstrup plejehjem.

Frederiksberg Hospital, Psykiatrisk afdeling D. Frederiksberg.

Oprettet 1903.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=8083>

Frederiksberg Kommunes hospital og forsørgelsesvæsen, udarbejdet i anledning af den baltiske udstilling i Malmø i sommeren 1914. Frederiksberg, 1914. 67 s. + plantegninger.

Note: Med bl.a. beskrivelse og plan over sindssygeafdelingen.

Frederiksberg Hospital 1903 – 2003, jubilæumsskrift.

Netdokument: http://www.frederiksberghospital.dk/NR/rdonlyres/F20D3FF1-3FA6-4740-A012-0D30B8CB1ABA/0/Frederiksberg_Hospital_100_aar.pdf

Glostrup Statshospital, Nordvang. Glostrup.

Oprettet 1960.

50 år i psykiatrien i Glostrup. Glostrup, 2010.

Netdokument: <http://www.psykiatri-regionh.dk/NR/rdonlyres/E8E98D05-A0B8-405E-98D2-A7CA68A93785/0/Jubilaeumsskrifttilintranettet.pdf>

Jydske Asyl / Risskov psykiatriske hospital, Jydske Asyl. Risskov.

Oprettet 1852 som "Helbredelsesanstalt for Sindssyge i Nørrejylland" under Harald Selmer.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=asyl&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1730590&ngnid=1730593&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv børnepsykiatrisk afdeling:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=asyl&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1730590&ngnid=1730593&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: http://aarhuswiki.dk/wiki/Psykiatrisk_Hospital

1001 fortællinger om Danmark: http://www.kulturarv.dk/1001fortaellinger/da_DK/jydske-asyl-risskov-hospital/images/newest/1/jysk-20asyl-20festsal-jpg

Museum Overtaci: <http://ovartaci.dk/historisk.htm>

Hallager, Fr.: Jydske Asyl 1852 – 1902. Århus: Det Jydske Forlag, 1902. 70 s.

Sindssygehospital i Århus 100 år. – *I: Plejerbladet*. 1952; 48. s. 122-128.

Nielsen, Johannes: Fra Jydske Asyl 1853 til Psykiatrisk Hospital i Århus 1977, 125 års jubilæum. Århus: Overtaci, 1992. 189 s.

Nielsen, Johannes, Eddie Danielsen: Fra Jydske Asyl 1852 til Psykiatrisk Hospital i Århus 2002, 150 års jubilæum. Århus: Overtaci, 2002. 372 s.

Note: Fortalt af hospitalets personale og patienter.

Strömngren, Erik: Psykiatrisk Hospital i Århus, 1943 - 1980. – *I: Bibliotek for læger*. 1981; 173(3), s. 116-126.

Lomholt, Margrete: Børnepsykiatriens begyndelse ved hospitalet i Risskov, 1948 - 1977. – *I: Lægebibliotekets julehæfte*. 1977, s. 4

Hagen Madsen, Svend, Jette Ravn, Jesper Himmelstrup: Børnepsykiatrien i Risskov gennem 50 år, 1958 - 2008. Risskov: Børne- og Ungdomspsykiatrisk Center, Region Midtjylland, 2008. 72 s.

Spillemose Christiansen, Karen, Signe Sjelborg-Pedersen: Sindslidende børn - deres indlæggelser på Jydske Asyl. Risskov: Psykiatrisk Hospital, 2000. 8 s.
Note: Indlæg hentet fra Museum Overtaci's hjemmeside, udateret. Dækker indlæggelser i perioden 1854-1901. Skrevet på baggrund af indlæggelsesjournaler i perioden.
<http://ovartaci.dk/artikler/Karin%20Spillemose%20Rapport.pdf>

Bendixen, Max: Flammemennesker, overlægen og overtossen fra Risskov. Højbjerg, 2013. 183 s.
Note: Om Johannes Nielsen (Overtaci).

Nielsen, Johannes, Henning Skov, Jens L. Jacobsen: Kapellanen der blev indlagt på Jydske Asyl i 1853, fordi præsterne på hans hjemegn i Vendsyssel ville have ham fjernet. – *I: Handicaphistorie*. 1989; 3, s. 63-82.
Note: Beretningen om en fejlagtig indlæggelse i 1853.

Nielsen, Johannes, Poul Lund: Albert Lunds dagbog 1892 - 1940. 2. udg. Risskov: Overtaci Fonden, 2002. 45 s.
Note: Bogen giver et billede af livet på Jydske Asyl, set med Albert Lunds øjne i slutningen af 1800-tallet og begyndelsen af det 20. århundrede. Albert Lund var forvalter på Jydske Asyl. Han var meget interesseret i patienterne og kom ofte på afdelingerne for at snakke med dem. Patienterne forærede ham ofte genstande, og det er disse foræringer, der danne den første grundstamme i samlingen på Museet, Psykiatrisk Hospital i Århus.

Nielsen, Johannes, Eddie Danielsen: Hjælp til selvhjælp til recovery - det at komme sig. Risskov: Overtaci Fonden, 2005. 400 s.
Note: Om gartneren Johannes Nielsen der uddanner sig til psykiater for at få mulighed for at yde en indsats for mennesker med psykisk sygdom, og hans møde med patienten og kunstneren Louis Marcussen, kaldet Overtaci, på Psykiatrisk Hospital i Århus. Johannes Niensens andet store livsværk er Gallo Aktiviteterne, Museet på Psykiatrisk Hospital og Thy Fondens Aktiviteter.

Bryd Pedersen, Peter, Johannes Nielsen: Morskabsbiblioteket på Jydske Asyl. 3. udg. Risskov: Overtaci Fonden, 2005. 27 s.
Note: En historie om et af de ældste hospitalsbiblioteker for patienter.
Grundlagt ud fra forfinede dannelsesidealer i en tid med folkelige vækkelser.

Kommunehospitalet, Psykiatrisk Afdeling 6. Afdeling. København.

Oprettet 1875.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=612>

Arkiv: http://www.starbas.net/arkiv.php?arkiv_id=241

Nielsen, K.M., E.A. Tscherning: Københavns Kommunehospital 1863 – 1913, udgivet af Københavns Kommunalbestyrelse i anledning af Kommunehospitalets 50 års beståen. Kbh., 1913, s. 93-107.

Københavns Kommunehospital, hospital, arbejdsplads og uddannelsessted gennem 125 år. Kbh., 1988, s. 100-101.

Schulsinger, F.: The Department of Psychiatry, Kommunehospitalet, Copenhagen 1875 - 1975. – *I: Acta Psychiatrica Scandinavica. Supplementum.* 1976; 261, s. 5-58.

Middelfart Sindssygehospital. Middelfart.

Oprettet 1888.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=middelfart+&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=879216&ngnid=12071721&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=middelfart+&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=3654482&henid=3654482&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=middelfart+&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=3653440&henid=3653440&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=middelfart+&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=3653074&henid=3653074&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Museum: <http://www.middelfart-museum.dk/psykiatrisk-samling>

Sygdomshistorier: <http://www.middelfart-museum.dk/sygdomshistorier-2>

Behandlingsformer, billedgalleri: <http://www.middelfart-museum.dk/behandlingsformer>

Patienthistorie 1890'erne:

<http://www.handicaphistorie.dk/chf/nyhedsbreve/200119/artikel.php>

Schmidt, Jens: Middelfart Sygehus Psykiatrisk Afdeling 100 år 14. juli. Middelfart: Sygehuset, 1988. 97 s.

Nørup, Maiken R., Harriet M. Hansen: Teglårdsparken, sindssygehospital der blev en bydel. Middelfart: Middelfart Museum, 2007. 72 s.

Note: Middelfart Sindssygehospitals historie fra 1888 til 1999.

Junghans, Jennie S.: Mellem arv og miljø, dansk børnepsykiatri 1891 - 1940. Kbh., 2012.

Note: Cand.mag.spec.indiv. Bedømmelsesdato 06.06.2012. Københavns Universitet

Pfeiffer, Vibeke R.: Ingen sang over hendes vugge. – *I: Vends-årbog for lokal- og kulturhistorie på Nordvestfyn*. 2012, s. 29-40.

Note: Om Frederikke Sofie Kreiberg Petersen (f. 1964), patient på Sindssygeanstalten i Middelfart i 23 år, belyst gennem en række breve skrevet under opholdet.

Rønn, Edith M.: Marie Kirstine, en patienthistorie fra 1890'erne. – *I: Vends*. 2000, s. 55-63.

Note: Om den psykisk udviklingshæmmede Marie Kirstine Hansen, som var anbragt på Middelfart Sindssygeanstalt i 1891, og senere på De Kellerske Anstalter og Åndssvageanstalten i Ribe.

Nykøbing Sjælland, Amtssygehus. Nykøbing Sj.

Oprettet 1915.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=nyk%C3%B8bing+sj%C3%A6lland&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=2685440&ngnid=2685463&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: <http://odswiki.bibod.dk/index.php/Amtshospitalet>

Historie: <http://www.sns-museum.dk/>

Historie: <http://www.ellingelyng.dk/Amthospitalet.htm>

Kierkegaard, Aage: SNS gennem 50 år, Statshospitalet i Nykøbing Sjælland 1915 - 1965. Kbh., 1965. 86 s.

Kierkegaard, Aage: Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland, træk af udviklingen på det psykiatriske hospital 1955 - 85. Nykøbing S., 1986. 19 s.

Olsen, H.: Status på et psykiatrisk hospital, resultater af en tværseksundersøgelse på Sindssygehospitalet i Nykøbing Sjælland. – *I: Ugeskrift for læger*. 1957; 119, s. 1497-1499.

Nielsen, Gudrun: Hospitalsliv, liv og gerning på Sindssygehospitalet i Nykøbing Sjælland i 1920'erne og 30'erne. Kbh., 1992. 1 bd.

Oringe, Psykiatrisk Hospital / Østifternes Sindssygehospital. Vordingborg.

Oprettet 1858.

Arkiv:

https://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=orange&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=808286&ngnid=3122446&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie, lokalarkivet: <http://lokalarkivet.blogspot.dk/2008/04/oringe-i-150-r.html>

Helweg, H.: Oringe i 100 år. – *I: Medicinsk forum*. 1958; 11(2), s. 33-45.

Neerup Madsen, Jenny Falk: Den mønske sindssygeanstalt. – *I: 1066, tidsskrift for historie*. 2009; 39(3), s. 12-21.

Frimann, Arne: Erindringer. Vordingborg: Gallax, 1987. 55 s.

Note: Forfatteren skildrer sin opvækst og hans møder med det psykiatriske system på Vordingborg Amtshospital.

Gøtz, Heidi I., Henning Gøtz: Oringe, der var engang. S.l.: FOA Sydsjælland, 2003. 306 s.

Note: Erindringer og interviews

Gøtz, Heidi I.: Eleverne fra Oringe, 12 fortællinger af plejere fra 1948 - 1981. Vordingborg: Psykiatrisk Museum Oringe, 2005. 48 s.

Rigshospitalet, Psykiatrisk Afdeling O og Børnepsykiatri Afdeling OB. København.

Oprettet 1934.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=rigshospitalet&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=4719750&ngnid=4719754&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv, børnepsykiatri:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=rigshospitalet&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=400707&ngnid=400709&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv, personsag:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=rigshospitalet&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=4719750&ngnid=4719753&heid=8285049&henid=8285049&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Strömngren, Erik: De første år. – *I: Rigshospitalet, Psykiatrisk Afd. O 1934 – 1984*. Kbh.: Rigshospitalet, 1984, s. 21-25.

Risskov psykiatriske hospital, Jydske Asyl. Risskov – Se: Jydske Asyl

Råmosegård, Plejehjem. Djursland.

Bygget 1880 som fattiggård. Fra 1903 plejeanstalt for sindssyge kvinder.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=r%C3%A5moseg%C3%A5rd&d=1&e=2014

Beyer Petersen, Verner: De psykiatriske plejeanstalter på Djursland - Dalstrup, Råmosegård og familieplejen. Århus: Overtaci Fonden, 2003. 126 s.

Sct. Hans Hospital. Roskilde.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=952>

Historie: <http://www.middelfart-museum.dk/sct.-hans-det-foerste-sindssygehospital>

Wimmer, August: St. Hans Hospital 1816 - 1916, jubilæumsskrift. Kbh., 1916. 278 s.

Dein, Erling: Sct. Hans Hospital 1816 - 1966. Kbh.: Munksgaard, 1966. 101 s.

Dein, Erling: Sct. Hans Hospital Roskilde, Denmark 1816 - 1966. Kbh., 1966. 259 s. Acta Psychiatrica Scandinavica: supplement; 191

Sct. Hans Hospital 1816 – 1991, festskrift udgivet af Sct. Hans Hospital. Roskilde, 1991. 38 s.

Fog, Rasmus: Sct. Hans Hospital, træk af det ældste danske psykiatriske hospitals historie. – *I: Bibliotek for læger*. 1995; 187(2), s. 79-102.

<http://www.psykiatri-regionh.dk/NR/rdonlyres/F31A7DEF-A1E2-43EE-AFE1-A8C2BABA506F/0/SctHansHospitaltraekafdetaldstedanskepsykiatriskehospit alshistorie.pdf>

Mellergård, Mogens: Kattingeværk, psykiatri i den gamle fabrik. – *I: Bibliotek for læger*. 2000; 192(1), s. 77-88.

Note: Om Kattingeværk, der fungerede som plejeafdeling og aflastningshjem for Sct. Hans Hospital fra ca. 1914, og om psykiatrien i begyndelsen af 1900-tallet.

Roslyng Olsen, Thomas, Per Lund: Sct. Hans Hospital 1816 - 2013, en introduktion til hospitalets historie med fokus på bygningsmassen. – *I: ROMU, årsskrift for Roskilde Museum*. 2013, s.55-88.

Stolpegård, Psykoterapeutisk Center. Vangede.

Oprettet 1962 under navnet Montebello Dag- og Nathospital.

Lau, Marianne, Torben Heinskou, Louise Østergaard: Psykoterapeutisk Center Stolpegård 50 år, 1962 - 2012.

Gentofte: 2012. 69 s.

Netdokument: http://www.psykiatri-regionh.dk/NR/rdonlyres/4DA30C8A-C233-43E0-8C4D-F18863EC120C/0/Stolpegaard_50.pdf

Vedsted Sindssygehospital, Psykiatrisk Hospital i Hviding. Vester Vedsted.

Oprettet 1923 i byens gamle stationsbygninger.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=hviding&d=1&e=2015&f=&g=&h=&ngid=2274231&ngid=2274260&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&mid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Michaelsen, Sigurd: Amtssygehuset, psykiatrisk afdeling ved Ribe 1923 – 1999. Hviding, 1999. 1 bd. Privattryk.

Note: I anledning af 75 års jubilæet, Psykiatrisk Hospital i Hviding.

Viborg Sindssygeanstalt. Viborg.

Oprettet 1877.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=viborg+sindssygehospital&d=1&e=2014

Historie: <http://viborghistorie.dk/historier/historie-1320406438-53485-2091.tkl??>

Historie: <http://viborghistorie.dk/historier/historie-20.tkl??>

Geill, Christian: Statens sindssygehospital i Viborg gennem 50 år, 1877 – 1927. Kbh.: Nyt Nordisk Forlag, 1930. 194 s.

Lilholt, Arne, H.H. Godt: Hospitalet i Viborg gennem et hundrede år, 1877 - 1910, Sindssygeanstalten i Viborg 1910-1959, Sindssygehospitalet i Viborg 1959 - 1976. Viborg, 1978. 80 s.

Jochumsen, M.: Udviklingen af plejegeringen blandt sindslidende gennem 100 år. – *I: Lilholt, Arne and H. H. Godt: Hospitalet i Viborg gennem et hundrede år.* Viborg, 1978. 1 bd.

Note: Udgivet i anledning af hospitalets 100 års jubilæum 7. maj 1977.

Højbjerg, Finn: Et spejl af tiden, 7. maj 1877 - 2002, psykiatrien i Viborg Amt 125 år. Viborg: Viborg Amts Socialforvaltning, 2002. 102 s.

Petersen, Gottlieb W.: Indtryk og erfaringer fra i alt 34 års lægegering på hospitalet. - *I: Lilholt A, Godt HH, editors. Hospitalet i Viborg gennem et hundrede år.* Viborg, 1978.

Note: Udgivet i anledning af hospitalets 100 års jubilæum 7. maj 1977.

Ersted Møller, Dan: Fra internering til rehabilitering. – *I: Rønn, Edith M., Inger Hartby: Det forrykte menneske, den psykisk syge i historien ca. 1830 - 1980.* Ebeltoft: Skippershoved, 2006, s. 125-152.

Netdokument:

<http://www.viborgmuseum.dk/data/imagenager/pdf/frainterningtilrehabilitering.pdf>

5. Foreninger

På denne liste er medtaget foreninger, der i perioden indtil 1980 har drevet børnehjem og institutioner, der varetog børn, unges og ansattes interesser, samt offentlige institutioner, som førte tilsyn med børn- og ungeinstitutionerne. Nogle af foreningerne er stadig tilknyttet forsorg. Der er primært medtaget foreninger og institutioner, som er nævnt på de litteraturlister der er udarbejdet til projektet ”Anbragt i historien”, se desuden projektets hjemmeside under Svendborg Museum <http://www.anbragtihistorien.dk/litteratur-og-arkiv/link-til-foreninger.html>

Listen er opdelt i følgende grupper:

- Foreninger, der har drevet eller driver børnehjem eller har tilknytning til børnehjem.
- Foreninger der varetager organisatoriske opgaver og/eller er interesseorganisationer for specifikke grupper.
- Offentlige myndigheder mv. med ansvar for anbragte børn og unge.
- Foreninger og hjemmesider for nuværende og tidligere anbragte børn og unge

Foreninger, der drev børnehjem eller havde tilknytning til særforsorg:

Barnets Hus.

Oprettet 1920 af De Samvirkende Forældreforeninger.

<http://www.barnetshus.dk/historie1>

Barnets Hus 75 år, 1. november 1920 – 1. november 1995. Bagsværd, 1995. 35 s.

CFD – Center for Døve.

Oprettet 1869 af Johan Keller under navnet ”Foreningen for den Døvstummes Selvvirksomhed. Senere med navnene ”Arbejdsanstalten for Døvstumme Piger, Hjemmet for Døve Piger, Hjemmet for Døve, Institutionen for Døve, Center for Døve og fra 2013 CFD.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=center+for+d%C3%B8ve&d=1&e=2015

Historie: <http://www.cfd.dk/OM-CFD/Organisation/Historie.aspx>

Vestberg, Palle: Hverdag for døve, facetter af tilværelsen, individualitet, liv og virke, kontakt og kommunikation, dialog og samspil. Ålborg: Døveskolernes materialelaboratorium, 1994. 273 s.

Note: Udgivet i forbindelse med Institutionen for Døves 125-års jubilæum.

De danske Plejehjemsforeninger.

Oprettet 1894 på initiativ af Alfred Kaae ved at samle 8 mindre foreninger. Formålet var at anbringe børn i udvalgte familier (småkårsfolk), senere kom der fokus på ulykkeligt stillede børns forhold i købstæderne gennem 'Selskab til Børnenes Vel'. I erkendelse af at en del børn ikke var egnet til familieanbringelse oprettes nogle små børnehjem og daginstitutioner.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=danske+Plejehjemsforeninger+&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1511886&ngnid=1511891&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Særtryk af 1. beretning for De danske Plejehjemsforeninger for året 1894. S.l., 1895. 57 s.

Årsberetning for De danske Plejehjemsforeninger 1894-1981.

Kaa, Alfred: Om en ret, kristelig børneopdragelse, sendebrev til danske plejehjem fra De danske Plejehjemsforeninger. S.l., 1897. 18 s.

Christensen-Ordруп, Carl: Det lille hus mellem bakkerne, en fortælling tilegnet De danske plejehjemsforeninger. Stege, 1900. 10 s.

De Samvirkende Forældreforeninger.

Oprettet 1913 med formålet at støtte forældre, hvis børn kom i berøring med værgerådene og særforso-gen. Den første formand var Margrethe Nielsen, som var medstifter af foreningen. Se mere under Barnets Hus. Foreningen blev opløst i 1941.

Den Sønderjydske Fond.

Oprettede i 1922 et børnehjem i Haderslev fortrinsvis til børn fra Nordslesvig, hvis fædre deltog i verdenskrigen 1914 - 1918.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=s%C3%B8nderjyske+fond&d=1&e=2014

Kretschmer, Knud: Den Sønderjyske Fond 1918-1960. – *I: Skrifter udgivet af Historisk Samfund for Sønderjylland*. 1960; 20, 139 s.

Foreningen af 1837 til forsømte børns frelse.

Plejehjemsforening oprettet 1837 af en række københavnske dommere med det formål at anbringe børn i gode private plejehjem (landbohjem i Jylland).

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=foreningen+af+1837&d=1&e=2014

Regnskab for året 1846. Kbh., 1847. 1 bd.

Nogle tal af ”Foreningen af 1837”s økonomi 1905 - 1930. Kbh., 1930. 2 s.

Beretning 1847 – 1958/1965.

Brun, Chr.: Foreningen af 1837 til forsømte børns frelse, dens formål og virkemåde. Kbh., 1900. 20 s.

Jørgensen, Harald: Foreningen af 1837 til forsømte børns frelse, 1837 - 1986, en pionerindsats ydet af københavnske dommere. Herning, 1997. 153 s.

Foreningen af 23. april 1882.

Oprettet af grosser Dohn og hustru med det formål at hjælpe ulykkeligt stillede børn. Drev Dohns Minde og Øresundshøj i Ordrup

Årsberetning fra Foreningen af 23. april 1882 med børnehjemmet ”Dohns Minde”, 1882-1953/54.

Note: Nogle af de seneste årgange omfatter også Øresundshøj.

Kristensen, Paul: Hundrede års indsats for børn og unge. – *I: Børn i tiden.* 1982; 77(10), s. 222-225.

Foreningen Fredehjem se Jysk Børneforsorg.

Foreningen Lærlingehjemmets Minde. København.

Oprettet 1902.

Love for Foreningen Lærlingehjemmets Minde vedtaget den 28. april 1896. Kbh. 1896. 7 s.

Beretning. Lærlingehjemmets minde. 1920 - 1979.

Mølgaard, Th.: Foreningen Lærlingehjemmets Minde 1902 – 11. november – 1952. S.l., 1952. 48 s.

Foreningen Ungdommens Vel.

Oprettet 1906 for at forbedre forholdene for vanskeligt stillede unge mænd og kvinder. Støttet af KFUM og KFUK. 2014 fusioneret med KFUM's Sociale Arbejde.

<http://www.ungdommens-vel.dk/>

Historie: http://www.ungdommens-vel.dk/Et_historisk_vingesus...-4188.htm

Tidsliste: http://www.ungdommens-vel.dk/Historisk_oversigt-14242.htm

Horsens Plejehjemsforening.

Oprettet 1893 på initiativ af Chr. Jensen.

Regnskab og årsberetning. Horsens Plejehjemsforening og foreningens spædbørnehjem. 1893 - 1960.

Jysk Børneforsorg/Fredehjem.

Sammenslutning fra 1984 af to foreninger: Jysk Børneforsorg, oprettet 1906 af Ellen

Schepeletern som Kvindehjælpen i Århus, og Foreningen Fredehjem, oprettet ca. 1906 af Jørgen Christian Bertelsen for at forbedre forholdene for ”sent udviklede”.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=jysk+b%C3%B8rneforsorg&d=1&e=2013

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=fredehjem&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1953279&ngid=1953281&heid=11928869&henid=11928869&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=fredehjem&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1511813&ngid=1511819&heid=16343818&henid=16343818&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: <http://www.jyskbørneforsorg.dk/om-foreningen/baggrund-historie/>

Ejer og driver en lang række institutioner nu en lang række institutioner:

<http://www.jyskbørneforsorg.dk/institutioner/>

Årsberetning for Kvindehjælpen i Århus 1906 – 1945.

Beretning for 1946 - 56, regnskaber mv. for 1954 – 55.

Fortsættelse af: Årsberetning for Kvindehjælpen i Aarhus

Årsskrift. Jysk Børneforsorg, Fredehjem. 1971 ff.

Jysk Børneforsorg 75 år, 1906-1981. Århus: Foreningen Jysk Børneforsorg, 1981. 77 s.

Nørgaard, J.: Jysk Børneforsorg i 75 år! – *I: Børn i tiden*. 1981; 76(20), s. 400-402.

Søndergaard, Annelise: Lad ikke de faldne blive liggende – Jysk Børneforsorg/Fredehjem 1906 - 2006. Århus: Jysk Børneforsorg/Fredehjem, 2006. 88 s.

Andersen, Finn: Lad os frede om disse piger, Bestyrelsen for Fredehjems Oprettelse og Virke 1906 - 84. Risskov: Forlaget Oligo, 2012. 205 s.

Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark (KFIMD), Indre Mission.

Oprettet 1861.

Holt, Paul: Kirkelig Forening for den Indre Mission i Danmark gennem 100 år, 1861 - 1961. Kbh.: Lohse, 1961-1977. 909 s.

Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, KFBU.

Oprettet 1898. Har haft forskellige navne: Kristelig Forening for Offentlig Tiltalte og Straffede Børns Redning, Kristelig Forening til Vildfarne Børns Redning, Kristelig Forening til Børns Redning, Kristelig Forening for Børneforsorg og Kristelig Forening for Børne- og

Ungdomsforsorg, 2014 med nyt navn: LIVSVÆRK.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=Kristelig+forening&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1516164&ngnid=1516180&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: http://kfbu.dk/wp-content/uploads/2011/12/folder_kfbu.pdf

Årsberetning/Beretning 1899 – 1975.

Kristelig Forening til Børns Redning, 1898 – 1923. Kbh., 1923. 1 bd.

Madsen, Theodor: Kristelig Forening for Børneforsorg gennem 50 år, 9. september 1898 – 1948. Kbh., 1948. 1 bd.

Jubilæumsskrift 1898 – 1973, Kristelig Forening for Børne og Ungdomsforsorg. Kbh., 1973. 67 s.

Kyrø, Øjvind: Du herlige land, 100 års arbejde for børn og unge. Kbh.: Kristelig forening for Børn og Unge, 1998. 96 s.

Bundesen, Peter: Kristelig Forening til Bistand for Børn og Unge, fra pionerfilantropi til offentlig serviceleverandør. – *I: Bundesen, Peter, Lars Skov Henriksen, Anja Jørgensen: Filantropi, selvhjælp og interesseorganisering, frivillige organisationer i dansk socialpolitik 1849 - 1990'erne*. Odense, 2001, s. 162-191.

Nørfelt, Aage: Fjorten år som formand. – *I: Kristelig Forening for Børne og Ungdomsforsorg 1898 – 1973*. Kbh., 1973.

Københavns Kommunes børnehjem.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=1458>

Landsforeningen Arbejde Adler.

Oprettet 1911. En folkekirkeligt forankret forening stiftet af Nicolai Dalhoff primært for at hjælpe de mange arbejdsløse og hjemløse mænd.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=arbejde+adler&d=1&e=2014

http://www.denstoredanske.dk/Livsstil_sport_og_fritid/Foreninger/Almindelige_foreninger/Arbejde_Adler

Dalhoff, N.: Landsforeningen Arbejde Adler, vejledning til udbredelse og virksomhed. S.l., 1912. 31 s.

Jakobsen, Arne, Karl-Johan Rubæk: Landsforeningen Arbejde Adler 1911 - 1981, jubilæum og historie. S.l., 1981. 103 s.

Red Barnet, Landsorganisation.

Oprettet 1945 efter overenskomst mellem Danske Kvinders Nationalråd, Kvindeligt Arbejderforbund, Danske Kvinders Beredskab og Danske kvinders Samfundstjeneste.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=red+barnet&d=1&e=2013

Strand, Caspar: Red Barnets historie, en fortælling om 60 års udvikling og arbejde. Kbh., 2005. 185 s.

Samfundet og Hjemmet for Vanføre.

Oprettet 1872 af Hans Knudsen med det formål at hjælpe bevægelseshæmmede, så de kunne få en selvstændig tilværelse. 1980 omdannet til Sahva Fonden.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=samfundet+vanf%C3%B8re&d=1&e=2014

Historie: <http://www.hki.dk/historie/>

Høybye-Mortensen, Preben: Samfundet og Hjemmet for Vanføre, 1872 - 1972. Kbh., 1972. 40 s.

Jørgensen, Harald: Vanføreforsorgen i Danmark gennem 100 år, Samfundet og Hjemmet for Vanføre 21. oktober 1972. Kbh., 1972. 203 s.

Vanføreforsorgen i Danmark gennem 100 år, en historisk udstilling arrangeret af Landsarkivet for Sjælland mm. i anledning af 100-årsdagen for grundlæggelsen af Samfundet og Hjemmet for Vanføre, 21. oktober 1872. Kbh., 1972. 32 s.

Note: Udstillingskatalog.

Rødsgaard, Bente: Vanførefonden 1955 – 1995, 24. maj. Kbh., 1995. 127 s.

Becker-Christensen, H.: Fra forsorg til service, Sahva Fonden 125 års udvikling. Åbenrå: Institut for Grænseregionsforskning, 1997. 163 s.

Bjerring Nielsen, Ib: Det danske system, et forsøg på at afdække de tanker, der lå bag dannelsen af Samfundet og Hjemmet for Vanføre. Kbh.: Museumsforeningen for Vanføre, 2006. 15 s.

Selskabet til Børnenes Vel se De danske Plejehjemsforeninger.

Selskabet Kjæden.

Oprettet 1774 i sin nuværende form. Fra 1811 har hovedformålet været at støtte den danske blindesag. Det ældste blindeselskab i Danmark. Stiftede Det kongelige Blindeinstitut i København 1811.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=kj%C3%A6den&d=1&e=2013

Historie: <http://www.selskabetkjaeden.dk/>

Houmøller, Svend: Kjædeordenen og blindeforsorgen 1811 - 10. juni - 1961. Kbh.: Selskabet Kjæden, 1961. 111 s.

Larsen, Christian: Til gavn for Menneskeheden og Fædrelandet: Kjæde-Ordenen og dens blindeforsorg gennem 225 år. Kbh.: ARKI-Varia; 2002. 160 s.

Bjarnhof, Karl: Den korte dag er lang nok. Kbh.: 1958. 181 s.
Note: Roman om livet blandt blinde kvinder på Kjædens stiftelse.

Foreninger der varetog organisatoriske opgaver og/eller var interesseorganisationer for specifikke grupper:

Børnesagens Fællesråd.

Oprettet 1903 af formændene for Dansk Børnehjemsforening, De danske Plejehjemsforeningers overbestyrelse og for Kristelig Forening for Børneforsorg. Senere suppleret med formændene for Foreningen for Skolehjem, Ungdomshjem og Fredeshjem, for Foreningen for Optagelses- og Lærlingehjem, samt en repræsentant for Landsforeningen Forebyggende Børneværn. m.fl. Danmarks ældste uafhængige børnerettighedsorganisation. Formålet er at fremme samarbejdet mellem organisationerne, afholde børnesagsmøder og udgive tidsskriftet "Børnesagens Tidende". Er del af Nordisk Sammenslutning til Værn for Børn og Unge, oprettet 1919.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=b%C3%B8rnesagens+f%C3%A6llesr%C3%A5d&d=1&e=2014

<http://boernesagen.dk/det-gor-vi-3/100-2/>

<http://www.boernesagen.dk/medlemsorganisationer-32785.htm>

Beretning om Fællesrådets virksomhed i det sidste år. – *I: Børnesagens tidende.* 1951; 46, s. 49-54.

Børnesagens Fællesråds jubilæumsstævne i Idrætshuset i København 12.-15. maj 1953, 50 års jubilæum. – *I: Børnesagens tidende.* 1953; 48, s. 237-324.

Boje, Andreas: Børnesagens Fællesråds tilblivelse og første år, jubilæumsartikel. – *I: Børnesagens tidende.* 1953; 48, s. 118-122.

Boje, Andreas: Nogle hovedlinier i udviklingen 1903-1953. – *I: Børnesagens tidende.* 1953. 48, s. 145-165.

Knudsen, M.: Børnesagens Fællesråd gennem 50 år. – *I: Børnesagens tidende.* 1953; 48, s. 122-128.

Boelskov, B.: Tanker ved Børnesagens Fællesråds jubilæum. – *I: Børn i tiden.* 2002; 97(4), s. 35-37.

Winther J. Fragmenter af Fællesrådets tidligste historie, 100 års arbejde med velfærd for børn. – *I: Børn i tiden*. 2002; 97(4), s. 3- 19.

Boje Rasmussen, K. A.: Bogen om Ludvig Beck. Kbh.: Børnesagens Fællesråd, 1970. 139 s.

Dansk Børnehjemsforening.

Oprettet 1901 af de private børnehjem. Formålet var bl.a. at være børnehjemmenes talsmand over for regeringen og andre myndigheder, og at søge samarbejde med andre institutioner til hjælp for ulykkeligt stillede børn. Fra 1993 med i ”Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge”. Udgiver medlemsbladet ”Barnet”.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=dansk+b%C3%B8rnehjemsforening&d=1&e=2014

Regnskab, 1935/36-1963/64.

Jubilæumsskrift, Dansk Børnehjemsforening 1901 - 1976. Køge: Dansk Børnehjemsforening, 1976. 31 s.

Petersen, Poul: Dansk Børnehjemsforening 1901 - 1976. – *I: Børn i tiden*. 1978; 73, s. 342-346.

Dansk Børneværnsforening.

Stiftet 1919 som en forening af værgerådsmedlemmer. 1924 omdannet til en forening af værgeråd. Fra 1933 med navnet Forening for Børneværn, senere med navnet Dansk Børneværnsforening.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=Dansk+B%C3%B8rnev%C3%A6rnsforening&d=1&e=2014

Arkiv: http://www.starbas.net/arkivserie.php?arkivserie_id=5514

Mortensen P.: De første 25 år, Dansk Børneværnsforening. – *I: Børnesagens tidende*. 1949; 44, s. 173 - 177.

Note: Foredrag ved Dansk Børneværnsforenings årsmøde 1949

Døgninstitutionforeningen af 1916.

Oprettet 1916 for optagelses- og iagttagelseshjem, der tidligere havde været med i Dansk Børnehjemsforening. Fra 1993 med i ”Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge”.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=foreningen+af+1916&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1532162&ngid=1532165&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Foreningen for Skole- og Behandlingshjem.

Stiftet 1905. Formålet er at fremme opdragelsesarbejdet i de tre typer hjem, og at varetage hjemmenes fælles interesser. Oprettet under navnet ”Foreningen for Opdragelseshjem”,

siden med navnene ”Foreningen for Skole- og Ungdomshjem” og ”Foreningen for Skole-, Ungdoms- og Fredehjem”. Fra 1993 med i ”Foreningen af Danske Døgninstitutioner for Børn og Unge”.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=foreningen+ungdomshjem&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=1511813&ngnid=1511818&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning for Foreningen for Opdragelseshjem, Skole- og Ungdomshjem, 1923.

Beretning for Foreningen for Opdragelseshjem, Skole- og Ungdomshjem 1936 med særlig redegørelse for foreningens efterværn.

Hvorfor skole- og behandlingshjem? jubilæumsskrift i anledning af 75-året for stiftelsen af Foreningen for Skole- og Behandlingshjem i Danmark. - Køge: Foreningen for Skole- og Behandlingshjem; 1980. 83 s.

Landsforeningen Forebyggende Børneværn.

Stiftet 1926. I 1941 omorganiseret således at organisationen dækker alle typer børneinstitutioner. Har til formål at samle institutioner indenfor det forebyggende børneværn til samarbejde og gensidig støtte og varetage disse interesser af faglig og økonomisk art til hævde af det forebyggende børneværns berettigede krav og til udvikling af arbejdet.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=Landsforeningen+Forebyggende+B%C3%B8rnev%C3%A6rn&d=1&e=2014

Regnskab 1929-1959.

Pleje- og Børnehjemsforeningen for Aarhus Stifts sydlige del.

Oprettet 1891.

Arkiv: http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?heid=2101880

Arkiv: http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?heid=2101838

Årsberetning, 1895-1961.

Jubilæumsskrift 1891 – 29. december – 1941, findes i beretningen for 1941.

Århus 1942.

Plejhjemsforeningen i Frederiksborg Amt – Frederiksborg Amts Plejhjemsforening.

Oprettet 1887.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=plejhjemsforening&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=805922&ngnid=11114896&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Beretning, 1897 - 1977.

Mødrehjælpen.

Oprettet 1924 ved en sammenlægning af Foreningen for Ulykkeligt Stillede Mødre, oprettet 1905 og Foreningen for Enligtstillede Nødlidende Kvinder med Børn, oprettet 1906. Foreningen blev nedlagt 1976 med Bistandsloven.

<https://moedrehjaelpen.dk/historie/>

Årsberetning. Kbh. 1923 – 1938/39.

Beretning. Foreningen til Støtte for Mødre og Børn. Kbh. 1939/40 – 1950/53.

Laneth, Pia Fris: Moderskab og mødrehjælp, otte portrætter og 100 års historie. Kbh.: Kristeligt dagblad, 2014. 362 s.

Danske Handicaporganisationer.

Oprettet 1934 som De Samvirkende Invalideorganisationer af Dansk Blindesamfund, Døvstumme-foreningen af 1866 (Danske Døves Landsforbund), Tunghøres Vel (Høreforeningen) og Foreningen for Vanføre og Lemlæstede (Dansk Handicap Forbund). Er en netværksorganisation for ca. 30 handicaporganisationer.

Historie: <http://www.handicap.dk/om-dh/historie/oversigt>

Dansk Blindesamfund.

Oprettet 1911 under fejringen af 100 året for Selskabet Kjædens opstart af blindeundervisningen i Danmark.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=dansk+blindesamfund&d=1&e=2013

Historie: <https://blind.dk/om-os/dansk-blindesamfunds-historie/dbs-historie/#1911-1920>

Årsberetning. Dansk Blindesamfund 1912 ff.

Eriksen, Henning: Dansk Blindesamfunds 5 første år, som det tegner sig i foreningens medlemsblade. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2007; 17, s. 106-114.

Note: Om medlemsbladene og arbejdet med at omsætte dem til punktskrift.

Jørgensen, Ernst: Jubilæumsskrift i anledning af Dansk Blindesamfunds 25 års jubilæum, 1911 – 1936. Kbh., 1936. 24 s.

Dansk Blindesamfund, 8. juni 1911 - 1961, jubilæumsblad. Kbh.: DBS, 1961. 49 s.

To skridt frem - og et tilbage, 1911 - 1986, Dansk Blindesamfund 75 års jubilæum. Kbh.: Dansk Blindesamfund, 1986. 148 s.

Hinsch Jensen, Michael, Tina Adele Hoff: Gør de blinde til frie og uafhængige borgere, 100 med Dansk Blindesamfund. Kbh., 2012. 157 s.

Ommerbo, Peter: Dansk Blindesamfunds historie, udarbejdet efter foreningens blade og protokoller. Kbh., 1944. 139 s.

Blindehistorisk Selskab.

Oprettet 1994.

<http://www.blindehistorie.dk/>

Danske Døves Landsforbund.

Oprettet 1935 på Døvstummerådets 4. kongres som paraplyorganisation for de lokale døveforeninger.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=D%C3%B8ves+landsforbund&d=1&e=2014

<http://www.handicap.dk/dokumenter/publikationer/dh-vejviser/kapitel12>

Bundesen, Peter, Lars Skov Henriksen, Anja Jørgensen: Danske Døves Landsforbund og Landsforeningen for Bedre Hørelse, de danske døve- og hørehandicapforeningers udvikling. – *I: Bundesen, Peter, Lars Skov Henriksen, Anja Jørgensen: Filantropi, selvhjælp og interesseorganisering, frivillige organisationer i dansk socialpolitik 1849 - 1990'erne*. Odense: Odense Universitetsforlag, 2001. s. 261-286.

Døveforeningen af 1866.

Oprettet 1866 på initiativ af Ole Jørgensen. Danmarks første handicapforening.

Historie: <http://www.malling-hansen.org/educational-reformer/doeveforeningen-af-1866.html>

<http://www.deaf1866.dk/doevhuset-b17/fakta.html>

Vording, Erik, Lene Ravn, Dori Vogel: Brohusgade 17, 29. oktober 1898 – 29. oktober 1998, fra alderdomshjem til kulturhus. Kbh.: Døveforeningen af 1866, 1998. 48 s.

Bruun Larsen, Tina: Carl Becker. Ålborg: Døveskolernes Materialecenter, 2001. 80 s.

Note: Om Carl Beckers (1871-1942) liv og virke med vægt på hans arbejde for døves vilkår som formand for Døvstummeforeningen af 1866. Hertil supplerende teksthefte.

Bruun Larsen, Tina: Uddrag fra "Smaablade for Døvstumme" - supplerende teksthefte til " Carl Becker". Ålborg: Døveskolernes Materialecenter, 2001. 59 s.

Note: Tekster fra "Smaablade for Døvstumme" i perioden 1891-1933, primært af formanden Carl Becker.

Esbjerg Døveforening.

Oprettet 1904.

Kringhøj, Kirsten: Esbjerg Døveforening 100 år, 1904 - 20. marts – 2004. Jubilæumsskrift. Esbjerg, 2004. 32 s.

Fredericia Døveforening.

Oprettet 1903.

Andersen, Asger, Poul Jensen: Fredericia Døveforening, jubilæumsskrift, 1903 - 25. oktober – 1978. Fredericia, 1978. 40 s.

Fredericia Døveforening 100 år, 1903 - 25. oktober – 2003, jubilæumsskrift. Fredericia: 2003. 80 s.

Fyns Døveforening.

Oprettet 1895.

Fyns Døveforening 1895 - 1970. Odense: Fyns Døveforening, 1970. 44 s.

Danekilde, Tove: Fyns Døveforening 1895-1995, udgivet i anledning af foreningens 100 års jubilæum. Odense: Fyns Døveforening; 1995. 56 s.

Horsens Døveforening.

Oprettet 1911.

Horsens Døveforening 100 år, 1911 - 2011. – Horsens, 2011. 43 s

Ålborg Døveforening. Ålborg Døvstummeforening.

Oprettet 1903.

Ålborg Døveforening, Ålborg Døvstummeforening 1911 - 1951. Aalborg, 1951. 48 s.

Schmidt, Solveig: Uhørt, 100 år set med døves øjne. Ålborg: Døveskolernes Materialecenter, 2003. 120 s.

Note: Beretninger og billeder fra døves liv gennem 100 år. Udgivet i forbindelse med Ålborg Døveforenings 100 års jubilæum.

Forældreforeningen Bonaventura.

Forening for forældre til døve børn, oprettet 1914, nedlagt 2011.

<http://www.helsingorleksikon.dk/index.php/Bonaventura>

<http://www.dovehistoriskselskab.dk/index.php?id=5>

Rabenhøj, Søren: Bonaventura 75 år. Allerød, 1989. 21 s.

Toft, Sussi: Bonaventura, 90 års jubilæum. Allerød: Forældreforeningen Bonaventura, 2004. 44 s.

Danske Tunghøres Ungdomsforening.

Oprettet 1952.

Nielsen, Poul W.: Danske tunghøres ungdomsforening gennem 25 år. Røjle, 1977. 48 s.

Dansk Døve-Idrætsforbund.

Oprettet 1922.

Hårdell, Klaus: Dansk Døve-Idrætsforbund 1922 - 97, jubilæumshæfte 75 år. Kbh.: DDI, 1997. 58 s.

Dansk Døve-idrætsforbund 1922 - 2012, 90 år, jubilæumsnummer. Brøndby: Dansk Døve-Idrætsforbund, 2012. 22 s.

Døves Idrætsforening 1938 - 1963. Kbh., 1963. 53 s.

Niemelä, Peter: Længe leve Døvania, 1904 - 2004, fra Idrætsklubben Døvstumania til Københavns Døves Idrætsforening Døvania. Kbh.: 2004. 152 s.

Døves Old Boys, 75 år, 1917 - 1992. S.l., 1992. 25 s.

Hørepedagogisk Forening.

Oprettet 1943.

Jepsen, Erik: Hørepedagogisk Forening 1943 – 1983. – *I: Dansk audiologopædi*. 1982; 18(4), s. 161-165.

Døvehistorisk Selskab.

Stiftet i 1981 med det formål at indsamle, registrere og udgive materiale, der belyser døves vilkår, liv og virke i Danmark.

<http://www.dovehistoriskselskab.dk/index.php?id=6>

Rasmussen, Jan William: Døvehistorisk Selskab 1981 - 2006. S.l., 2006. 60 s.

Landsforeningen for Ordblindesagen i Danmark - Ordblinde/Dysleksiforeningen i Danmark.

Oprettet 1942 for at skaffe økonomiske midler til Ordblindeinstituttet oprettet 1939.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=ordblindesagen&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=&ngnid=&heid=4871746&henid=4871746&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

50 års jubilæumsskrift. Horsens, 1992. 30 s.

Audiologopædisk Forening.

Oprettet 1923 med navnet Talepedagogisk Forening. Er verdens ældste forening for professionelle, der arbejder med mennesker med tale-, sprog- kommunikations-, høre- og/eller læseproblemer.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=audiologop%C3%A6disk+forening&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=1535544&ngnid=1535549&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Hjemmeside: <http://www.alf.dk/Om-Alf.3.aspx>

50 år med Talepædagogisk Forening. – *I: Folkeskolen*. 1974; 90, s. 510-511.
Kjær, Bent E.: 60 år – verdens ældste. – *I: Dansk audiologopædi*. 1983; 19(1), s. 1-2.

Larsen, Bent Aage: Kære gamle ven! Til lykke med de 60 år. – *I: Dansk audiologopædi*. 1983; 19(1), s. 3-4.

Brix, Kirsten: Forening og fag i 75 år. Odense: Audiologopædisk Forening, 1998. 353 s.

Fibiger, Steen: Talepædagogisk Forening i Danmark, verdens ældste talepædagogiske forening. – *I: Dansk audiologopædi*. 2007; 43(4), s. 13-19

Dansk Handicap Forbund (DHF).

Oprettet 1925 under navnet Landsforeningen for Vanføre og Lemlæstede. 1948 blev navnet ændret til Landsforeningen for Vanføre. Fra 1988 Dansk Handicap Forbund.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=dansk+handicap+forbund&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=14542006&ngnid=14542016&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: <http://danskhandicapforbund.dk/fakta/historie/>

Jørgensen, Jan: Et aktivt liv, mod nye mål, jubilæum 1925-2000. Kbh.: Dansk Handicap Forbund, 2000. 94 s.

Spastikerforeningen. København.

Oprettet 1950 med formålet at forbedre livskvaliteten og forholdene for spastisk lammede.

Hjemmeside: <http://www.spastikerforeningen.dk/historie>

Historisk Selskab for Handicap og Samfund. København.

<http://www.handicaphistoriskselskab.dk/site/Indhold/Formaal/>

Landsforeningen Lev.

Oprettet 1952 (Kellers Minde) som en interesseorganisation for forældre og andre pårørende til evnesvage.

Hjemmeside: <http://www.lev.dk/om-lev.aspx>

Bank-Mikkelsen, N.E.: LEV i 35 år, 35 år i Lev, 1952-1987. Kbh.: Landsforeningen Evnesvages Vel, 1987. 95 s.

Kirkebæk, Birgit: LEV 1952-2002, udvikling for udviklingshæmmede. Hvidovre: LEV, 2003. 130 s.

Landsforeningen SIND.

Oprettet 1960 under navnet Landsforeningen Sindslidendes Vel.

Landsforeningen SIND 50 år, 1960 – 2010. – *I: SINDbladet*. 2010, 5. oktober

Muskelsvindfonden.

Oprettet 1971. Interesseorganisation.

Hjemmeside: <http://muskelsvindfonden.dk/om-muskelsvindfonden/historie/>

Jeppesen, Jørgen: Sund og vanskabt, historien om Muskelsvindfonden. Århus: Muskelsvindfonden, 1996. 163 s.

Note: Udgivet i anledning af Muskelsvindfondens 25-års jubilæum.

Offentlige myndigheder mv. med ansvar for anbragte børn og unge:

Statslige institutioner:

Direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen.

Oprettet 1958 ved ” Lov nr. 192 af 5. juni 1959: Lov om forsorgen for åndssvage og andre særligt svagt begavede” som afløser for Overinspektionen for Børneforsorgen (1933-1958) og Overinspektionen for Opdragelsesanstalterne (1905-1933).

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=direktoratet+ungdomsforsorgen&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=411570&ngnid=411572&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Historie: http://www.grifo.dk/slaegt_db.php?id=747

Økonomisk oversigt over anerkendte opdragelseshjem, 1947/48 - 1955/1956.

Økonomisk oversigt over anerkendte opdragelseshjem og institutioner for forebyggende børneforsorg, 1956 – 1956/58.

Beretning for børne- og ungdomsforsorgen. Direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen, 1958 – 1969.

Beretning for daginstitutioner og børne- og ungdomshjem m.v., 1958 – 1962.

Overinspektionen for Børneforsorgen, 1923 - 1. januar. - 1948. Kbh., 1948. 40 s.

Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge i Danmark. Kbh., 1942. 223 s.

Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge i Danmark. Kbh., 1946. 268 s.

Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge i Danmark. 6. udg. Kbh.: Gad, 1950. 310 s.

Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge i Danmark. 7. udg. Kbh.: Gad, 1956. 334 s.

Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge i Danmark. 8. udg. Kbh.: Gad, 1960. 389 s.

Skjerbæk, Oluf J.: Institutioner til værn for børn og unge i Danmark – med tillæg: Danske daginstitutioner i Sydslesvig. 9. udg. Kbh.: Gad, 1964. 430 s.

Landsnævnet for Børne- og Ungdomsforsorgen.

Oprettet 1958 som afløser for Landsnævnet for Børneforsorgen oprettet 1933 ved ”Lov nr. 181 af 20. maj 1933 : Lov om offentlig forsorg” og Overværgerådet oprettet 1905 ved ”Lov nr. 72 af 14. april 1905 om Behandling af forbryderske og forsømte børn og unge personer”.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_detaljer?a=&b=&c=overv%C3%A6rger%C3%A5det&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=409186&ngnid=409190&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Statistisk Beretning for årene 1938 - 1940.

Beretning for børne- og ungdomsforsorgen. 1958 – 1969.

Socialt tidsskrift, 1941-1957.

Overinspektionen for Børneforsorgen se Direktoratet for børne- og ungdomsforsorgen.

Overværgerådet se Landsnævnet for Børne- og Ungdomsforsorgen.

Socialministeriet.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=socialministeriet+b%C3%B8rn&d=1&e=2013

Historie:

http://www.denstoredanske.dk/Samfund,_jura_og_politik/Samfund/Ministerier,_styrelser,_udvalg_og_r%C3%A5d/Socialministeriet

Antonsen, Bo: Socialministeriets historie. – *I: Festskrift i anledning af Socialministeriets 75 års jubilæum 2001*. Kbh.: Socialministeriet, 2001, s.1-29.

Simonsen P: Socialpolitikens kernegrupper. – *I: Festskrift i anledning af Socialministeriets 75 års jubilæum 2001*. Kbh.: Socialministeriet, 2001, s. 61-80.

§ 71-tilsynet i 50 år. Kbh.: Folketinget; 2003. 103 s.

Note: Tilsynet med behandling af folk som er administrativt frihedsberøvet.

Sundhedsstyrelsen.

Arkiv vedr. børneforsorg:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivserie_detaljer?a=&b=&c=b%C3%B8rnehem&d=1&e=2013&f=&g=&h=&ngid=730207&ngnid=730210&heid=2886897&henid=2886897&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Børneværn generelt og i de enkelte kommuner:

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=b%C3%B8rnev%C3%A6rn&d=1&e=2013

Københavns Kommune:

Københavns Børneværn.

Oprettet 1933 med ”Lov nr. 181 af 20. maj 1933: Lov om offentlig forsorg” som afløser for Københavns Værgeråd oprettet 1905 med ”Børneloven”.

Arkiv: http://www.stadsarkiv.dk/wiki/K%C3%B8benhavns_B%C3%B8rnev%C3%A6rn

Historie: <http://www.kbharkiv.dk/wiki/B%C3%B8rnev%C3%A6rnet>

Beretning om virksomheden, Københavns Børne- og Ungdomsværn. 1965/66 – 1974/75.

Jakobsen, Andreas: Erindringer fra hans tid i Børneværnet og inspektoratet for Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsinstitutioner-

Arkivsag: http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=4264&laes_mere=ja

Foreningen af Ledere ved Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsinstitutioner. København.

Oprettet 1960.

Arkiv: <http://www.starbas.net/arkivskaber.php?id=3223>

Beldring, Aksel: Den kommunale døgninstitutionsforsorg i København gennem 100 år. Kbh., 1985. 64 s.

Note: Udgivet i anledning af 100 året for åbning af den første kommunale døgninstitution og i 25 året for stiftelsen af Foreningen af Ledere ved Københavns Kommunes Børne- og Ungdomsinstitutioner.

Grønland:

Døgninstitutioner for børn og unge i Grønland

Historie: <http://naalakkersuisut.gl/da/Naalakkersuisut/Departementer/Familie-og-Justits/Familie/Doegninstitutionerne/Doegninstitutionerne-for-boern-og-unge-i-Groenland>

Foreningen Grønlandske Børn.

Oprettet 1924 under navnet ”Foreningen til hjælp for de grønlandske børn”, og med det formål at etablere tuberkulosesanatorier for børn i Grønland.

Arkiv: http://dokumenter.arktiskleksikon.dk/index.php?id=20&no_cache=1&showUid=2731

Historie: <http://www.fgb.dk/historie/>

Åndssvageforsorgen – særfor sorgen:

Arkiv generelt:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=%C3%A5ndssvageforsorgen&d=1&e=2014

Marthinsen R. Ved dansk åndssvagevæsens 100 års fødselsdag. – *I: Medicinsk forum*. 1955, s. 130 - 143.

Nygård, Adam: Ti års åndssvageforsorg - 1. oktober 1969. Kbh.: Statens Åndssvageforsorg, 1969. 88 s.

Stenbæk Jensen N: Der var engang en lærerforening, om Åndssvageforsorgens Lærerforenings 25-årige historie. – *I: Egekvist, Halvor: Fra Gamle Bakkehus til grønne skoler. Frederiksberg: S.Å.-Materialer*, 1982, s. 283-310.

De Kellerske Åndssvageanstalter.

Oprettet med åbningen af Brejning – Den Kellerske Åndssvageanstalt. Med tiden kom flere institutioner ind under Brejning, og navnet ændredes til **De Jyske Åndssvageanstalter**.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=kellerske+anstalt&d=1&e=2014

Beretning om Den Kellerske Åndssvageanstalt i Brejning og Livø-anstalten i året ...

1. april 1912 – 31. marts 1923.

Den Jydsk-Fynske Åndssvageforsorg, beretning 1958/59. – Vejle, 1959.

Østifternes Åndssvageanstalter.

Oprindeligt oprettet under navnet »Den Sjællandske Anstalt« (ændrede navn i 1929 til Østifternes Åndssvageanstalter), som i 1902 overtog og drev Gl. Bakkehus (oprettet i 1855), Ebberødgård (oprettet i 1892), Karens Minde (oprettet i 1873), Lillemosegård og Gammelmoshuse. Disse anstalter skulle fortrinsvis modtage åndssvage fra øerne. Arkiverne befinder sig på Landsarkivet i København.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=sj%C3%A6llandske+aandssvageanstalt&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=807014&ngnid=7725989&heid=&hendid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=sj%C3%A6llandske+

[aandssvageanstalt&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=806998&ngnid=7725987&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=](#)

Den Sjællandske Åndssvageanstalt, beretning for årene fra 1902 til 1916.

Østifternes Åndssvageanstalt, beretning for årene fra 1926 til 1970

Wad, G.: Østifternes Åndssvageanstalts beretning set med jydsk øjne. – *I: Nordisk tidsskrift for åndssvageforsorg*. 1947; 49, s. 27-32.

Statens Åndssvageforsorg, Socialministeriet.

Oprettet 1959 da staten overtog ansvaret for åndssvageforsorgen efter Østifternes Åndssvageanstalt og Den Kellerske Åndssvageanstalt. Nedlagt 1980 da området blev overdraget til kommunerne og amtskommunerne.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskabers_arkivserier?a=&b=&c=statens+%C3%A5ndssvageforsorg&d=1&e=2014&f=&g=&h=&ngid=412530&ngnid=412533&heid=&henid=&epid=&faid=&meid=&m2rid=&side=&sort=&dir=&gsc=&int=&ep=&es=&ed=

Kirkebæk, Birgit: Normaliseringens periode, dansk åndssvageforsorg 1940 – 1970 med særligt fokus på forsorgschef N.E. Bank-Mikkelsen og udviklingen af Statens Åndssvageforsorg 1959 – 1970. Holte: SocPol, 2001. 365 s.

Løt, Karsten: Brikker til handicap-sexologiens historie i Danmark, med udgangspunkt i Statens Åndssvageforsorg. - *I: Handicaphistorisk tidsskrift*. 2014; 31, s. 7-62.

Note: Erindringsbaseret artikel om handicap-sexologi og sexforhold i Danmark fra 60'erne til nutiden. Forfatteren var medstifter af Seksualvejlederuddannelsen.

Administration og tilsyn med de psykiatriske hospitaler:

Direktoratet for Statshospitalerne.

Oprettet 1921 under navnet ”Direktoratet for Statens Sindssygehospitaler”. Fra 1959 til 1976 under navnet ”Direktoratet for Statshospitalerne”. Fra 1976 overført til amtskommunerne.

Arkiv:

http://www.sa.dk/content/dk/daisy/arkivskaber_eller_arkivserie_liste?c=statshospitalerne&d=1&e=2014

Antonsen, Knud, Vagn Overgaard: Administration af statshospitalerne – stat, amt. Beskrevet i et netdokument om Amtshospitalet i Nykøbing Sjælland.

<http://www.ellingelyng.dk/Amthospitalet%20administrationen.htm>

Beretning til Justitsministeren om statens sindssygehospitaler i finansåret 1922/1923.

Beretning til Indenrigsministeren om statens sindssygehospitaler 1923 – 1958.

Beretning til Indenrigsministeren om statshospitalerne til behandling af sindslidende 1958/1959 – 1970/1972.

Beretning fra den københavnske, den nørrejydske og Østifternes sindssygeanstalt 1872-1878.

Beretning fra den københavnske, den nørrejydske, Østifternes sindssygeanstalt og den viborgske sindssygeanstalt 1877 – 1885.

Beretning om Sct. Hans Hospital og statens sindssygehospitaler 1926 – 1948.

Lægefaglige organisationer med tilknytning til særforårsområdet:

Dansk Psykiatrisk Selskab

Dansk Psykiatrisk Selskab 1908-2008, en antologi, især om de sidste 25 år. Kbh., 2008. 140 s.

Dansk Psykoanalytisk Selskab

Selskabet blev oprettet 1957 af Nils Nielsen, Thorkild Vanggaard og Erik Bjerg Hansen.

Andkjær Olsen, Ole: De psykoanalytiske foreninger i Danmark. - *I: Psyke og Logos*. 2000; 21(1), s. 243-293.

Bodin, Gudrun: Pionererne i Dansk Psykoanalytisk Selskab. - *I: Psyke & logos*. 2000; 21, s. 294-321.

Dansk Neurologisk Selskab

Therkelsen, Jørgen: Dansk Neurologisk Selskab, 1900 – 2000. Kbh.: Lægeforeningens Forlag, 2000. 303 s.

Foreningen af Overlæger ved Statens Sindssygehospitaler

Kierkegaard, Aage: Foreningen af Overlæger ved Statens Sindssygehospitaler, træk af foreningens historie. - *I: Bibliotek for læger*. 1990; 182(4), s. 368-403.

Retslægerådet

Mosekjær Madsen, Harry: Retslægerådet 1909 – 2009, jubilæumsskrift. Kbh.: Retslægerådet, 2009. 200 s.

Udvalgte foreninger og hjemmesider for nuværende og tidligere anbragte børn og unge:

Baglandet.

Hjemmeside: <http://www.baglandet.net/>

Børnehjem nu. Forsorgsmuseet i Svendborg.

Hjemmeside: <http://www.boernehjem.nu/>

JMM-børn.

Foreningen Jacob Michaelsens Minde er for alle nuværende og tidligere beboere på børnehjemmet.

Hjemmeside: <http://www.jacobmichaelsensminde.dk/historier.html>

Landsforeningen Godhavnsdrene.

Hjemmeside:

<http://radiogodhavn.dk/forum/viewforum.php?f=15&sid=3f85a62ccab1e71ab2f745f341e5de2e>

TABUKA – Landsforeningen for nuværende og tidligere anbragte børn.

Hjemmeside: <http://tabuka.dk/>

Andersen, Danni, Henrik Egelund Nielsen: TABUKA, tidligere anbragtes bud på kvalitet i anbringelser af børn og unge. Kbh.: Forlaget Børn og Unge, 2005. 381 s.

Note: Beretninger fra børnehjemsbørn både før og efter anbringelse.